

แผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
รายวิชาการงานอาชีพ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

นายอนุชิต ธรรราษฎร์
ครูชำนาญการพิเศษ
ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2569

กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ
โรงเรียนสตรีศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

คำนำ

ตามที่กระทรวงศึกษาธิการ ได้ประกาศใช้มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อให้สถานศึกษานำไปใช้เป็นกรอบทิศทางในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา วางแผนการจัดการเรียนการสอนและจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามเป้าหมายของหลักสูตร ตลอดจนให้เกิดผลสำเร็จตามเจตนารมณ์ของการปฏิรูปการศึกษา ดังนั้น ขั้นตอนการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปปฏิบัติจริงในชั้นเรียนของครูผู้สอนจึงจัดเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาผู้เรียน

แผนการจัดการเรียนรู้วิชาการงานอาชีพ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ชุดนี้เป็นสื่อการเรียนรู้ที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้แบบเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ตามหลักการยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมและกระบวนการในการเรียนรู้สามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง ทั้งเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม โดยมีบทบาทหน้าที่ อำนวยความสะดวกให้นักเรียนประสบผลสำเร็จสนับสนุน ให้นักเรียนมีโอกาสฝึกปฏิบัติงานทั้งในและนอกห้องเรียน สามารถเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆได้ ในเชิงบูรนาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่หลากหลาย ทำให้นักเรียนได้พัฒนาสมรรถนะที่สำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามที่หลักสูตรกำหนด นำไปสู่การอยู่ร่วมกันอย่างสันติวิธี

การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ วิชาการงานอาชีพ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่5 เล่มนี้ได้จัดทำขึ้นตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งครอบคลุมสาระการเรียนรู้ ได้แก่ การดำรงชีวิตและครอบครัว การอาชีพ ซึ่งเนื้อหาภายในเล่มนี้ได้เสนอแผนการจัดการเรียนรู้ตามหน่วยการเรียนรู้ เพื่อให้ครูนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้สะดวกยิ่งขึ้น แผนการจัดการเรียนรู้เล่มนี้ได้ออกแบบการเรียนรู้ วิธีการสอนหลากหลายรูปแบบ

ผู้จัดทำหวังว่าจะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้เหมาะสม กับสภาพแวดล้อมของนักเรียนต่อไป

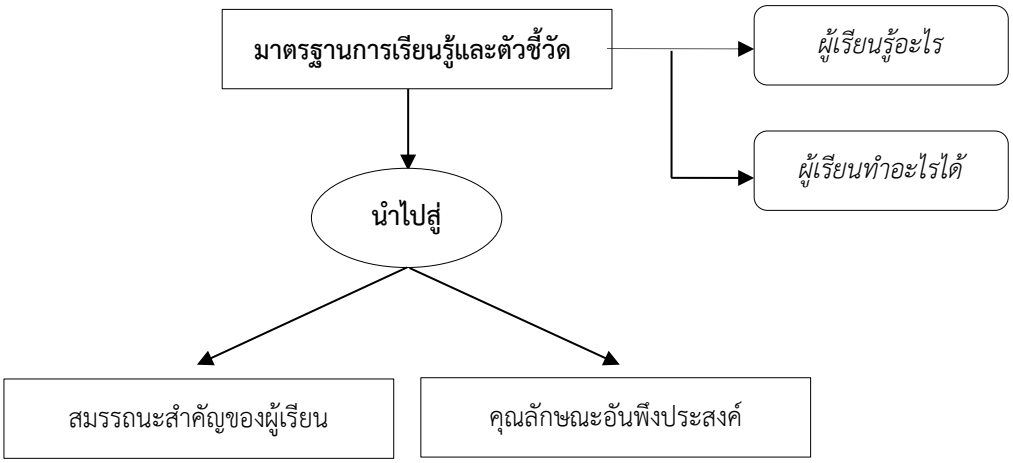
นายอนุชิต ธรรมราษฎร์

สารบัญ

หัวข้อ	**หน้า**
สรุปหลักสูตรฯ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ	8
มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้พื้นฐาน	9
คำอธิบายรายวิชา การงานอาชีพ ม.5	11
โครงสร้างรายวิชา การงานอาชีพ ม.5	12
Pedagogy	14
โครงสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ การงานอาชีพ ม.5	16
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 งานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทย	**23**
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 ความสำคัญและประเภทของงานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทย	33
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9 งานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทย	43
หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 งานเกษตร	**56**
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10 การปลูกพืช	66
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 11 การเลี้ยงสัตว์	80
หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 งานอาชีพ	**94**
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 12 แนวทางการประกอบอาชีพ	103
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 13 ความรู้ในงานอาชีพ	113

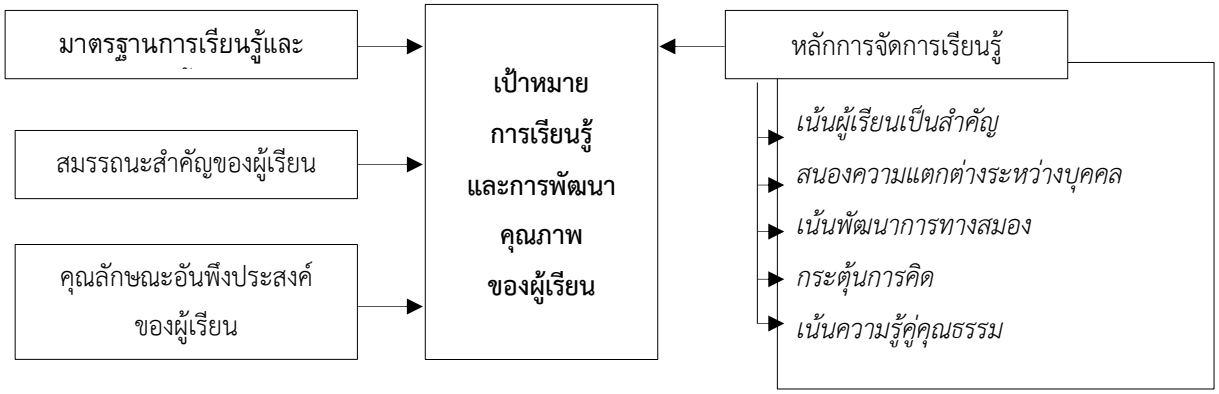
หลักการจัดการเรียนรู้อิงมาตรฐาน

หน่วยการเรียนรู้แต่ละหน่วยจะกำหนดผลการเรียนรู้ไว้เป็นเป้าหมายในการจัดการเรียนการสอน ผู้สอนจะต้องศึกษาและวิเคราะห์รายละเอียดของมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดทุกข้อว่า ระบุให้ผู้เรียนต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องอะไร และต้องสามารถลงมือปฏิบัติอะไรได้บ้าง และมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนจะนำไปสู่การเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านใดแก่ผู้เรียน

หลักการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

เมื่อผู้สอนวิเคราะห์รายละเอียดของมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด และได้กำหนดเป้าหมายการจัดการเรียนการสอนเรียบร้อยแล้ว จึงกำหนดขอบข่ายสาระการเรียนรู้และแนวทางการจัดการเรียนการสอน ให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติตามขั้นตอนของกิจกรรมการเรียนรู้ที่ออกแบบไว้จนบรรลุมาตรฐานและตัวชี้วัดทุกข้อ

หลักการบูรณาการกระบวนการเรียนรู้สู่ผลการเรียนรู้

เมื่อผู้สอนกำหนดขอบข่ายสาระการเรียนรู้ และแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไว้แล้ว จึงกำหนดรูปแบบการเรียนการสอนและกระบวนการเรียนรู้ที่จะฝึกฝนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด โดยเลือกใช้กระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่เป็นเป้าหมายในหน่วยนั้น ๆ เช่น กระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ กระบวนการสร้างความรู้ กระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง กระบวนการเผชิญสถานการณ์และการแก้ปัญหา กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง กระบวนการพัฒนาลักษณะนิสัย กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ กระบวนการทางสังคม ฯลฯ กระบวนการเรียนรู้ที่มอบหมายให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัตินั้นจะต้องนำไปสู่การเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามสาระการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้

หลักการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละหน่วย ผู้สอนต้องกำหนดขั้นตอนและวิธีปฏิบัติให้ชัดเจน โดยเน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือฝึกฝนและฝึกปฏิบัติมากที่สุด ตามแนวคิดและวิธีการสำคัญ คือ

1) ***การเรียนรู้*** เป็นกระบวนการทางสติปัญญา ที่ผู้เรียนทุกคนต้องใช้สมองในการคิดและทำความเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ ร่วมกับการลงมือปฏิบัติ ทดลองค้นคว้า จนสามารถสรุปเป็นความรู้ได้ด้วยตนเอง และสามารถนำเสนอผลงาน แสดงองค์ความรู้ที่เกิดขึ้นในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ได้
2) ***การสอน*** เป็นการเลือกวิธีการหรือกิจกรรมที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ในหน่วยนั้น ๆ และที่สำคัญ คือ ต้องเป็นวิธีการที่สอดคล้องกับสภาพผู้เรียน ผู้สอนจึงต้องเลือกใช้วิธีการสอน เทคนิคการสอน และรูปแบบการสอนอย่างหลากหลาย เพื่อช่วยให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างราบรื่นจนบรรลุตัวชี้วัดทุกข้อ
3) ***รูปแบบการสอน*** ควรเป็นวิธีการและขั้นตอนฝึกปฏิบัติที่ส่งเสริมหรือกระตุ้นให้ผู้เรียนสามารถคิดอย่างเป็นระบบ เช่น รูปแบบการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es) รูปแบบการสอนโดยใช้การคิดแบบโยนิโสมนสิการ รูปแบบการสอนแบบ CIPPA Model รูปแบบการเรียนการสอนตามวัฏจักรการเรียนรู้แบบ 4MAT รูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือ เทคนิค JIGSAW, STAD, TAI, TGT
4) ***วิธีการสอน*** ควรเลือกใช้วิธีการสอนที่สอดคล้องกับเนื้อหาของบทเรียน ความถนัด ความสนใจ และสภาพปัญหาของผู้เรียน วิธีสอนที่ดีจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถบรรลุผลการเรียนรู้ตามในระดับผลสัมฤทธิ์ที่สูง เช่น วิธีการสอนแบบบรรยาย การสาธิต การทดลอง การอภิปรายกลุ่มย่อย

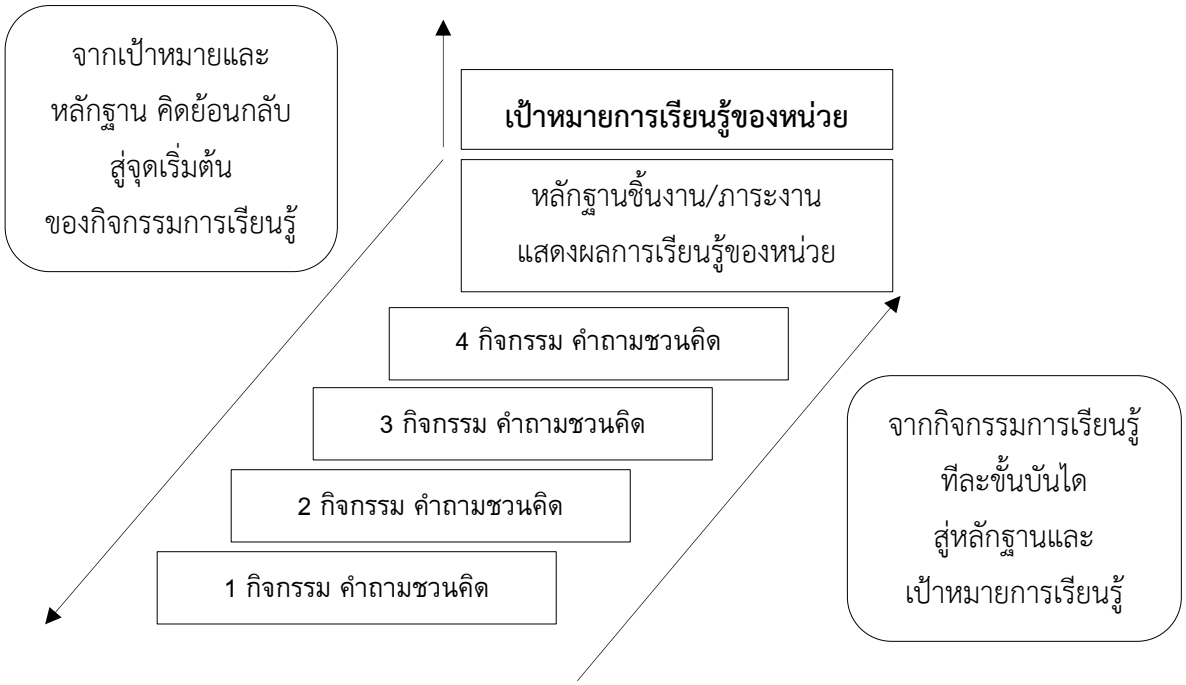
การแสดงบทบาทสมมติ การใช้กรณีตัวอย่าง การใช้สถานการณ์จำลอง การใช้ศูนย์การเรียน การใช้บทเรียนแบบโปรแกรม เป็นต้น

5) ***เทคนิคการสอน*** ควรเลือกใช้เทคนิคการสอนที่สอดคล้องกับวิธีการสอน และช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาในบทเรียนได้ง่ายขึ้น สามารถกระตุ้นความสนใจและจูงใจให้ผู้เรียนร่วมปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น เทคนิคการใช้ผังกราฟิก (Graphic Organizers) เทคนิคการเล่านิทาน การเล่นเกมเทคนิคการใช้คำถาม การใช้ตัวอย่างกระตุ้นความคิด การใช้สื่อการเรียนรู้ที่น่าสนใจ เป็นต้น

6) ***สื่อการเรียนการสอน*** ควรเลือกใช้สื่อหลากหลายกระตุ้นความสนใจ และทำความกระจ่างให้เนื้อหาสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ และเป็นเครื่องมือช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้บรรลุตัวชี้วัดอย่างราบรื่น เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ เอกสารประกอบการสอน แถบวีดิทัศน์ แผ่นสไลด์ คอมพิวเตอร์ VCD LCD Visualizer เป็นต้น ควรเตรียมสื่อให้ครอบคลุมทั้งสื่อการสอนของครูและสื่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

หลักการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบย้อนกลับตรวจสอบ

เมื่อผู้สอนวางแผนออกแบบการจัดการเรียนรู้ รวมถึงกำหนดรูปแบบการเรียนการสอนไว้เรียบร้อยแล้ว จึงนำเทคนิควิธีการสอน วิธีจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และสื่อการเรียนรู้ไปลงมือจัดการเรียนการสอน ซึ่งจะนำผู้เรียนไปสู่การสร้างชิ้นงานหรือภาระงาน เกิดทักษะกระบวนการและสมรรถนะสำคัญตามธรรมชาติวิชา รวมทั้งคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่เป็นเป้าหมายของหน่วยการเรียนรู้ ตามลำดับขั้นตอนการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ ดังนี้

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ นอกจากจะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงแล้ว จะต้องฝึกฝนกระบวนการคิดทุกขั้นตอน โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถามกระตุ้นความคิด และใช้ระดับคำถามให้สัมพันธ์กับเนื้อหาการเรียนรู้ ตั้งแต่ระดับความรู้ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การประเมินค่า และการสร้างสรรค์ นอกจากจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจบทเรียนอย่างลึกซึ้งแล้ว ยังเป็นการเตรียมความพร้อมเพื่อสอบ O-NET ซึ่งเป็นการทดสอบระดับชาติที่เน้นกระบวนการคิดระดับวิเคราะห์ด้วย และในแต่ละแผนการเรียนรู้จึงมีการระบุคำถามเพื่อกระตุ้นความคิดของผู้เรียนไว้ด้วยทุกกิจกรรม ผู้เรียนจะได้ฝึกฝนวิธีการทำข้อสอบ O-NET ควบคู่ไปกับการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ตามผลการเรียนรู้ที่สำคัญ

ทั้งนี้ การออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนในแต่ละหน่วยจะครอบคลุมกิจกรรมการเรียนรู้ และการประเมินผลด้านความรู้ความเข้าใจ (K) ด้านทักษะกระบวนการ (P) และด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A) ตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 พร้อมทั้งออกแบบเครื่องมือการวัดและประเมินผล ตลอดจนแบบบันทึกผลการเรียนรู้ด้านต่าง ๆ ไว้ครบถ้วน สอดคล้องกับมาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน เช่น แบบบันทึกผลด้านการคิดวิเคราะห์ ด้านการอ่านและแสวงหาความรู้ ด้านสมรรถนะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร เป็นต้น ผู้สอนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และใช้ประกอบการจัดทำรายงานการประเมินตนเอง (Self Assessment Reports) จึงมั่นใจอย่างยิ่งว่า การนำแผนการจัดการเรียนรู้เล่มนี้ไปเป็นแนวทางจัดการเรียนการสอนจะช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้นตามมาตรฐานการศึกษาและการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาทุกประการ

สรุปหลักสูตรฯ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ

กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ เป็นกลุ่มสาระที่ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง สามารถนำความรู้เกี่ยวกับการดำรงชีวิตและการอาชีพมาประยุกต์ใช้ในการทำงานได้อย่างสร้างสรรค์ เห็นแนวทางในการประกอบอาชีพ รักการทำงาน มีเจตคติที่ดีต่อการทำงาน สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างพอเพียงและมีความสุข

โดยมุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวม เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะในการทำงาน เห็นแนวทางในการประกอบอาชีพและการศึกษาต่อได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งได้กำหนดสาระการเรียนรู้ออกเป็น 2 สาระ ดังต่อไปนี้

* สรุปและลดทอนจาก สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, **ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551,** (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2551)

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ

สาระที่ 1 การดำรงชีวิตและครอบครัว

มาตรฐาน ง 1.1 เข้าใจการทำงาน มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะกระบวนการทำงาน ทักษะการจัดการ ทักษะกระบวนการแก้ปัญหา ทักษะการทำงานร่วมกัน และทักษะการแสวงหาความรู้ มีคุณธรรม และลักษณะนิสัยในการทำงาน มีจิตสำนึกในการใช้พลังงาน ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อม เพื่อการดำรงชีวิตและครอบครัว

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.4-6	1. อธิบายวิธีการทำงาน เพื่อการดำรงชีวิต 2. สร้างผลงานอย่างมีความคิดสร้างสรรค์ และมีทักษะการทำงานร่วมกัน 3. มีทักษะการจัดการในการทำงาน 4. มีทักษะกระบวนการแก้ปัญหาในการทำงาน 5. มีทักษะในการแสวงหาความรู้ เพื่อการดำรงชีวิต 6. มีคุณธรรมและลักษณะนิสัยในการทำงาน 7. ใช้พลังงาน ทรัพยากรในการทำงานอย่างคุ้มค่า และยั่งยืน เพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	● วิธีการทำงานเพื่อการดำรงชีวิต เป็นการทำงานที่จำเป็นเกี่ยวกับความเป็นอยู่ในชีวิตประจำวัน เช่น - การเลือกใช้ ดูแลรักษาเสื้อผ้าและเครื่องแต่งกาย ● ความคิดสร้างสรรค์มี 4 ลักษณะ ประกอบด้วยความคิดริเริ่ม ความคล่องในการคิด ความยืดหยุ่นในการคิด และความคิดละเอียดลออ ● ทักษะการทำงานร่วมกัน เป็นการทำงานกลุ่ม ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ทำงานอย่างมีกระบวนการ ตามขั้นตอน และ ฝึกหลักการทำงานกลุ่ม เช่น - การประดิษฐ์ของใช้ที่เป็นเอกลักษณ์ไทย - หน้าที่และบทบาทของตนเองที่มีต่อสมาชิกในครอบครัว โรงเรียน และชุมชน ● ทักษะการจัดการ เป็นการจัดระบบงาน ระบบคน เพื่อให้การทำงานสำเร็จตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น - การดูแลรักษา ทำความสะอาด จัด ตกแต่งบ้านและโรงเรียน - การปลูกพืช ขยายพันธุ์พืช หรือเลี้ยงสัตว์ - การบำรุง เก็บรักษา เครื่องใช้ไฟฟ้า และอุปกรณ์อำนวยความสะดวกในชีวิตประจำวัน - การดำเนินการทางธุรกิจ ● ทักษะกระบวนการแก้ปัญหาในการทำงาน มีขั้นตอน คือ การสังเกต วิเคราะห์ สร้างทางเลือก และประเมินทางเลือก เช่น - การตัดเย็บและดัดแปลงเสื้อผ้า - การเก็บ ถนอม และแปรรูปอาหาร - การติดตั้ง ประกอบ ซ่อมแซมอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ สิ่งอำนวยความสะดวกในบ้านและโรงเรียน ● ทักษะการแสวงหาความรู้เพื่อการดำรงชีวิต ประกอบด้วย

		การศึกษา ค้นคว้า รวบรวม สังเกต สำรวจ และบันทึก เช่น - การดูแลรักษาบ้าน - การเลี้ยงสัตว์ ● คุณธรรมและลักษณะนิสัยในงานทำงาน เป็นการสร้างคุณงามความดี และควรฝึกให้ผู้เรียนมีคุณภาพที่สำคัญ ๆ เช่น ขยัน อดทน รับผิดชอบ และซื่อสัตย์ ● การใช้พลังงาน ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและยั่งยืน เป็นคุณธรรมในการทำงาน

สาระที่ 2 การอาชีพ

มาตรฐาน ง 4.1 เข้าใจ มีทักษะที่จำเป็น มีประสบการณ์ เห็นแนวทางในงานอาชีพ ใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาอาชีพ มีคุณธรรม และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.4-6	1. อภิปรายแนวทางเข้าสู่ที่สนใจ 2. เลือกและใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสมกับอาชีพ 3. มีประสบการณ์ในอาชีพที่ถนัดและสนใจ 4. มีคุณลักษณะที่ดีต่ออาชีพ	● แนวทางเข้าสู่อาชีพ - เตรียมตัวหางานและพัฒนาบุคลิกภาพ - ลักษณะความมั่นคงและความก้าวหน้า - การสมัครงาน - การสัมภาษณ์ - การทำงาน - การเปลี่ยนงาน ● การเลือกและใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสมกับอาชีพ - วิธีการ - หลักการ - เหตุผล ● ประสบการณ์ในอาชีพ - การจำลองอาชีพ - กิจกรรมอาชีพ ● คุณลักษณะที่ดีต่ออาชีพ - คุณธรรม - จริยธรรม - ค่านิยม

คำอธิบายรายวิชา

การงานอาชีพ

รายวิชาพื้นฐาน **กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพ**

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 **เวลา 20 ชั่วโมง**

ศึกษาและวิเคราะห์วิธีการทำงานเพื่อการดำรงชีวิต ในเรื่องการเลือกใช้ ดูแลรักษาเสื้อผ้าและเครื่องแต่งกาย การประดิษฐ์ของใช้ที่เป็นเอกลักษณ์ไทย หน้าที่และบทบาทของตนเองที่มีต่อสมาชิกในครอบครัว โรงเรียน และชุมชน การปลูกพืช การขยายพันธุ์พืช การบำรุงรักษาเครื่องใช้ไฟฟ้า และอุปกรณ์อำนวยความสะดวกในชีวิตประจำวัน การตัดเย็บและดัดแปลงเสื้อผ้า การติดตั้ง ประกอบ ซ่อมแซมอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ สิ่งอำนวยความสะดวกในบ้านและโรงเรียน การเลี้ยงสัตว์ แนวทางการเข้าสู่อาชีพ การเลือกและใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสมกับอาชีพ ประสบการณ์ในอาชีพ และคุณลักษณะที่ดีต่ออาชีพ

โดยใช้ทักษะการทำงานร่วมกัน ทักษะการจัดการในการทำงาน ทักษะกระบวนการแก้ปัญหาในการทำงาน และทักษะในการแสวงหาความรู้เพื่อการดำรงชีวิต

เพื่อให้เกิดความตระหนักและเห็นคุณค่าของการทำงาน สามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ มีความสามารถในการตัดสินใจ มีคุณธรรมและลักษณะนิสัยในการทำงาน รวมถึงมีจิตสำนึกในการใช้พลังงาน ทรัพยากรในการทำงานอย่างคุ้มค่าและยั่งยืน เพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

ตัวชี้วัด

ง 1.1	**ม.4-6/1**	อธิบายวิธีการทำงานเพื่อการดำรงชีวิต
ง 1.1	**ม.4-6/2**	สร้างผลงานอย่างมีความคิดสร้างสรรค์และมีทักษะการทำงานร่วมกัน
ง 1.1	**ม.4-6/3**	มีทักษะการจัดการในการทำงาน
ง 1.1	**ม.4-6/4**	มีทักษะกระบวนการแก้ปัญหาในการทำงาน
ง 1.1	**ม.4-6/5**	มีทักษะในการแสวงหาความรู้เพื่อการดำรงชีวิต
ง 1.1	**ม.4-6/6**	มีคุณธรรมและลักษณะนิสัยในการทำงาน
ง 1.1	**ม.4-6/7**	ใช้พลังงาน ทรัพยากรในการทำงานอย่างคุ้มค่าและยั่งยืน เพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
ง 2.1	**ม.4-6/1**	อภิปรายแนวทางเข้าสู่อาชีพที่สนใจ
ง 2.1	**ม.4-6/2**	เลือกและใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสมกับอาชีพ
ง 2.1	**ม.4-6/3**	มีประสบการณ์ในอาชีพที่ถนัดและสนใจ
ง 2.1	**ม.4-6/4**	มีคุณลักษณะที่ดีต่ออาชีพ

รวม 11 ตัวชี้วัด

โครงสร้างรายวิชา การงานอาชีพ ชั้น ม.5

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชม.)
1.	หลักการทำงานเพื่อกาดำรงชีวิต	ง 1.1 ม.4-6/1 ง 1.1 ม.4-6/2 ง 1.1 ม.4-6/3 ง 1.1 ม.4-6/4 ง 1.1 ม.4-6/5 ง 1.1 ม.4-6/6	การทำงานมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อชีวิตมนุษย์ เป็นการเปิดโอกาสให้แสดงออกถึงเชาว์ปัญญา ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์อันจะนำมาซึ่งเกียรติภูมิ และความพึงพอใจในชีวิต และเพื่อให้การทำงานสำเร็จตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ จึงต้องใช้ทักษะการทำงานร่วมกัน ทักษะการจัดการ ทักษะกระบวนการแก้ปัญหาในการทำงาน ทักษะการแสวงหาความรู้เพื่อการดำรงชีวิตมีความคิดสร้างสรรค์ คุณธรรมและลักษณะนิสัยที่ดี ในการทำงาน ใช้พลังงาน ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและยั่งยืน เพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	3
2.	งานช่างในบ้าน	ง 1.1 ม.4-6/2 ง 1.1 ม.4-6/3 ง 1.1 ม.4-6/4 ง 1.1 ม.4-6/5 ง 1.1 ม.4-6/6 ง 1.1 ม.4-6/7	งานช่างในบ้านเป็นงานช่างพื้นฐานที่สามารถปฏิบัติได้ด้วยตนเอง ช่วยยืดอายุการใช้งานของอุปกรณ์อำนวยความสะดวกต่างๆ ให้ยาวนาน และเกิดความปลอดภัยในงานปฏิบัติงานมากขึ้น ซึ่งจะต้องใช้ทักษะการทำงานร่วมกัน ทักษะการจัดการ ทักษะกระบวนการแก้ปัญหาในการทำงาน ทักษะการแสวงหาความรู้เพื่อการดำรงชีวิต มีความคิดสร้างสรรค์ คุณธรรม และลักษณะนิสัยที่ดีในการทำงาน ใช้พลังงาน ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและยั่งยืน เพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	4
3.	เสื้อผ้าและเครื่องแต่งกาย	ง 1.1 ม.4-6/1 ง 1.1 ม.4-6/2 ง 1.1 ม.4-6/4 ง 1.1 ม.4-6/5 ง 1.1 ม.4-6/7	การเลือกใช้เสื้อผ้าและเครื่องแต่งกายควรเลือกใช้ให้เหมาะสมกับตนเองและกาลเทศะ รวมถึงต้องรู้จักซ่อมแซม ตกแต่งและดัดแปลงเสื้อผ้า เพราะเป็นการช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายทั้งยังได้เสื้อผ้าที่มีความสวยงามแปลกใหม่ โดยใช้ทักษะการทำงานร่วมกัน ทักษะการจัดการ ทักษะกระบวนการแก้ปัญหาในการทำงาน ทักษะการแสวงหาความรู้	4

			เพื่อการดำรงชีวิต มีความคิดสร้างสรรค์ คุณธรรม และลักษณะนิสัยที่ดีในการทำงาน ใช้พลังงาน ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและยั่งยืน เพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	
4.	งาน ประดิษฐ์ เอกลักษณ์ ไทย	ง 1.1 ม.4-6/2 ง 1.1 ม.4-6/3 ง 1.1 ม.4-6/4 ง 1.1 ม.4-6/5 ง 1.1 ม.4-6/6 ง 1.1 ม.4-6/7	งานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทย เป็นผลงานที่สร้างสรรค์ขึ้นเพื่อใช้ในการประดับตกแต่ง เพื่อให้เกิดความสวยงาม แสดงให้เห็นถึงความคิดสร้างสรรค์และคุณค่าทางภูมิปัญญาของไทยที่มีมาอย่างช้านาน ในการทำงาน ต้องใช้ทักษะการทำงานร่วมกัน ทักษะการจัดการ ทักษะกระบวนการแก้ปัญหาในการทำงาน ทักษะการแสวงหาความรู้เพื่อการดำรงชีวิต มีความคิดสร้างสรรค์ คุณธรรม และลักษณะนิสัยที่ดีในการทำงาน ใช้พลังงาน ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและยั่งยืน เพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	3
5.	งานเกษตร	ง 1.1 ม.4-6/2 ง 1.1 ม.4-6/3 ง 1.1 ม.4-6/5 ง 1.1 ม.4-6/6	งานเกษตรทั้งการปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์ ผู้ปลูกและ ผู้เลี้ยงจำเป็นต้องมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์ที่ถูกต้อง เพื่อให้ได้ผลสัมฤทธิ์ของงานตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยใช้ทักษะการทำงานร่วมกัน ทักษะการจัดการ ทักษะกระบวนการแก้ปัญหาในการทำงาน ทักษะการแสวงหาความรู้เพื่อการดำรงชีวิต มีความคิดสร้างสรรค์ คุณธรรม และลักษณะนิสัยที่ดีในการทำงาน ใช้พลังงาน ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและยั่งยืน เพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	4
6.	งานอาชีพ	ง 2.1 ม.4-6/1 ง 2.1 ม.4-6/2 ง 2.1 ม.4-6/3 ง 2.1 ม.4-6/4	การเข้าสู่เข้าอาชีพเป็นวงจรชีวิตของมนุษย์ เพราะทุกคนต้องประกอบอาชีพเพื่อความอยู่รอดของชีวิตตนเองและครอบครัว เพื่อการมีคุณภาพชีวิตที่ดีจึงเรียนรู้เกี่ยวกับแนวทางเข้าสู่อาชีพที่สนใจ เลือกและใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสมกับอาชีพ มีประสบการณ์ในอาชีพที่ถนัดและสนใจ มีคุณลักษณะที่ดีต่ออาชีพ	2

Pedagogy

สื่อการเรียนรู้รายวิชาพื้นฐาน การงานอาชีพ ม.5 ผู้จัดทำได้ออกแบบการสอน (Instructional Design) อันเป็นวิธีการจัดการเรียนรู้และเทคนิคการสอนที่เปี่ยมด้วยประสิทธิภาพและมีความหลากหลายให้กับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด รวมถึงสมรรถนะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนที่หลักสูตรกำหนดไว้ โดยครูสามารถนำไปใช้สำหรับจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนได้อย่างเหมาะสม สำหรับ Pedagogy หลักที่นำมาใช้ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ประกอบด้วย

กระบวนการการเรียนรู้

เลือกใช้รูปแบบการสอนโดยใช้โครงการเป็นหลัก (Project-Based Instruction) ด้วยจุดประสงค์ของการจัดการเรียนการสอนการงานอาชีพ เพื่อช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง นำความรู้เกี่ยวกับการดำรงชีวิตและการอาชีพมาประยุกต์ใช้ใน การทำงานได้อย่างสร้างสรรค์ เห็นแนวทางในการประกอบอาชีพ รักการทำงาน มีเจตคติที่ดีต่อการทำงาน สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างพอเพียงและมีความสุข

ผู้จัดทำจึงเลือกใช้รูปแบบการสอนโดยใช้โครงการเป็นหลัก ซึ่งเป็นขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งให้ผู้เรียนแสวงหาประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน โดยใช้ศักยภาพที่ตนเองมี ผู้เรียนจะมีส่วนร่วมในการกำหนดงานที่ทำ มุ่งให้ผู้เรียนได้ใช้ทักษะการสืบค้นและการปฏิบัติจริง เพื่อเป็นพื้นฐานไปสู่การปฏิบัติงานอื่น ๆ ในการดำรงชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับธรรมชาติของวิชาการงานอาชีพ

กระบวนการการเรียนรู้

เลือกใช้ทักษะกระบวนการกลุ่ม เนื่องจากเป็นกระบวนการที่มุ่งให้ผู้เรียนทำงานร่วมกัน คิดวางแผนการทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ และสร้างสรรค์ อีกทั้งได้เกิดทักษะการติดต่อสื่อสารและสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่นในเชิงบวก รวมถึงสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งกระบวนการนี้เป็นกระบวนการที่มุ่งให้ผู้เรียนทำงานร่วมกัน โดยเน้นกิจกรรม ดังนี้

1. มีผู้นำกลุ่ม ซึ่งอาจผลัดเปลี่ยนกัน
2. วางแผนกำหนดวัตถุประสงค์และวิธีการ
3. รับฟังความคิดเห็นจากสมาชิกทุกคนบนพื้นฐานของเหตุผล
4. แบ่งหน้าที่รับผิดชอบ เมื่อมีการปฏิบัติ
5. ติดตามผลการปฏิบัติและปรับปรุง
6. ประเมินผลรวมและชื่นชมในผลงานของคณะ

วิธีการสอน (Teaching Method)

เลือกใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย เช่น แบบบรรยาย การสาธิต การอภิปรายกลุ่มย่อย การแสดงบทบาทสมมติ การใช้กรณีตัวอย่าง การใช้สถานการณ์จำลอง การใช้ศูนย์การเรียนรู้ การลงมือปฏิบัติ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และเกิดความเข้าใจในเนื้อหาของการงานอาชีพอย่างถ่องแท้ ซึ่งจะเน้นใช้วิธีสอนที่หลากหลาย เช่น วิธีสอนแบบอุปนัย (Inductive Method) เนื่องจากเป็นการสอนที่ผู้สอนใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยการนำตัวอย่าง ข้อมูล ความคิด เหตุการณ์ สถานการณ์ ปรากฏการณ์ ที่มีหลักการ/แนวคิด ที่ต้องการสอนให้แก่ผู้ที่เรียนวิชาการงานอาชีพ ได้ดึงหลักการ/แนวคิดที่แฝงอยู่ออกมา เพื่อนำไปใช้ในสถานการณ์อื่น ๆ ที่จะเกิดขึ้นต่อไปได้เป็นอย่างดี

เทคนิคการสอน (Teaching Technique)

เลือกใช้เทคนิคสอนที่หลากหลายและเหมาะสมกับเรื่องที่เรียน เช่น การใช้คำถาม การเล่นเกม การใช้ตัวอย่างกระตุ้นความคิด การใช้สื่อการเรียนรู้ที่น่าสนใจเพื่อส่งเสริมวิธีการสอนและรูปแบบการสอนให้มีประสิทธิภาพในการจัดการเรียนรู้ให้มากขึ้น ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข สามารถปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถฝึกทักษะการเรียนรู้และทักษะการปฏิบัติเกี่ยวกับงานต่าง ๆ ในศตวรรษที่ 21 ได้

โครงสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ รายวิชา การงานอาชีพ ม.5

เวลา 20 ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้	แผนการจัดการเรียนรู้	แนวคิด/รูปแบบการสอน/ วิธีการสอน/เทคนิค	ทักษะที่ได้	การประเมิน	เวลา (ชั่วโมง)
1. หลักการทำงาน เพื่อการดำรงชีวิต	แผนฯ ที่ 1 ทักษะกระบวนการทำงาน	แบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es Instruction Model)	1. ทักษะการสำรวจค้นหา 2. ทักษะการสังเกตวิธีการทำงาน เพื่อการดำรงชีวิต 3. ทักษะการคิดวิเคราะห์ 4. ทักษะกระบวนการคิด แก้ปัญหา 5. ทักษะการสรุปลงความเห็น 6. ทักษะการประเมิน	1. ตรวจแบบทดสอบก่อนเรียน 2. ตรวจใบงานที่ 1.1.1 เรื่อง ทักษะกระบวนการ ทำงาน 3. ประเมินการนำเสนอผลงาน 4. สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล 5. สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม 6. สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์	1

	แผนฯ ที่ 2 การแก้ปัญหาในการทำงานด้วยวงจร PDCA	แบบเน้นกระบวนการเรียนรู้ความรู้ ความเข้าใจ	1. ทักษะการสำรวจค้นหา 2. ทักษะการสังเกตวิธีการทำงานเพื่อการดำรงชีวิต 3. ทักษะการคิดวิเคราะห์ 4. ทักษะกระบวนการคิดแก้ปัญหา 5. ทักษะการสรุปลงความเห็น 6. ทักษะการประเมิน	1. ตรวจใบงานที่ 1.2.1 เรื่อง การแก้ปัญหาในการ ทำงานด้วยวงจร PDCA 2. ตรวจชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด) เรื่อง การปฏิบัติงานต่าง ๆ โดยใช้ทักษะกระบวนการทำงานและทักษะกระบวนการแก้ปัญหา 3. ประเมินการนำเสนอผลงาน 4. สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล 5. สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม 6. สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์	1
	แผนฯ ที่ 3 บทบาทและหน้าที่ของตนเองที่มีต่อสมาชิกในครอบครัว โรงเรียน และชุมชน	แบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es Instruction Model)	1. ทักษะการสำรวจค้นหา 2. ทักษะการสังเกตวิธีการทำงานเพื่อการดำรงชีวิต 3. ทักษะการคิดวิเคราะห์ 4. ทักษะกระบวนการคิดแก้ปัญหา 5. ทักษะการสรุปลงความเห็น 6. ทักษะการประเมิน	1. ตรวจแบบทดสอบหลังเรียน 2. ตรวจสอบใบงานที่ 1.3.1 เรื่อง บทบาทและหน้าที่ของตนเองที่มีต่อสมาชิกในครอบครัว โรงเรียน และชุมชน 3. ประเมินการนำเสนอผลงาน 4. สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล 5. สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม 6. สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์	1
2. งานช่างในบ้าน	แผนฯ ที่ 1 การใช้เครื่องมือช่างอย่างปลอดภัย	แบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es Instruction Model)	1. ทักษะการสำรวจค้นหา 2. ทักษะการสังเกตวิธีการทำงาน	1. ตรวจแบบทดสอบก่อนเรียน 2. ตรวจใบงานที่ 2.1.1 เรื่อง เครื่องมือ เครื่องใช้	2

			เพื่อการดำรงชีวิต 3. ทักษะการคิดวิเคราะห์ 4. ทักษะกระบวนการคิดแก้ปัญหา 5. ทักษะการสรุปลงความเห็น 6. ทักษะการประเมิน	ในการซ่อมแซม และติดตั้งอุปกรณ์ เครื่องใช้ภายในบ้าน 3. ประเมินการนำเสนอผลงาน 4. สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล 5. สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม 6. สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์	
	แผนฯ ที่ 2 การซ่อมแซมและติดตั้งเครื่องใช้ภายในบ้าน	แบบเน้นการสาธิต	1. ทักษะการสำรวจค้นหา 2. ทักษะการสังเกตวิธีการทำงานเพื่อการดำรงชีวิต 3. ทักษะการคิดวิเคราะห์ 4. ทักษะกระบวนการคิดแก้ปัญหา 5. ทักษะการสรุปลงความเห็น 6. ทักษะการประเมิน	1. ตรวจแบบทดสอบหลังเรียน 2. ตรวจใบงานที่ 2.2.1 เรื่อง การปฏิบัติงานช่างในบ้าน 3. ประเมินการนำเสนอผลงาน 4. สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล 5. สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม 6. สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์	2

3. เสื้อผ้าและเครื่องแต่งกาย	แผนฯ ที่ 1 การเลือกใช้และการเลือกซื้อเสื้อผ้าและเครื่องแต่งกาย	แบบเน้นกระบวนการเรียนรู้ความรู้ ความเข้าใจ	1. ทักษะการสำรวจค้นหา 2. ทักษะการสังเกตวิธีการทำงานเพื่อการดำรงชีวิต 3. ทักษะการคิดวิเคราะห์ 4. ทักษะกระบวนการคิดแก้ปัญหา 5. ทักษะการสรุปลงความเห็น 6. ทักษะการประเมิน	1. ตรวจแบบทดสอบก่อนเรียน 2. ตรวจใบงานที่ 3.1.1 เรื่อง การเลือกใช้เสื้อผ้าและเครื่องแต่งกาย 3. ตรวจใบงานที่ 3.1.2 เรื่อง การเลือกซื้อเสื้อผ้าและเครื่องแต่งกาย 4. ประเมินการนำเสนอผลงาน 5. สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล 6. สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม 7. สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์	1
	แผนฯ ที่ 2 การซ่อมแซม ตกแต่ง ดัดแปลง ตัดเย็บเสื้อผ้าและของใช้ภายในบ้าน	แบบใช้โครงการเป็นหลัก (Project-Based Instruction)	1. ทักษะการสำรวจค้นหา 2. ทักษะการสังเกตวิธีการทำงานเพื่อการดำรงชีวิต 3. ทักษะการคิดวิเคราะห์ 4. ทักษะกระบวนการคิดแก้ปัญหา 5. ทักษะการสรุปลงความเห็น 6. ทักษะการประเมิน	1. ตรวจแบบทดสอบหลังเรียน 2. ตรวจชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด) เรื่อง การซ่อมแซม ตกแต่ง และดัดแปลงเสื้อผ้า 3. ประเมินการนำเสนอผลงาน 4. สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล 5. สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม 6. สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์	3

4. งานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทย	แผนฯ ที่ 1 ความสำคัญและประเภทของงานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทย	แบบเน้นกระบวนการเรียนรู้ความรู้ ความเข้าใจ	1. ทักษะการสำรวจค้นหา 2. ทักษะการสังเกตวิธีการทำงานเพื่อการดำรงชีวิต 3. ทักษะการคิดวิเคราะห์ 4. ทักษะกระบวนการคิดแก้ปัญหา 5. ทักษะการสรุปลงความเห็น 6. ทักษะการประเมิน	1. ตรวจแบบทดสอบก่อนเรียน 2. ตรวจใบงานที่ 4.1.1 เรื่อง ความสำคัญและประเภทของประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทย 3. ตรวจการสรุปสาระสำคัญในรูปแบบแผนผังความคิดเกี่ยวกับเรื่อง ความสำคัญและประเภทของงานประดิษฐ์ที่เป็นเอกลักษณ์ไทย 4. ประเมินการนำเสนอผลงาน 5. สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล 6. สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม 7. สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์	1
	แผนฯ ที่ 2 งานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทย	แบบโครงงานเป็นฐาน (Project Based Learning)	1. ทักษะการสำรวจค้นหา 2. ทักษะการสังเกตวิธีการทำงานเพื่อการดำรงชีวิต 3. ทักษะการคิดวิเคราะห์ 4. ทักษะกระบวนการคิดแก้ปัญหา 5. ทักษะการสรุปลงความเห็น 6. ทักษะการประเมิน	1. ตรวจแบบทดสอบหลังเรียน 2. ตรวจโครงงาน เรื่อง งานประดิษฐ์ที่เป็นเอกลักษณ์ไทย 3. ประเมินการนำเสนอผลงาน 4. สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล 5. สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม 6. สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์	2

5. งานเกษตร	แผนฯ ที่ 1 การปลูกพืช	แบบใช้กระบวนการปฏิบัติ	1. ทักษะการสำรวจค้นหา 2. ทักษะการสังเกตวิธีการทำงานเพื่อการดำรงชีวิต 3. ทักษะการคิดวิเคราะห์ 4. ทักษะกระบวนการคิดแก้ปัญหา 5. ทักษะการสรุปลงความเห็น 6. ทักษะการประเมิน	1. ตรวจแบบทดสอบก่อนเรียน 2. ตรวจใบงานที่ 5.1.1 เรื่อง การปลูกพืช 3. ประเมินการนำเสนอผลงาน 4. สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล 5. สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม 6. สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์	2
	แผนฯ ที่ 2 การเลี้ยงสัตว์	แบบโครงงานเป็นฐาน (Project Based Learning)	1. ทักษะการสำรวจค้นหา 2. ทักษะการสังเกตวิธีการทำงานเพื่อการดำรงชีวิต 3. ทักษะการคิดวิเคราะห์ 4. ทักษะกระบวนการคิดแก้ปัญหา 5. ทักษะการสรุปลงความเห็น 6. ทักษะการประเมิน	1. ตรวจแบบทดสอบหลังเรียน 2. ตรวจโครงงาน เรื่อง งานเกษตรของฉัน 3. ประเมินการนำเสนอผลงาน 4. สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล 5. สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม 6. สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์	2
6. งานอาชีพ	แผนฯ ที่ 1 แนวทางการประกอบอาชีพ	แบบกระบวนการเรียนรู้ความรู้ ความเข้าใจ	1. ทักษะการสำรวจค้นหา 2. ทักษะการสังเกตวิธีการทำงานเพื่อการดำรงชีวิต 3. ทักษะการคิดวิเคราะห์	1. ตรวจแบบทดสอบก่อนเรียน 2. ตรวจใบงานที่ 6.1.1 เรื่อง การวิเคราะห์ SWOT เพื่อค้นพบอาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง 3. ประเมินการนำเสนอผลงาน	1

			4. ทักษะกระบวนการคิดแก้ปัญหา 5. ทักษะการสรุปลงความเห็น 6. ทักษะการประเมิน	4. สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล 5. สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม 6. สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์	
หน่วยการเรียนรู้	**แผนการจัดการเรียนรู้**	**แนวคิด/รูปแบบการสอน/วิธีการสอน/เทคนิค**	**ทักษะที่ได้**	**การประเมิน**	**เวลา (ชั่วโมง)**
	แผนฯ ที่ 2 ความรู้ในงานอาชีพ	แบบเน้นกระบวนการกลุ่ม	1. ทักษะการสำรวจค้นหา 2. ทักษะการสังเกตวิธีการทำงานเพื่อการดำรงชีวิต 3. ทักษะการคิดวิเคราะห์ 4. ทักษะกระบวนการคิดแก้ปัญหา 5. ทักษะการสรุปลงความเห็น 6. ทักษะการประเมิน	1. ตรวจแบบทดสอบหลังเรียน 2. ตรวจใบงานที่ 6.2.1 เรื่อง ความรู้ในการงานอาชีพ 3. ตรวจชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด) เรื่อง การสัมภาษณ์บุคคลที่ประสบความสำเร็จ 4. ประเมินการนำเสนอผลงาน 5. สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล 6. สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม 7. สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์	1

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4

งานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทย

เวลา 3 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

ง 1.1 เข้าใจการทำงาน มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะกระบวนการทำงาน ทักษะการจัดการ ทักษะกระบวนการแก้ปัญหา ทักษะการทำงานร่วมกัน และทักษะการแสวงหาความรู้ มีคุณธรรมและลักษณะนิสัยในการทำงานมีจิตสำนึกในการใช้พลังงาน ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม เพื่อการดำรงชีวิตและครอบครัว

ง 1.1 ม.4-6/2 สร้างผลงานอย่างมีความคิดสร้างสรรค์และมีทักษะการทำงานร่วมกัน

ง 1.1 ม.4-6/3 มีทักษะการจัดการในการทำงาน

ง 1.1 ม.4-6/4 มีทักษะกระบวนการแก้ปัญหาในการทำงาน

ง 1.1 ม.4-6/5 มีทักษะในการแสวงหาความรู้เพื่อการดำรงชีวิต

ง 1.1 ม.4-6/6 มีคุณธรรมและลักษณะนิสัยในการทำงาน

ง 1.1 ม.4-6/7 ใช้พลังงาน ทรัพยากรในการทำงานอย่างคุ้มค่าและยั่งยืน เพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

2. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

งานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทย เป็นงานประดิษฐ์ที่สืบทอดต่อกันมาตั้งแต่สมัยโบราณ สะท้อนให้เห็นถึงวัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญา และวิถีชีวิตแบบไทย เป็นงานที่มีความประณีต ละเอียดอ่อน มีความงดงาม และมีคุณค่าทางศิลปะ แสดงให้เห็นถึงเอกลักษณ์อันดีงามของไทย ผู้ประดิษฐ์ชิ้นงานจึงจำเป็นต้องใช้ทักษะในการทำงานต่าง ๆ เช่น ทักษะการจัดการ ทักษะการแสวงหาความรู้ ทักษะการแก้ปัญหา รวมถึงมีความคิดสร้างสรรค์ เพื่อสร้างชิ้นงานประดิษฐ์ได้อย่างมีคุณภาพ

3. สาระการเรียนรู้

3.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

1) ความคิดสร้างสรรค์มี 4 ลักษณะ ประกอบด้วย ความคิดริเริ่ม ความคล่องในการคิด ความยืดหยุ่นในการคิดและความละเอียดลออ

2) ทักษะการทำงานร่วมกัน เป็นการทำงานกลุ่ม ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ทำงานอย่างมีกระบวนการตามขั้นตอนและฝึกหลักการทำงานกลุ่ม

3) ทักษะการจัดการ เป็นการจัดระบบงานและระบบคน เพื่อให้การทำงานสำเร็จตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

4) ทักษะกระบวนการแก้ปัญหาในการทำงาน มีขั้นตอน คือ การสังเกต วิเคราะห์ สร้างทางเลือก และประเมินทางเลือก

5) ทักษะการแสวงหาความรู้เพื่อการดำรงชีวิต ประกอบด้วยการศึกษา ค้นคว้า รวบรวม สำรวจ และบันทึก

6) คุณธรรมและลักษณะนิสัยในการทำงาน เป็นการสร้างคุณงามความดีและควรฝึกให้ผู้เรียนมีคุณภาพที่สำคัญ ๆ เช่น ขยัน อดทน รับผิดชอบ ซื่อสัตย์

7) การใช้พลังงาน ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและยั่งยืน เป็นคุณธรรมในการทำงาน

3.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

(พิจารณาตามหลักสูตรสถานศึกษา)

4. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการคิด
2. ความสามารถในการแก้ปัญหา
3. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
4. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน
4. อยู่อย่างพอเพียง
5. รักความเป็นไทย

6. ชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

รายงานโครงงาน เรื่อง งานประดิษฐ์ที่เป็นเอกลักษณ์ไทย

7. การวัดและประเมินผล

รายการวัด	วิธีวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
7.1 การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด) รายงานโครงงาน เรื่อง งานประดิษฐ์ที่เป็นเอกลักษณ์ไทย	ตรวจชิ้นงาน รายงานโครงงาน เรื่อง งานประดิษฐ์ ที่เป็นเอกลักษณ์ไทย	แบบประเมินชิ้นงาน รายงานโครงงาน เรื่อง งานประดิษฐ์ที่เป็นเอกลักษณ์ไทย	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
7.2 การประเมินก่อนเรียนแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง งานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทย	ตรวจแบบทดสอบก่อนเรียน	แบบทดสอบก่อนเรียน	ประเมินตามสภาพจริง
7.3 การประเมินระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 1) ความสำคัญและประเภทของงานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทย	- ตรวจใบงานที่ 4.1.1	- ใบงานที่ 4.1.1	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
2) การนำเสนอผลงาน	- ประเมินการนำเสนอผลงาน	- ผลงานที่นำเสนอ	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

3) พฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	- สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	- แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
4) พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	- สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	- แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
5) คุณลักษณะอันพึงประสงค์	- สังเกตความมีวินัย ใฝ่เรียนรู้ และมุ่งมั่นในการทำงาน	- แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
7.4 การประเมินหลังเรียนแบบทดสอบหลังเรียนหน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง งานประดิษฐ์ที่เป็นเอกลักษณ์ไทย	ตรวจแบบทดสอบหลังเรียน	แบบทดสอบหลังเรียน	ประเมินตามสภาพจริง

8. กิจกรรมการเรียนรู้

นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง งานประดิษฐ์ที่เป็นเอกลักษณ์ไทย

เรื่องที่ 1 ความสำคัญและประเภทของงานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทย

วิธีสอนแบบกระบวนการเรียนรู้ ความเข้าใจ **เวลา 1 ชั่วโมง**

ขั้นนำ

1. ครูแจ้งชื่อเรื่องที่จะเรียนรู้และผลการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ จากนั้นให้นักเรียนแต่ละคนทำแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง งานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทย

2. ครูเปิดคลิปวิดีโอการทำงานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทยในลักษณะต่าง ๆ ให้นักเรียนดู เช่น งานแกะสลักผักและผลไม้ งานแกะสลักไม้ งานดอกไม้สด งานใบตอง งานปั้นดิน งานจักสาน

3. ครูตั้งคำถามกระตุ้นความสนใจของนักเรียนว่า “นักเรียนรู้จักและเคยเห็นงานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทยประเภทใดจากการชมคลิปวิดีโอ”“จากคลิปวีดิโอที่ได้ชมไปนั้น นักเรียนเคยประดิษฐ์งานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทยในลักษณะนี้บ้างหรือไม่ ถ้าเคย นักเรียนประดิษฐ์งานประเภทใด และรู้สึกอย่างไรที่ได้ประดิษฐ์งานชิ้นนั้น” “จากคลิปวิดีโอที่ได้ชมไปนั้น นักเรียนชื่นชอบงานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทยในลักษณะใด เพราะเหตุ” “นักเรียนคิดว่างานประดิษฐ์ที่เป็นเอกลักษณ์ไทยมีความสำคัญหรือไม่ อย่างไร”

4. ครูให้นักเรียนร่วมกันยกตัวอย่างงานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทยที่นักเรียนเคยเห็น โดยมีครูเป็นผู้คอยเสนอแนะเพิ่มเติม

ขั้นสอน

ขั้นที่ 1 สังเกต ตระหนัก

1. ครูตั้งคำถามกระตุ้นความสนใจของนักเรียนว่า “งานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทยมีประโยชน์อย่างไร”

2. ครูให้นักเรียนดูงานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทยในลักษณะต่าง ๆ ที่ครูนำมา เช่น ผักและผลไม้แกะสลัก พวงมาลัยดอกไม้สด กระทงใบตองสำหรับใส่อาหาร หรือขนม จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่ครูกำหนดให้ คือ งานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทยดังกล่าวมีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวันอย่างไร หากต้องการแบ่งประเภทของงานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทย สามารถแบ่งออกได้เป็นกี่ประเภท ประกอบไปด้วยสิ่งใดบ้าง

ขั้นที่ 2 วางแผนปฏิบัติ

3. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวางแผนปฏิบัติงานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทย พร้อมทั้งแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบตามความถนัดและความสามารถของแต่ละบุคคล เพื่อสืบค้นข้อมูล เกี่ยวกับความสำคัญและประเภทของงานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทย

ขั้นที่ 3 ลงมือปฏิบัติ

4. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับความสำคัญและประเภทของงานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทยจากหนังสือเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 หรือศึกษาเพิ่มเติมจากอินเทอร์เน็ต

5. ครูให้นักเรียนศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับความสำคัญและประเภทของงานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทย จาก PowerPoint ม.5 หน่วยการเรียนรู้ที่ 4

6. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายความรู้ตามที่ได้ศึกษามา จากนั้นสรุปสาระสำคัญในรูปแบบของแผนผังความคิด (Mind Mapping) เพื่อเตรียมนำเสนอหน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ 4 พัฒนาความรู้ ความเข้าใจ

7. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนกลุ่มละ 1 คน ออกมานำเสนอแผนผังความคิด (Mind Mapping) เกี่ยวกับความสำคัญและประเภทของงานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทยให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน จากนั้นให้เพื่อนร่วมชั้นเรียนร่วมกันเสนอแนะเพิ่มเติม

ขั้นที่ 5 สรุป

8. ครูมอบหมายให้นักเรียนทำใบงานที่ 4.1.1 เรื่อง ความสำคัญและประเภทของประดิษฐ์เอกลักษณ์ไท

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ เรื่อง ความสำคัญและประเภทของงานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทยว่า “งานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทย นอกจากจะมีความงดงาม แสดงให้เห็นถึงความประณีต ละเอียดอ่อนในการสร้างสรรค์ผลงานแล้ว ยังสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้อย่างหลากหลาย โดยงานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทยมีหลากหลายประเภท เช่น งานแกะสลักผักและผลไม้ งานแกะสลักไม้ งานดอกไม้สด งานใบตอง งานปั้นดิน งานจักสาน ดังนั้น หากนักเรียนจะเลือกประดิษฐ์ชิ้นงานที่เป็นเอกลักษณ์ไทยแต่ละประเภท นักเรียนจะต้องศึกษาและทำความเข้าใจงานประดิษฐ์แต่ละประเภทให้ละเอียดก่อนลงมือปฏิบัติงาน”

เรื่องที่ 2

วิธีสอนแบบโครงงานเป็นฐาน (Project Based Learning) **เวลา 2 ชั่วโมง**

ขั้นนำ

ขั้นที่ 1 ให้ความรู้พื้นฐาน

1. ครูให้นักเรียนศึกษาตัวอย่างงานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทยที่เป็นงานแกะสลักและงานดอกไม้สด จากหนังสือเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 4
2. ครูให้นักเรียนศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับตัวอย่างงานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทยที่เป็นงานแกะสลักและงานดอกไม้สด จาก PowerPoint ม.5 หน่วยการเรียนรู้ที่ 4
3. ครูให้นักเรียนร่วมกันเสนอแนะว่า ตัวอย่างงานประดิษฐ์ดังกล่าวจะต้องใช้วัสดุ อุปกรณ์ชนิดใด และมีขั้นตอนการปฏิบัติงานอย่างไร
4. ครูสรุปให้นักเรียนเข้าใจว่า งานประดิษฐ์แต่ละประเภทจะใช้วัสดุ อุปกรณ์ และมีขั้นตอนการปฏิบัติงานที่แตกต่างกัน ดังนั้น ก่อนที่นักเรียนจะประดิษฐ์ชิ้นงาน ควรเลือกวัสดุ อุปกรณ์ให้เหมาะสมกับประเภทของงานที่ต้องการประดิษฐ์

ขั้นที่ 2 กระตุ้นความสนใจ

5. ครูให้นักเรียนดูตัวอย่างงานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทยประเภทงานแกะสลักและงานดอกไม้สด จากหนังสือเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 จากนั้นครูถามนักเรียนว่า “หากต้องการประดิษฐ์ชิ้นงานที่เป็นเอกลักษณ์ไทย นักเรียนจะเลือกประดิษฐ์ชิ้นงานประเภทใด เพราะเหตุใด”
6. ครูเปิดคลิปวิดีโอเกี่ยวกับการแกะสลักผักและผลไม้ และการจัดแจกันดอกไม้ ให้นักเรียนดู เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ขั้นตอนการปฏิบัติงานแต่ละประเภท

ขั้นสอน

ขั้นที่ 3 จัดกลุ่มร่วมมือ

1. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันลงความเห็นว่าจะประดิษฐ์ชิ้นงานที่เป็นเอกลักษณ์ไทยประเภทใด โดยเลือกจากหนังสือเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 ซึ่งได้แก่ งานแกะสลักและงานดอกไม้สด เพื่อจัดทำโครงงาน เรื่อง งานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทย
2. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนกลุ่มละ 1-2 คน ออกมาเลือกวัสดุ อุปกรณ์ที่นำมาใช้ในงานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทยตามที่กลุ่มของตนเองเลือกที่หน้าชั้นเรียน โดยครูเป็นผู้จัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ดังกล่าวไว้ให้กับนักเรียน
3. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบตามความถนัดและความสามารถของแต่ละบุคคล โดยครูเป็นผู้ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการวางแผนการแบ่งหน้าที่การทำงานของสมาชิกในแต่ละกลุ่ม

4. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันปฏิบัติการประดิษฐ์ชิ้นงานที่ได้เลือกและเตรียมไว้ตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย โดยช่วยกันปฏิบัติตามขั้นตอนอย่างเคร่งครัด และครูคอยให้คำปรึกษา หรือแนะนำขั้นตอนในการประดิษฐ์ชิ้นงานดังกล่าว

ขั้นที่ 4 แสวงหาความรู้

1. ครูอธิบายเพิ่มเติมว่า “การแกะสลักนั้นจะต้องใช้วัสดุ อุปกรณ์ ได้แก่ ผัก หรือผลไม้ที่ต้องการนำมาแกะสลักมีดแกะสลัก มีดปลายแหลม เขียง และจาน ในขณะที่แกะสลักจะต้องจับผัก หรือผลไม้อย่างเบามือ ไม่ควรจับแรง เพราะจะทำให้ผัก หรือผลไม้บอบช้ำได้ นอกจากนี้ ควรคำนึงถึงความปลอดภัยในการใช้มีดแกะสลักและการใช้มีดปลายแหลมอย่างระมัดระวัง”

2. ครูให้นักเรียนศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับเทคนิคการแกะสลัก จากกรอบ Know More จากหนังสือเรียนหน้า 70หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 โดยครูเสนอแนะและอธิบายเพิ่มเติม เพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจที่เพิ่มมากขึ้น

3. ครูอธิบายเพิ่มเติมว่า “การจัดดอกไม้สดนั้นจะต้องใช้วัสดุ อุปกรณ์ ได้แก่ ดอกไม้สดที่ต้องการนำมาจัดก้านมะพร้าว โอเอซิส ตะปูเข็ม แจกัน ในขณะจัดดอกไม้ไม่ควรจับที่ดอกไม้โดยตรง เพราะจะทำให้ดอกไม้ช้ำและกลีบดอกร่วงโรย ทำให้ดอกไม้ไม่สวยงามได้

ขั้นสรุป

ขั้นที่ 5 สรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้

1. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการประดิษฐ์ชิ้นงานที่เป็นเอกลักษณ์ไทยตามที่กลุ่มของตนเองเลือกปฏิบัติ เพื่อเตรียมนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน ในประเด็นที่ครูกำหนดให้ ดังนี้
    - ประเภทของงานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทยที่เลือก
    - วัสดุ อุปกรณ์ที่นำมาใช้ในการประดิษฐ์ชิ้นงาน
    - ขั้นตอนการปฏิบัติ
    - ปัญหาที่พบและแนวทางการแก้ปัญหา
2. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ และครูช่วยเสนอแนะเพิ่มเติม

ขั้นที่ 6 นำเสนอผลงาน

1. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนกลุ่มละ 1 คน ออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน โดยสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการปฏิบัติตามประเด็นที่ครูกำหนดให้
2. ครูให้นักเรียนกลุ่มอื่น ๆ ร่วมกันซักถามข้อสงสัย และสามารถเสนอแนะเพิ่มเติมในประเด็นต่าง ๆ ได้
3. ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง งานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทย

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

9.1 สื่อการเรียนรู้

1) หนังสือเรียน การงานอาชีพและเทคโนโลยี ม.5 หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง งานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทย

2) ใบงานที่ 4.1.1 เรื่อง ความสำคัญและประเภทของงานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทย

3) PowerPoint ม.5 หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง งานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทย

9.2 แหล่งการเรียนรู้

1) ห้องสมุด

2) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

- https://pla8789.wixsite.com/ms21262/single-post/2015/07/17/ประเภทของงานประดิษฐ์ที่เป็นเอกลักษณ์ไทย

- https://fluke1562.wixsite.com/ms21307/single-post/2015/07/17/ประเภทของงานประดิษฐ์ที่ เป็นเอกลักษณ์ไทย

- https://www.youtube.com/watch?v=0AxjYmBzyn0

- https://www.youtube.com/watch?v=FQ4QeUHfCxg

แบบทดสอบก่อนเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถกต้องที่สดเพียงข้อเดียว

1. ในการประดิษฐ์สิ่งของต่าง ๆ นักเรียนควรพิจารณาเรื่องใดเป็นสำคัญ
   ก. ต้นทุนที่ใช้ในการผลิต
   ข. เศษวัสดุที่นำมาใช้งาน
   ค. ประโยชน์ต่อการนำมาใช้สอย
   ง. รายได้ของตนเองและครอบครัว
2. ข้อใดจัดเป็นเอกลักษณ์สำคัญของงานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทย
   ก. เป็นงานประดิษฐ์ที่มีมูลค่าสูง
   ข. เป็นงานฝีมือที่ศึกษาได้เฉพาะในวัง
   ค. เป็นงานที่มีความสวยงาม ละเอียด และประณีต
   ง. เป็นงานที่แสดงให้เห็นถึงวัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตแบบไทย
3. หากต้องการให้พวงมาลัยอยู่ได้นาน ควรเลือกใช้ดอกไม้ชนิดใดในการร้อย
   ก. ดอกราตรี ข. ดอกกุหลาบ
   ค. ดอกเฟื่องฟ้า ง. ดอกบานไม่รู้โรย
4. บุคคลในข้อใดเลือกผลไม้ที่นำมาใช้แกะสลักได้อย่างเหมาะสม
   ก. อารีเลือกใช้ผลไม้ที่มีผลขนาดเล็ก
   ข. อ้อมใจเลือกใช้ผลไม้นอกฤดูกาล
   ค. หนูดีเลือกใช้ผลไม้ที่มีเปลือกหนา
   ง. วิภาเลือกใช้ผลไม้ที่มีความสดและใหม่
5. หากต้องการให้ผักและผลไม้ที่แกะสลักมีความสดและคงสีสันที่สวยงาม ควรปฏิบัติอย่างไร
   ก. วางผึ่งลมไว้ให้แห้ง
   ข. เก็บใส่ในถุงให้มิดชิด
   ค. ใช้กระบอกฉีดน้ำฉีดพรมเป็นระยะ
   ง. ใช้ผ้าขาวบางชุบน้ำบิดพอหมาดคลุม
6. บุคคลในข้อใดไม่ได้ทำงานประดิษฐ์ที่เป็นเอกลักษณ์ไทย
   ก. นกกำลังร้อยมาลัยบูชาพระ
   ข. อุ้มกำลังทำบายศรีงานบวช
   ค. นัดกำลังแกะสลักผลไม้ถวายพระ
   ง. อ้อมกำลังประดิษฐ์โมไบล์ให้น้องสาว
7. นักเรียนควรคำนึงถึงเรื่องใดเป็นสำคัญในการเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ในการทำงานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทย
   ก. ข้อจำกัดของวัสดุ อุปกรณ์แต่ละชนิด
   ข. เป็นวัสดุที่หายากและมีเฉพาะในบางท้องถิ่น
   ค. ความแข็งแรงและความทนทานของวัสดุ อุปกรณ์
   ง. การชำรุดเสียหายของวัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการซ่อมแซม
8. ก่อนใช้วัสดุ อุปกรณ์ในการทำงานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทย ควรคำนึงถึงสิ่งใดเป็นลำดับแรก
   ก. หยอดน้ำมันหล่อลื่นทุกครั้งก่อนใช้งาน
   ข. เช็ดทำความสะอาดและปัดฝุ่นด้วยผ้าแห้ง
   ค. ศึกษาวิธีการใช้และข้อจำกัดของวัสดุ อุปกรณ์
   ง. ตรวจความพร้อมของวัสดุ อุปกรณ์ให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานอยู่เสมอ
9. ข้อใดเป็นงานประดิษฐ์ของใช้ที่เป็นเอกลักษณ์ไทย
   ก. แจกันจากไม้ไผ่
   ข. พวงมาลัยจากดอกมะลิ
   ค. กระเป๋าถือจากผ้าบาติก
   ง. ดอกบัวจากขวดพลาสติก
10. หากต้องการให้มาลัยสวยงาม ควรพิจารณาจากสิ่งใดเป็นสำคัญ
    ก. สีสันของมาลัย
    ข. สัดส่วนของมาลัย
    ค. รูปแบบของมาลัย
    ง. กลิ่นหอมของมาลัย

1. ค.	2. ง.	3. ง.	4. ค.	5. ง.	6. ง.	7. ค.	8. ค.	9. ข.	10. ข.

แบบทดสอบหลังเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. หากต้องการให้ผักและผลไม้ที่แกะสลักมีความสดและคงสีสันที่สวยงาม ควรปฏิบัติอย่างไร
   ก. วางผึ่งลมไว้ให้แห้ง
   ข. เก็บใส่ในถุงให้มิดชิด
   ค. ใช้กระบอกฉีดน้ำฉีดพรมเป็นระยะ
   ง. ใช้ผ้าขาวบางชุบน้ำบิดพอหมาดคลุม
2. บุคคลในข้อใดเลือกผลไม้ที่นำมาใช้แกะสลักได้อย่างเหมาะสม
   ก. อารีเลือกใช้ผลไม้ที่มีผลขนาดเล็ก
   ข. อ้อมใจเลือกใช้ผลไม้นอกฤดูกาล
   ค. หนูดีเลือกใช้ผลไม้ที่มีเปลือกหนา
   ง. วิภาเลือกใช้ผลไม้ที่มีความสดและใหม่
3. หากต้องการให้พวงมาลัยอยู่ได้นาน ควรเลือกใช้ดอกไม้ชนิดใดในการร้อย
   ก. ดอกราตรี ข. ดอกกุหลาบ
   ค. ดอกเฟื่องฟ้า ง. ดอกบานไม่รู้โรย
4. ข้อใดจัดเป็นเอกลักษณ์สำคัญของงานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทย
   ก. เป็นงานประดิษฐ์ที่มีมูลค่าสูง
   ข. เป็นงานฝีมือที่ศึกษาได้เฉพาะในวัง
   ค. เป็นงานที่มีความสวยงาม ละเอียด และประณีต
   ง. เป็นงานที่แสดงให้เห็นถึงวัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตแบบไทย
5. ในการประดิษฐ์สิ่งของต่าง ๆ นักเรียนควรพิจารณาเรื่องใดเป็นสำคัญ
   ก. ต้นทุนที่ใช้ในการผลิต
   ข. เศษวัสดุที่นำมาใช้งาน
   ค. ประโยชน์ต่อการนำมาใช้สอย
   ง. ใช้ผ้าขาวบางชุบน้ำบิดพอหมาดคลุม
6. หากต้องการให้มาลัยสวยงาม ควรพิจารณาจากสิ่งใดเป็นสำคัญ
   ก. สีสันของมาลัย
   ข. สัดส่วนของมาลัย
   ค. รูปแบบของมาลัย
   ง. กลิ่นหอมของมาลัย
7. ข้อใดเป็นงานประดิษฐ์ของใช้ที่เป็นเอกลักษณ์ไทย
   ก. แจกันจากไม้ไผ่
   ข. พวงมาลัยจากดอกมะลิ
   ค. กระเป๋าถือจากผ้าบาติก
   ง. ดอกบัวจากขวดพลาสติก
8. ก่อนใช้วัสดุ อุปกรณ์ในการทำงานประดิษฐ์ควรคำนึงถึงสิ่งใดเป็นลำดับแรก
   ก. หยอดน้ำมันหล่อลื่นทุกครั้งก่อนใช้
   ข. เช็ดทำความสะอาดปัดฝุ่นด้วยผ้าแห้ง
   ค. ศึกษาวิธีใช้และข้อจำกัดของวัสดุ อุปกรณ์
   ง. ตรวจวัสดุ อุปกรณ์ให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน
9. นักเรียนควรคำนึงถึงเรื่องใดเป็นสำคัญในการเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ในการทำงานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทย
   ก. ข้อจำกัดของวัสดุ อุปกรณ์แต่ละชนิด
   ข. เป็นวัสดุที่หายากและมีเฉพาะในบางท้องถิ่น
   ค. ความแข็งแรงและความทนทานของวัสดุ อุปกรณ์
   ง. การชำรุดเสียหายของวัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการซ่อมแซม
10. บุคคลในข้อใดไม่ได้ทำงานประดิษฐ์ที่เป็นเอกลักษณ์ไทย
    ก. นกกำลังร้อยมาลัยบูชาพระ
    ข. อุ้มกำลังทำบายศรีงานบวช
    ค. นัดกำลังแกะสลักผลไม้ถวายพระ
    ง. อ้อมกำลังประดิษฐ์โมไบล์ให้น้องสาว

เฉลย

1. ง.	2. ค.	3. ง.	4. ง.	5. ค.	6. ข.	7. ข.	8. ค.	9. ค.	10. ง.

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 เรื่องความสำคัญและประเภทของงานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทย
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่องงานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ
รหัสวิชา ง32102 รายวิชาการงานอาชีพ3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2569
สัปดาห์ที่..... วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ..... เวลา 1 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

1.1 ตัวชี้วัด

ง 1.1	ง 1.1 ม.4-6/2	สร้างผลงานอย่างมีความคิดสร้างสรรค์และมีทักษะการทำงานร่วมกัน
	ง 1.1 ม.4-6/3	มีทักษะการจัดการในการทำงาน
	ง 1.1 ม.4-6/4	มีทักษะกระบวนการแก้ปัญหาในการทำงาน
	ง 1.1 ม.4-6/5	มีทักษะในการแสวงหาความรู้เพื่อการดำรงชีวิต
	ง 1.1 ม.4-6/6	มีคุณธรรมและลักษณะนิสัยในการทำงาน

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายความหมายและคุณค่าของงานประดิษฐ์ที่เป็นเอกลักษณ์ไทยได้
2. เห็นคุณค่าของงานประดิษฐ์ที่เป็นเอกลักษณ์ไทย
3. ออกแบบงานประดิษฐ์ที่เป็นเอกลักษณ์ไทยได้

3. สาระการเรียนรู้

3.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

1) ความคิดสร้างสรรค์มี 4 ลักษณะ ประกอบด้วย ความคิดริเริ่ม ความคล่องในการคิด ความยืดหยุ่นในการคิด และความละเอียดลออ

2) ทักษะการทำงานร่วมกัน เป็นการทำงานกลุ่ม ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ทำงานอย่างมีกระบวนการตามขั้นตอนและฝึกหลักการทำงานกลุ่ม

3) ทักษะการจัดการ เป็นการจัดระบบงานและระบบคน เพื่อให้การทำงานสำเร็จตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

4) ทักษะกระบวนการแก้ปัญหาในการทำงาน มีขั้นตอน คือ การสังเกต วิเคราะห์ สร้างทางเลือกและประเมินทางเลือก

5) ทักษะการแสวงหาความรู้เพื่อการดำรงชีวิต ประกอบด้วยการศึกษา ค้นคว้า รวบรวม สำรวจและบันทึก

6) คุณธรรมและลักษณะนิสัยในการทำงาน เป็นการสร้างคุณงามความดีและควรฝึกให้ผู้เรียนมีคุณภาพที่สำคัญ ๆ เช่น ขยัน อดทน รับผิดชอบ ซื่อสัตย์

3.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

(พิจารณาตามหลักสูตรสถานศึกษา)

4. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

งานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทย ผู้ประดิษฐ์จะต้องรู้จักประเภทของงานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทยและเห็นความสำคัญของงานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทยที่มีความสวยงาม ประณีต ละเอียดอ่อน และมีคุณค่าทางศิลปะ เพราะเป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงเอกลักษณ์ความเป็นไทย รวมถึงขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม และความเป็นอยู่ของคนไทยตั้งแต่สมัยโบราณจนถึงปัจจุบัน นับเป็นขุมทรัพย์ทางภูมิปัญญาที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์และสืบสานให้คงอยู่สืบต่อไป

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการคิด
2. ความสามารถในการแก้ปัญหา
3. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
4. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน
4. รักความเป็นไทย

7. กิจกรรมการเรียนรู้

📖 วิธีสอนแบบกระบวนการเรียนรู้ ความเข้าใจ

ชั่วโมงที่ 1

ขั้นนำ

1. ครูแจ้งชื่อเรื่องที่จะเรียนรู้และผลการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ จากนั้นให้นักเรียนแต่ละคนทำแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง งานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทย

2. ครูเปิดคลิปวิดีโอการทำงานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทยในลักษณะต่าง ๆ ให้นักเรียนดู เช่น งานแกะสลักผักและผลไม้ งานแกะสลักไม้ งานดอกไม้สด งานใบตอง งานปั้นดิน งานจักสาน

3. ครูตั้งคำถามกระตุ้นความสนใจของนักเรียนว่า

"นักเรียนรู้จักและเคยเห็นงานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทยประเภทใดจากการชมคลิปวีดีโอ"

*(**แนวตอบ** นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ เช่น งานแกะสลักผักและผลไม้ งานแกะสลักไม้ งานดอกไม้สด งานใบตอง งานปั้นดิน งานจักสาน)*

"จากคลิปวิดีโอที่ได้ชมไปนั้น นักเรียนเคยประดิษฐ์งานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทยในลักษณะนี้บ้างหรือไม่ ถ้าเคย นักเรียนประดิษฐ์งานประเภทใด และรู้สึกอย่างไรที่ได้ประดิษฐ์งานชิ้นนั้น"

*(**แนวตอบ** นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ เช่น เคยทำงานใบตอง โดยการทำกระทง เพื่อใช้ในงานเทศกาลลอยกระทง มีความรู้สึกภาคภูมิใจที่สามารถสร้างสรรค์งานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทยที่มีความสวยงาม ประณีต ละเอียดอ่อน เพื่อใช้ในงานประเพณีที่สำคัญของไทย เคยทำงานแกะสลักผักและผลไม้ เพื่อใช้ในการตกแต่งภาชนะใส่อาหาร เพื่อเลี้ยงต้อนรับเพื่อนของคุณแม่ ซึ่งเป็นชาวต่างชาติที่เดินทางมาท่องเที่ยวยังประเทศไทย มีความรู้สึกภาคภูมิใจที่สามารถสร้างสรรค์งานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทยที่มีความสวยงาม เพื่อใช้ในการตกแต่งภาชนะใส่อาหาร และชวนให้รับประทานมากยิ่งขึ้น)*

"จากคลิปวิดีโอที่ได้ชมไปนั้น นักเรียนชื่นชอบงานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทยในลักษณะใด เพราะเหตุใด"

*(**แนวตอบ** นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ)*

"นักเรียนคิดว่างานประดิษฐ์ที่เป็นเอกลักษณ์ไทยมีความสำคัญหรือไม่ อย่างไร"

*(**แนวตอบ** มีความสำคัญ เนื่องจากงานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทย เป็นงานประดิษฐ์ที่ได้รับการสืบทอดมาจากบรรพบุรุษ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงเอกลักษณ์อันดีงามของชาติไทย รวมถึงวัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญา และวิถีชีวิตของไทยที่มีตั้งแต่อดีต)*

4. ครูให้นักเรียนร่วมกันยกตัวอย่างงานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทยที่นักเรียนเคยเห็น โดยมีครูเป็นผู้คอยเสนอแนะเพิ่มเติม

ขั้นสอน

ขั้นที่ 1 สังเกต ตระหนัก

1. ครูตั้งคำถามกระตุ้นความสนใจของนักเรียนว่า “งานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทยมีประโยชน์อย่างไร”

*(**แนวตอบ** งานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทยมีประโยชน์หลายประการ เช่น ช่วยให้เกิดความเพลิดเพลิน เป็นการใช้ เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ช่วยเพิ่มคุณค่าของวัสดุที่นำมาใช้ นำไปใช้เป็นของขวัญ เพื่อมอบให้แก่ผู้อื่นในโอกาสสำคัญต่าง ๆ ช่วยประหยัดค่าใช้จ่าย โดยนำสิ่งของที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุดและคุ้มค่า ส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ช่วยอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของไทยไม่ให้สูญหาย)*

2. ครูให้นักเรียนดูงานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทยในลักษณะต่าง ๆ ที่ครูนำมา เช่น ผักและผลไม้แกะสลัก พวงมาลัยดอกไม้สด กระทงใบตองสำหรับใส่อาหาร หรือขนม จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่ครูกำหนดให้ คือ งานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทยดังกล่าวมีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวันอย่างไร หากต้องการแบ่งประเภทของงานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทย สามารถแบ่งออกได้เป็นกี่ประเภท ประกอบไปด้วยสิ่งใดบ้าง

ขั้นที่ 2 วางแผนปฏิบัติ

3. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวางแผนปฏิบัติงานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทย พร้อมทั้งแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบตามความถนัดและความสามารถของแต่ละบุคคล เพื่อสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับความสำคัญและประเภทของงานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทย

ขั้นที่ 3 ลงมือปฏิบัติ

4. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับความสำคัญและประเภทของงานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทย จากหนังสือเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 หรือศึกษาเพิ่มเติมจากอินเทอร์เน็ต

5. ครูให้นักเรียนศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับความสำคัญและประเภทของงานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทย จาก PowerPoint ม.5 หน่วยการเรียนรู้ที่ 4

6. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายความรู้ตามที่ได้ศึกษามา จากนั้นสรุปสาระสำคัญในรูปแบบของแผนผังความคิด (Mind Mapping) เพื่อเตรียมนำเสนอหน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ 4 พัฒนาความรู้ ความเข้าใจ

7. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนกลุ่มละ 1 คน ออกมานำเสนอแผนผังความคิด (Mind Mapping) เกี่ยวกับความสำคัญและประเภทของงานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทยให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน จากนั้นให้เพื่อนร่วมชั้นเรียนร่วมกันเสนอแนะเพิ่มเติม

ขั้นที่ 5 สรุป

8. ครูมอบหมายให้นักเรียนทำใบงานที่ 4.1.1 เรื่อง ความสำคัญและประเภทของประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทย

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ เรื่อง ความสำคัญและประเภทของงานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทยว่า “งานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทย นอกจากจะมีความงดงาม แสดงให้เห็นถึงความประณีต ละเอียดอ่อนในการสร้างสรรค์ผลงานแล้ว ยังสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้อย่างหลากหลาย โดยงานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทยมีหลากหลายประเภท เช่น งานแกะสลักผักและผลไม้ งานแกะสลักไม้ งานดอกไม้สด งานใบตอง งานปั้นดิน งานจักสาน ดังนั้น หากนักเรียนจะเลือกประดิษฐ์ชิ้นงานที่เป็นเอกลักษณ์ไทยแต่ละประเภท นักเรียนจะต้องศึกษาและทำความเข้าใจงานประดิษฐ์แต่ละประเภทให้ละเอียดก่อนลงมือปฏิบัติงาน”

ขั้นประเมิน

1. ครูตรวจสอบผลการทำแบบทดสอบก่อนเรียน เพื่อตรวจสอบความเข้าใจก่อนเรียนของนักเรียน
2. ครูตรวจสอบใบงานที่ 4.1.1 เรื่อง ความสำคัญและประเภทของประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทย
3. ครูประเมินผลจากการเขียนสรุปสาระสำคัญในรูปแบบแผนผังความคิดเกี่ยวกับเรื่อง ความสำคัญและประเภทของงานประดิษฐ์ที่เป็นเอกลักษณ์ไทย
4. ครูประเมินผลระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จากการสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม การนำเสนอผลงาน และการสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

8. การวัดและประเมินผล

รายการวัด	**วิธีวัด**	**เครื่องมือ**	**เกณฑ์การประเมิน**
8.1 การประเมินก่อนเรียน แบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง งานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทย	ตรวจแบบทดสอบก่อนเรียน	แบบทดสอบก่อนเรียน	ประเมินตามสภาพจริง
8.2 การประเมินระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 1) ความสำคัญและประเภทของงานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทย	- ตรวจใบงานที่ 4.1.1	- ใบงานที่ 4.1.1	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
2) การนำเสนอผลงาน	- ประเมินการนำเสนอผลงาน	- ผลงานที่นำเสนอ	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
3) พฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	- สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	- แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
4) พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	- สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	- แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

5) คุณลักษณะอันพึงประสงค์	- สังเกตความมีวินัย ใฝ่เรียนรู้ และมุ่งมั่นในการทำงาน	- แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

9.1 สื่อการเรียนรู้

1) หนังสือเรียน การงานอาชีพและเทคโนโลยี ม.5 หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง งานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทย

2) ใบงานที่ 4.1.1 เรื่อง ความสำคัญและประเภทของประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทย

3) PowerPoint ม.5 หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง งานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทย

9.2 แหล่งการเรียนรู้

1) ห้องสมุด

2) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

- https://pla8789.wixsite.com/ms21262/single-post/2015/07/17/ประเภทของงานประดิษฐ์ที่เป็นเอกลักษณ์ไทย

- https://fluke1562.wixsite.com/ms21307/single-post/2015/07/17/ประเภทของงานประดิษฐ์ที่เป็นเอกลักษณ์ไทย

ใบงานที่ 4.1.1

เรื่อง ความสำคัญและประเภทของงานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทย

คำชี้แจง ให้นักเรียนติดภาพงานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทยตามความสนใจ 1 ประเภท แล้วตอบคำถาม

(ติดภาพ)

1. ภาพดังกล่าวเป็นงานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทยประเภทใด

.....

.....

.....

.....

2. งานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทยที่นักเรียนเลือกมีประโยชน์อย่างไร

.....

.....

.....

.....

3. งานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทยมีความสำคัญอย่างไร

.....

.....

.....

.....

ใบงานที่ 4.1.1 เฉลย

เรื่อง ความสำคัญและประเภทของงานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทย

คำชี้แจง ให้นักเรียนติดภาพงานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทยตามความสนใจ 1 ประเภท แล้วตอบคำถาม

1. ภาพดังกล่าวจัดเป็นงานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทยประเภทใด

   งานใบตอง

2. งานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทยที่นักเรียนเลือกมีประโยชน์อย่างไร

   นำมาใช้ในการบรรจุอาหาร ขนม ตลอดจนนำมาใช้ในงานพิธีสำคัญต่าง ๆ เช่น พานใบตองใส่ขนมหวาน เพื่อถวายพระ ถาดใบตองใส่ขนมหวานในงานเลี้ยง

3. งานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทยมีความสำคัญอย่างไร

   เป็นผลงานที่สะท้อนให้เห็นถึงขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม และความเป็นอยู่ของคนไทย ตั้งแต่สมัยโบราณจนถึงปัจจุบัน มีความงามและคุณค่าทางศิลปะที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์ไว้ เพื่อไม่ให้สูญหายไป

แบบบันทึกหลังแผนการจัดการเรียนรู้

ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

.....

.....

(ลงชื่อ).....

(นายอนุชิต ธรรมราษฎร์)

ครูผู้สอน

ข้อเสนอแนะของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นางสุกัญญา วัฒนวาทิตกุล)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ

ข้อเสนอแนะของรองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารวิชาการ

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นายประภาส ศรีทอง)

รองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารวิชาการ

ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นายจักรวาล เจริญทอง)

ผู้อำนวยการโรงเรียนสตรีศึกษา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9 เรื่องงานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทย			
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่องงานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทย			กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ
รหัสวิชา ง32102	รายวิชาการงานอาชีพ3	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2569
สัปดาห์ที่.....	วันที่ ..... เดือน	พ.ศ.....	เวลา 2 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

1.1 ตัวชี้วัด

ง 1.1 ง 1.1 ม.4-6/2 สร้างผลงานอย่างมีความคิดสร้างสรรค์และมีทักษะการทำงานร่วมกัน

ง 1.1 ม.4-6/3 มีทักษะการจัดการในการทำงาน

ง 1.1 ม.4-6/4 มีทักษะกระบวนการแก้ปัญหาในการทำงาน

ง 1.1 ม.4-6/5 มีทักษะในการแสวงหาความรู้เพื่อการดำรงชีวิต

ง 1.1 ม.4-6/6 มีคุณธรรมและลักษณะนิสัยในการทำงาน

ง 1.1 ม.4-6/7 ใช้พลังงาน ทรัพยากรในการทำงานอย่างคุ้มค่าและยั่งยืน เพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือเครื่องใช้ในงานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทยได้เหมาะสมกับประเภทของงาน
2. ออกแบบและประดิษฐ์ชิ้นงานที่เป็นเอกลักษณ์ไทยได้อย่างสวยงาม

3. สาระการเรียนรู้

3.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

1) ความคิดสร้างสรรค์มี 4 ลักษณะ ประกอบด้วย ความคิดริเริ่ม ความคล่องในการคิด ความยืดหยุ่นในการคิด และความละเอียดลออ

2) ทักษะการทำงานร่วมกัน เป็นการทำงานกลุ่ม ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ทำงานอย่างมีกระบวนการตามขั้นตอนและฝึกหลักการทำงานกลุ่ม

3) ทักษะการจัดการ เป็นการจัดระบบงานและระบบคน เพื่อให้การทำงานสำเร็จตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

4) ทักษะกระบวนการแก้ปัญหาในการทำงาน มีขั้นตอน คือ การสังเกต วิเคราะห์ สร้างทางเลือก และประเมินทางเลือก

5) ทักษะการแสวงหาความรู้เพื่อการดำรงชีวิต ประกอบด้วยการศึกษา ค้นคว้า รวบรวม สำรวจ และบันทึก

6) คุณธรรมและลักษณะนิสัยในการทำงาน เป็นการสร้างคุณงามความดีและควรฝึกให้ผู้เรียนมีคุณภาพที่สำคัญ ๆ เช่น ขยัน อดทน รับผิดชอบ ซื่อสัตย์

7) การใช้พลังงาน ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและยั่งยืน เป็นคุณธรรมในการทำงาน

3.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

(พิจารณาตามหลักสูตรสถานศึกษา)

4. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ในการประดิษฐ์ชิ้นงานที่เป็นเอกลักษณ์ไทย ผู้ประดิษฐ์จะต้องใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการออกแบบชิ้นงาน มีทักษะการทำงานร่วมกัน ทักษะการจัดการ ทักษะกระบวนการแก้ปัญหา ทักษะการแสวงหาความรู้ มีคุณธรรมและลักษณะนิสัยที่ดีในการทำงาน รู้จักใช้พลังงาน ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและยั่งยืน เพื่อให้ชิ้นงานประดิษฐ์มีคุณภาพ สวยงาม สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการคิด
2. ความสามารถในการแก้ปัญหา
3. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
4. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ใฝ่เรียนรู้
2. มุ่งมั่นในการทำงาน
3. อยู่อย่างพอเพียง
4. รักความเป็นไทย

7. กิจกรรมการเรียนรู้

📖 วิธีสอนแบบโครงงานเป็นฐาน (Project Based Learning)

ชั่วโมงที่ 1

ขั้นนำ

ขั้นที่ 1 ให้ความรู้พื้นฐาน

7. ครูให้นักเรียนศึกษาตัวอย่างงานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทยที่เป็นงานแกะสลัก (การแกะสลักแคร์รอต การแกะสลักแตงกวา การแกะสลักแอปเปิล และการแกะสลักมะม่วง) และงานดอกไม้สด (มาลัยตุ้ม พานตุ้ม ประดิษฐ์ พานรดน้ำสังข์ และดอกไม้ถวายพระ) จากหนังสือเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 4

8. ครูให้นักเรียนศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับตัวอย่างงานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทยที่เป็นงานแกะสลักและงานดอกไม้สดจาก PowerPoint ม.5 หน่วยการเรียนรู้ที่ 4

9. ครูให้นักเรียนร่วมกันเสนอแนะว่า ตัวอย่างงานประดิษฐ์ดังกล่าวจะต้องใช้วัสดุ อุปกรณ์ชนิดใด และมีขั้นตอนการปฏิบัติงานอย่างไร

10. ครูสรุปให้นักเรียนเข้าใจว่า งานประดิษฐ์แต่ละประเภทจะใช้วัสดุ อุปกรณ์ และมีขั้นตอนการปฏิบัติงานที่แตกต่างกัน ดังนั้น ก่อนที่นักเรียนจะประดิษฐ์ชิ้นงาน ควรเลือกวัสดุ อุปกรณ์ให้เหมาะสมกับประเภทของงานที่ต้องการประดิษฐ์

ขั้นที่ 2 กระตุ้นความสนใจ

1. ครูให้นักเรียนดูตัวอย่างงานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทยประเภทงานแกะสลัก (การแกะสลักแคร์รอต การแกะสลักแตงกวา การแกะสลักแอปเปิล และการแกะสลักมะม่วง) และงานดอกไม้สด (มาลัยตุ้ม พานตุ้ม ประดิษฐ์ พานรดน้ำสังข์ และดอกไม้ถวายพระ) จากหนังสือเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 จากนั้นครูถามนักเรียนว่า

“หากต้องการประดิษฐ์ชิ้นงานที่เป็นเอกลักษณ์ไทย นักเรียนจะเลือกประดิษฐ์ชิ้นงานประเภทใด เพราะเหตุใด”

*(**แนวตอบ** คำตอบขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของนักเรียน เช่น เลือกประดิษฐ์งานดอกไม้สด โดยการทำดอกไม้ถวายพระ เพราะเป็นสิ่งที่สามารถประดิษฐ์ได้ง่ายและสามารถปฏิบัติได้ในทุก ๆ วัน)*

2. ครูเปิดคลิปวิดีโอเกี่ยวกับงานแกะสลัก (การแกะสลักแคร์รอต การแกะสลักแตงกวา การแกะสลักแอปเปิลและการแกะสลักมะม่วง) และงานดอกไม้สด (มาลัยตุ้ม พานตุ้มประดิษฐ์ พานรดน้ำสังข์ และดอกไม้ถวายพระ) ให้นักเรียนดู เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ขั้นตอนการปฏิบัติงานแต่ละประเภท

ขั้นสอน

ขั้นที่ 3 จัดกลุ่มร่วมมือ

5. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันลงความเห็นว่าจะประดิษฐ์ชิ้นงานที่เป็นเอกลักษณ์ไทยประเภทใด โดยเลือกจากหนังสือเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 ซึ่งได้แก่ งานแกะสลักและงานดอกไม้สด เพื่อจัดทำโครงงาน เรื่อง งานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทย

6. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนกลุ่มละ 1-2 คน ออกมาเลือกวัสดุ อุปกรณ์ที่นำมาใช้ในงานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทยตามที่กลุ่มของตนเองเลือกที่หน้าชั้นเรียน โดยครูเป็นผู้จัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ดังกล่าวไว้ให้กับนักเรียน

7. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบตามความถนัดและความสามารถของแต่ละบุคคล โดยครูเป็นผู้ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการวางแผนการแบ่งหน้าที่การทำงานของสมาชิกในแต่ละกลุ่ม

8. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันปฏิบัติการประดิษฐ์ชิ้นงานที่ได้เลือกและเตรียมไว้ตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย โดยช่วยกันปฏิบัติตามขั้นตอนอย่างเคร่งครัด และครูคอยให้คำปรึกษา หรือแนะนำขั้นตอนในการประดิษฐ์ชิ้นงานดังกล่าว

ชั่วโมงที่ 2

ขั้นที่ 4 แสวงหาความรู้

9. ครูอธิบายเพิ่มเติมว่า “การแกะสลักนั้นจะต้องใช้วัสดุ อุปกรณ์ ได้แก่ ผัก หรือผลไม้ที่ต้องการนำมาแกะสลักมีดแกะสลัก มีดปลายแหลม เขียง และจาน ในขณะที่แกะสลักจะต้องจับผัก หรือผลไม้อย่างเบามือ ไม่ควรจับแรง เพราะจะทำให้ผัก หรือผลไม้บอบช้ำได้ นอกจากนี้ ควรคำนึงถึงความปลอดภัยในการใช้มีดแกะสลักและการใช้มีดปลายแหลมอย่างระมัดระวัง”

10. ครูให้นักเรียนศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับเทคนิคการแกะสลัก จากกรอบ Know More จากหนังสือเรียนหน้า 70หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 โดยครูเสนอแนะและอธิบายเพิ่มเติม เพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจที่เพิ่มมากขึ้น

11. ครูอธิบายเพิ่มเติมว่า “การจัดดอกไม้สดนั้นจะต้องใช้วัสดุ อุปกรณ์ ได้แก่ ดอกไม้สดที่ต้องการนำมาจัดก้านมะพร้าว โอเอซิส ตะปูเข็ม และแจกัน ในขณะจัดดอกไม้ไม่ควรจับที่ดอกไม้โดยตรง เพราะจะทำให้ดอกไม้ช้ำและกลีบดอกร่วงโรย ทำให้ดอกไม้ไม่สวยงามได้

ขั้นสรุป

ขั้นที่ 5 สรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้

3. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการประดิษฐ์ชิ้นงานที่เป็นเอกลักษณ์ไทยตามที่กลุ่มของตนเองเลือกปฏิบัติ เพื่อเตรียมนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน ในประเด็นที่ครูกำหนดให้ ดังนี้

- ประเภทของงานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทยที่เลือก
- วัสดุ อุปกรณ์ที่นำมาใช้ในการประดิษฐ์ชิ้นงาน
- ขั้นตอนการปฏิบัติ
- ปัญหาที่พบและแนวทางการแก้ปัญหา

4. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ และครูช่วยเสนอแนะเพิ่มเติม

ขั้นที่ 6 นำเสนอผลงาน

4. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนกลุ่มละ 1 คน ออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน โดยสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการปฏิบัติตามประเด็นที่ครูกำหนดให้

5. ครูให้นักเรียนกลุ่มอื่น ๆ ร่วมกันซักถามข้อสงสัย และสามารถเสนอแนะเพิ่มเติมในประเด็นต่าง ๆ ได้

6. ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง งานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทย

ขั้นประเมิน

1. ครูตรวจสอบผลการทำแบบทดสอบหลังเรียน เพื่อตรวจสอบความเข้าใจหลังเรียนของนักเรียน

2. ครูตรวจโครงงาน เรื่อง งานประดิษฐ์ที่เป็นเอกลักษณ์ไทย

3. ครูประเมินผลระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จากการสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม การนำเสนอผลงาน และการสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

8. การวัดและประเมินผล

รายการวัด	วิธีวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
8.1 การประเมินระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 1) พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	- สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	- แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
2) การนำเสนอผลงาน	- ประเมินการนำเสนอผลงาน	- ผลงานที่นำเสนอ	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
3) คุณลักษณะอันพึงประสงค์	- สังเกตความมีวินัย ใฝ่เรียนรู้และมุ่งมั่นในการทำงาน	- แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
8.2 การประเมินหลังเรียน 1) แบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง งานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทย	- ตรวจแบบทดสอบหลังเรียน	- แบบทดสอบหลังเรียน	- ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
2) การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน รวบยอดกิจกรรม รายงานโครงงาน เรื่อง งานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทย	- ตรวจรายงานโครงงาน เรื่อง งานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทย	- แบบประเมินกิจกรรมรายงานโครงงาน เรื่อง งานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทย	- ระดับคุณภาพ 2ผ่านเกณฑ์

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

9.1 สื่อการเรียนรู้

1) หนังสือเรียน การงานอาชีพและเทคโนโลยี ม.5 หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง งานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทย

2) PowerPoint ม.5 หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง งานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทย

9.2 แหล่งการเรียนรู้

1) ห้องสมุด
2) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ
    - https://www.youtube.com/watch?v=0AxjYmBzyn0
    - https://www.youtube.com/watch?v=FQ4QeUHfCxg

ชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

กิจกรรม รายงานโครงงาน เรื่อง งานประดิษฐ์ที่เป็นเอกลักษณ์ไทย

คำชี้แจง : ให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้

1. ให้นักเรียนปฏิบัติงานกลุ่ม โดยจัดทำโครงงาน เรื่อง งานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทย ประเภทงานแกะสลัก หรืองานดอกไม้สด โดยเลือกตามความสนใจกลุ่มละ 1 ประเภท

2. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มจัดทำโครงงาน โดยให้ครอบคลุมประเด็นที่ครูที่กำหนด ดังนี้
   - การสำรวจและวิเคราะห์งาน
   - การวางแผน
   - การปฏิบัติงานตามแผน
   - การประเมินผล

3. บันทึกการปฏิบัติโครงงานตามองค์ประกอบการทำโครงงานที่กำหนดให้ ดังนี้
   - ชื่อโครงงาน
   - หลักการและเหตุผล
   - วัตถุประสงค์ หรือจุดมุ่งหมายในการดำเนินงาน
   - เจ้าของโครงงาน หรือผู้รับผิดชอบ
   - ที่ปรึกษาโครงงาน
   - แหล่งการเรียนรู้
   - สถานที่ดำเนินงาน
   - ระยะเวลาดำเนินงาน
   - งบประมาณ
   - วิธีการดำเนินงาน
   - วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ในการดำเนินงาน
   - ผลที่คาดว่าจะได้รับ
   - ลายมือชื่อผู้เสนอโครงงาน วัน เดือน ปี
   - ความเห็นของผู้ปกครอง (ถ้ามี)
   - ความเห็น หรือข้อเสนอแนะของครู

แบบประเมินกิจกรรม รายงานโครงงาน เรื่อง งานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทย

กิจกรรม รายงานโครงงาน เรื่อง งานประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทย

ง 1.1 ม.4-6/2 สร้างผลงานอย่างมีความคิดสร้างสรรค์และมีทักษะการทำงานร่วมกัน

ง 1.1 ม.4-6/3 มีทักษะการจัดการในการทำงาน

ง 1.1 ม.4-6/4 มีทักษะกระบวนการแก้ปัญหาในการทำงาน

ง 1.1 ม.4-6/5 มีทักษะในการแสวงหาความรู้เพื่อการดำรงชีวิต

ง 1.1 ม.4-6/6 มีคุณธรรมและลักษณะนิสัยในการทำงาน

ง 1.1 ม.4-6/7 ใช้พลังงาน ทรัพยากรในการทำงานอย่างคุ้มค่าและยั่งยืน เพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

รายการประเมิน	**เกณฑ์การประเมิน**				**ระดับคุณภาพ**
	ดีมาก (4)	**ดี** (3)	**พอใช้** (2)	**ปรับปรุง** (1)	
1. การวางแผนทำโครงงาน	วางแผนทำโครงงานได้ถูกต้อง 13-15 ขั้นตอน	วางแผนทำโครงงานได้ถูกต้อง 9-12 ขั้นตอน	วางแผนทำโครงงานได้ถูกต้อง 5-8 ขั้นตอน	วางแผนทำโครงงานได้ถูกต้อง 1-4 ขั้นตอน	☐ ดีมาก ☐ ดี ☐ พอใช้ ☐ ปรับปรุง
2. การจัดการในการทำงานกลุ่ม	ดำเนินงานตามแผนที่วางไว้ได้ถูกต้อง ครบถ้วน	ดำเนินงานตามแผนที่วางไว้ได้ถูกต้อง ครบถ้วนเป็นส่วนใหญ่	ดำเนินงานตามแผนที่วางไว้ได้ถูกต้องบางส่วน	ไม่ดำเนินงานตามแผนที่วางไว้	
3. การแก้ปัญหาในการทำงานของกลุ่ม	แก้ปัญหาในการทำงานได้อย่างเหมาะสม	แก้ปัญหาในการทำงานได้อย่างเหมาะสมเป็นส่วนใหญ่	แก้ปัญหาในการทำงานได้อย่างเหมาะสมเป็นบางส่วน	ไม่สามารถแก้ปัญหาในการทำงานได้	
4. การนำเสนอผลงาน	นำเสนอผลงานได้อย่างครบถ้วนเหมาะสม	นำเสนอผลงานได้อย่างครบถ้วน เหมาะสมเป็นส่วนใหญ่	นำเสนอผลงานได้อย่างครบถ้วน เหมาะสมเป็นบางส่วน	นำเสนอผลงานได้ไม่ครบถ้วน และไม่เหมาะสม	
5. การมีคุณลักษณะนิสัยที่ดีในการทำงาน	มีคุณลักษณะนิสัยที่ดีในการทำงาน	มีคุณลักษณะนิสัยที่ดีในการทำงานเป็นส่วนใหญ่	มีคุณลักษณะนิสัยที่ดีในการทำงานเป็นบางส่วน	ไม่มีคุณลักษณะนิสัยที่ดีในการทำงาน	
6. ผลงานการประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทย	ผลงานการประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทยมีความเหมาะสม	ผลงานการประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทยมีความเหมาะสมเป็นส่วนใหญ่	ผลงานการประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทยมีความเหมาะสมเป็นบางส่วน	ไม่มีผลงานการประดิษฐ์เอกลักษณ์ไทย	

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	**ระดับคุณภาพ**
21-24	ดีมาก
17-20	ดี
12-16	พอใช้
ต่ำกว่า 12	ปรับปรุง

แบบประเมินการนำเสนอผลงาน

<u>คำชี้แจง</u> : ให้ผู้สอนประเมินผลการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามรายการ แล้วขีด ✓ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
		3	2	1
1	ความถูกต้องของเนื้อหา	☐	☐	☐
2	การลำดับขั้นตอนของเรื่อง	☐	☐	☐
3	วิธีการนำเสนอผลงานอย่างสร้างสรรค์	☐	☐	☐
4	การใช้เทคโนโลยีในการนำเสนอ	☐	☐	☐
5	การมีส่วนร่วมของสมาชิกในกลุ่ม	☐	☐	☐
รวม				

ลงชื่อ.....**ผู้ประเมิน**

...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินสมบูรณ์ชัดเจน ให้ 3 คะแนน

ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินเป็นส่วนใหญ่ ให้ 2 คะแนน

ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินบางส่วน ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
12-15	ดี
8-11	พอใช้
ต่ำกว่า 8	ปรับปรุง

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

<u>คำชี้แจง</u> : ให้ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับที่	ชื่อ – สกุล ของนักเรียน	การแสดงความคิดเห็น			การยอมรับฟังคนอื่น			การทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย			ความมีน้ำใจ			การมีส่วนร่วมในการปรับปรุงผลงานกลุ่ม			รวม 15 คะแนน
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	

ลงชื่อ.....**ผู้ประเมิน**

...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติ หรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ ให้ 3 คะแนน

ปฏิบัติ หรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง ให้ 2 คะแนน

ปฏิบัติ หรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
12-15	ดี
8-11	พอใช้
ต่ำกว่า 8	ปรับปรุง

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

<u>คำชี้แจง</u> : ให้ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้าน	รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
		3	2	1
1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	1.1 ยืนตรงเคารพธงชาติและร้องเพลงชาติได้			
	1.2 เข้าร่วมกิจกรรมที่สร้างความสามัคคี ปรองดอง และเป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน			
	1.3 เข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาที่ตนนับถือ ปฏิบัติตามหลักศาสนา			
	1.4 เข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ตามที่โรงเรียนจัดขึ้น			
2. ซื่อสัตย์ สุจริต	2.1 ให้ข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นจริง			
	2.2 ปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้อง			
3. มีวินัย รับผิดชอบ	3.1 ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว มีความตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน			
4. ใฝ่เรียนรู้	4.1 รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์และนำไปปฏิบัติได้			
	4.2 รู้จักจัดสรรเวลาให้เหมาะสม			
	4.3 เชื่อฟังคำสั่งสอนของบิดา-มารดา โดยไม่โต้แย้ง			
	4.4 ตั้งใจเรียน			
5. อยู่อย่างพอเพียง	5.1 ใช้ทรัพย์สินและสิ่งของของโรงเรียนอย่างประหยัด			
	5.2 ใช้อุปกรณ์การเรียนอย่างประหยัดและรู้คุณค่า			
	5.3 ใช้จ่ายอย่างประหยัดและมีการเก็บออมเงิน			
6. มุ่งมั่นในการทำงาน	6.1 มีความตั้งใจและพยายามในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย			
	6.2 มีความอดทนและไม่ท้อแท้ต่ออุปสรรคเพื่อให้งานสำเร็จ			
7. รักความเป็นไทย	7.1 มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย			
	7.2 เห็นคุณค่าและปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมไทย			
8. มีจิตสาธารณะ	8.1 รู้จักช่วยพ่อแม่ ผู้ปกครอง และครูทำงาน			
	8.2 รู้จักการดูแลรักษาทรัพย์สมบัติและสิ่งแวดล้อมของห้องเรียนและโรงเรียน			

ลงชื่อ.....**ผู้ประเมิน**

...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและสม่ำเสมอ ให้ 3 คะแนน

พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและบ่อยครั้ง ให้ 2 คะแนน

พฤติกรรมที่ปฏิบัติบางครั้ง ให้ 1 คะแนน

แบบบันทึกหลังแผนการจัดการเรียนรู้

ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

.....

.....

(ลงชื่อ).....

(นายอนุชิต ธรรมราษฎร์)

ครูผู้สอน

ข้อเสนอแนะของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นางสุกัญญา วัฒนวาทิตกุล)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ

ข้อเสนอแนะของรองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารวิชาการ

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นายประภาส ศรีทอง)

รองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารวิชาการ

ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นายจักรวาล เจริญทอง)

ผู้อำนวยการโรงเรียนสตรีศึกษา

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5

งานเกษตร

เวลา 4 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

ง 1.1 เข้าใจการทำงาน มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะกระบวนการทำงาน ทักษะการจัดการ ทักษะกระบวนการแก้ปัญหา ทักษะการทำงานร่วมกัน และทักษะการแสวงหาความรู้ มีคุณธรรมและลักษณะนิสัยในการทำงานมีจิตสำนึกในการใช้พลังงาน ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม เพื่อการดำรงชีวิตและครอบครัว

ง 1.1 ม.4-6/2 สร้างผลงานอย่างมีความคิดสร้างสรรค์และมีทักษะการทำงานร่วมกัน

ง 1.1 ม.4-6/3 มีทักษะการจัดการในการทำงาน

ง 1.1 ม.4-6/5 มีทักษะในการแสวงหาความรู้เพื่อการดำรงชีวิต

ง 1.1 ม.4-6/6 มีคุณธรรมและลักษณะนิสัยในการทำงาน

2. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การปลูกพืชและการเลี้ยงสัตว์เป็นงานเกษตรที่อยู่ใกล้ตัว ผู้ที่ต้องการทำงานเกษตรจำเป็นต้องมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับงานเกษตร เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานเกษตรได้อย่างถูกต้อง เพื่อให้ได้ผลผลิตตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ นอกจากนี้ ผู้ปฏิบัติงานยังต้องมีคุณธรรมและลักษณะนิสัยที่ดีในการทำงาน สามารถพัฒนาผลงานได้อย่างสร้างสรรค์และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

3. สาระการเรียนรู้

3.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

1) ทักษะการการทำงานร่วมกัน เป็นการทำงานกลุ่ม ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ทำงานอย่างมีกระบวนการตามขั้นตอน และฝึกหลักการทำงานกลุ่ม

2) ทักษะการจัดการ เป็นการจัดระบบงานและระบบคน เพื่อให้การทำงานสำเร็จตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

3) ทักษะการแสวงหาความรู้เพื่อการดำรงชีวิต ประกอบด้วยการศึกษา ค้นคว้า รวบรวม สำรวจ และบันทึก

4) คุณธรรมและลักษณะนิสัยในการทำงาน เป็นการสร้างคุณงามความดีและควรฝึกให้ผู้เรียนมีคุณภาพที่สำคัญ ๆ เช่น ขยัน อดทน รับผิดชอบ ซื่อสัตย์

3.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

(พิจารณาตามหลักสูตรสถานศึกษา)

4. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการคิด
2. ความสามารถในการแก้ปัญหา

3. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
4. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

6. ชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

รายงานโครงงาน เรื่อง งานเกษตรของฉัน

7. การวัดและประเมินผล

รายการวัด	วิธีวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
7.1 การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด) โครงงาน เรื่อง งานเกษตรของฉัน	ตรวจโครงงาน เรื่อง งานเกษตรของฉัน	แบบประเมิน โครงงาน เรื่อง งานเกษตรของฉัน	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
7.2 การประเมินก่อนเรียนแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 5เรื่อง งานเกษตร	ตรวจแบบทดสอบก่อนเรียน	แบบทดสอบก่อนเรียน	ประเมินตามสภาพจริง
7.3 การประเมินระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 1) การปลูกพืช	- ตรวจใบงานที่ 5.1.1	- ใบงานที่ 5.1.1	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
2) การนำเสนอผลงาน	- ประเมินการนำเสนอผลงาน	- ผลงานที่นำเสนอ	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
3) พฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	- สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	- แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
4) พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	- สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	- แบบสังเกตพฤติกรรม การทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
5) คุณลักษณะอันพึงประสงค์	- สังเกตความมีวินัย ใฝ่เรียนรู้ และมุ่งมั่นในการทำงาน	- แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
7.4 การประเมินหลังเรียนแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง งานเกษตร	ตรวจแบบทดสอบหลังเรียน	แบบทดสอบหลังเรียน	ประเมินตามสภาพจริง

8. กิจกรรมการเรียนรู้

นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง งานเกษตร

เรื่องที่ 1 การปลูกพืช

การจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการปฏิบัติ **เวลา 2 ชั่วโมง**

ขั้นนำ

ขั้นที่ 1 สังเกตและรับรู้

1. ครูแจ้งชื่อเรื่องที่จะเรียนรู้และผลการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ จากนั้นให้นักเรียนแต่ละคนทำแบบทดสอบก่อนเรียนหน่วยการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง งานเกษตร

2. ครูนำภาพพืชชนิดต่าง ๆ มาให้นักเรียนดู เช่น พืชไร่ พืชสวน ไม้ดอก ไม้ประดับ จากนั้นครูถามนักเรียนว่า

"นักเรียนชอบภาพใดมากที่สุด เพราะเหตุใด"

"จากภาพที่นักเรียนได้ชมไปนั้น นักเรียนรู้จักพืชชนิดใดบ้าง"

"ที่บ้านของนักเรียนมีการปลูกพืชเหมือนภาพที่ได้ชมหรือไม่ หากไม่มี ที่บ้านของนักเรียนปลูกพืชชนิดใด"

"นักเรียนเคยปลูกพืชชนิดใด และคิดว่าตนเองสามารถปลูกพืชต่าง ๆ ดังภาพได้หรือไม่ เพราะเหตุใด"

3. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่า พืชแต่ละชนิดจากภาพที่ได้ชมไปนั้น มีวิธีการปลูกและการดูแลบำรุงรักษาอย่างไร

4. ครูให้นักเรียนศึกษา เรื่อง ประเภทของพืชที่ปลูก การศึกษาข้อมูลและวางแผนปลูกพืช จากหนังสือเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 หรือศึกษาเพิ่มเติมจากอินเทอร์เน็ต

5. ครูให้นักเรียนศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับประเภทของพืชที่ปลูก การศึกษาข้อมูลและวางแผนปลูกพืช จาก PowerPoint ม.5 หน่วยการเรียนรู้ที่ 5

6. ครูอธิบายความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับประเภทของพืชที่ปลูก การศึกษาข้อมูลและวางแผนปลูกพืช เพื่อให้นักเรียนทราบถึงวิธีการปลูกพืชในเบื้องต้นของพืชต่าง ๆ

7. ครูถามนักเรียนว่า

"เพราะเหตุใดพื้นที่ต่างๆ ของประเทศไทยจึงสามารถปลูกพืชได้ดี"

"เพราะเหตุใดพืชใบเลี้ยงคู่จึงมีความสำคัญทางเศรษฐกิจและชีวิตประจำวันน้อยกว่าพืชใบเลี้ยงเดี่ยว"

"การปลูกไม้ดอก ไม้ประดับมีประโยชน์อย่างไร"

"เพราะเหตุใดในปัจจุบันไม้ดอก ไม้ประดับจึงมีความสำคัญทางเศรษฐกิจ"

"ในการปลูกพืช ผู้ปลูกควรมีแนวทางในการวางแผนอย่างไร"

"หากต้องการปลูกพืชตามความสนใจ 1 ชนิด ที่บ้านของตนเอง นักเรียนควรปฏิบัติอย่างไร"

ขั้นสอน

ขั้นที่ 2 ทำตามแบบ

1. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับการปลูกผักคะน้าจากหนังสือเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 หรือศึกษาเพิ่มเติมจากอินเทอร์เน็ต

2. ครูตั้งคำถามกระตุ้นความสนใจของนักเรียนว่า

"นักเรียนควรเลือกพื้นที่ปลูกผักคะน้าอย่างไร เพื่อให้ได้ผักคะน้าที่สมบูรณ์และน่ารับประทาน"

"การเตรียมดินในแปลงเพาะกล้า ควรมีวิธีการปฏิบัติอย่างไร"

"การเพาะกล้ามีวิธีในการปฏิบัติอย่างไร"

"การเตรียมดินแปลงปลูกมีวิธีการปฏิบัติอย่างไร"

3. ครูสาธิตวิธีการปลูกผักคะน้าให้นักเรียนดูเป็นตัวอย่าง พร้อมทั้งอธิบายประกอบทีละขั้นตอนอย่างช้า ๆ เพื่อให้นักเรียนได้สังเกตและติดตามแต่ละขั้นตอนได้ทัน หรือครูอาจเชิญเกษตรกรผู้ปลูกผักคะน้ามาสาธิตวิธีการปลูก ผักคะน้าให้นักเรียนดูก็ได้ตามความเหมาะสม

4. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันปลูกผักคะน้าตามแบบอย่างที่ครู หรือเกษตรกรสาธิตให้นักเรียนดูเป็นตัวอย่าง โดยครูทำหน้าที่ในการดูแลระหว่างที่นักเรียนกำลังปฏิบัติกิจกรรม โดยการสังเกตวิธีการปฏิบัติงานของนักเรียนแต่ละกลุ่ม พร้อมทั้งให้คำแนะนำ และเน้นย้ำให้นักเรียนตระหนักถึงความปลอดภัยในขณะปฏิบัติงานร่วมด้วย

5. ครูและนักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันตรวจสอบผลงานที่กลุ่มของตนเองได้ปฏิบัติ และพิจารณาถึงสิ่งที่ต้องปรับปรุงแก้ไข หรือพัฒนา เพื่อนำไปใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมในครั้งต่อไป

ขั้นที่ 3 ทำเองโดยไม่มีแบบ

6. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทบทวนวิธีการปลูกผักคะน้าจากที่ดูครู หรือเกษตรกรสาธิตวิธีการปลูก

7. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันปลูกผักคะน้าด้วยตนเอง โดยไม่มีแบบ ครูคอยสังเกตการปฏิบัติงานของนักเรียนแต่ละกลุ่มและคอยให้คำแนะนำเพิ่มเติม

8. ครูและนักเรียนร่วมกันตรวจสอบผลงาน โดยครูอธิบายเพิ่มเติมในส่วนที่ขาดตกบกพร่อง

9. ครูถามนักเรียนว่า "เมื่อคะน้าเจริญเติบโตสมบูรณ์ดีแล้ว นักเรียนจะมีแนวทางในการเก็บเกี่ยวผักคะน้าอย่างไร"

ขั้นที่ 4 ฝึกให้เกิดความชำนาญ

10. ครูให้นักเรียนศึกษา เรื่อง การขยายพันธุ์พืช จากหนังสือเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 หรือศึกษาเพิ่มเติมจากอินเทอร์เน็ต

11. ครูให้นักเรียนศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการขยายพันธุ์พืช จาก PowerPoint ม.5 หน่วยการเรียนรู้ที่ 5

12. ครูให้นักเรียนแต่ละคนสืบค้นวิธีการปลูกพืชชนิดต่าง ๆ และการขยายพันธุ์พืชด้วยวิธีต่าง ๆ จากนั้นเลือกปลูกพืชหรือขยายพันธุ์พืชที่ตามความสนใจ 1 ชนิด เพื่อให้เกิดความชำนาญ

13. ครูและนักเรียนร่วมกันตรวจสอบผลงาน โดยครูอธิบายแนะนำเพิ่มเติมในส่วนที่ขาดตกบกพร่อ

14. ครูถามนักเรียนว่า

“การขยายพันธุ์พืชด้วยเมล็ดมีข้อดีอย่างไร”

“เมล็ดพันธุ์ที่ดี ควรมีลักษณะอย่างไร”

“พืชที่นิยมนำมาขยายพันธุ์พืชด้วยวิธีการตัดชำคือพืชประเภทใด”

“การตอนกิ่งเป็นวิธีการขยายพันธุ์ในรูปแบบใด”

“การเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อมีประโยชน์อย่างไร”

ขั้นสรุป

1. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนกลุ่มละ 1 คน ออกมานำเสนอผลงานการปลูกคะน้าให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน
2. ครูมอบหมายให้นักเรียนทำใบงานที่ 5.1.1 เรื่อง การปลูกพืช
3. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ เรื่อง การปลูกพืช

เรื่องที่ 2 การเลี้ยงสัตว์

วิธีสอนแบบแบบโครงงานเป็นฐาน (Project Based Learning) **เวลา 2 ชั่วโมง**

ขั้นนำ

ขั้นที่ 1 ให้ความรู้พื้นฐาน

1. ครูตั้งคำถามกระตุ้นความสนใจของนักเรียนว่า “เพราะเหตุใดวัตถุประสงค์ของการเลี้ยงสัตว์ในปัจจุบันจึงเปลี่ยนแปลงไปจากในอดีตที่ผ่านมา”

2. ครูให้นักเรียนศึกษา เรื่อง การเลี้ยงสัตว์ จากหนังสือเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 หรือศึกษาเพิ่มเติมจากอินเทอร์เน็ต

3. ครูให้นักเรียนศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเลี้ยงสัตว์จาก PowerPoint ม.5 หน่วยการเรียนรู้ที่ 5

4. ครูอธิบายเพิ่มเติมว่า “การเลี้ยงสัตว์แต่ละประเภทมีวิธีการที่แตกต่างกัน ผู้เลี้ยงจึงควรศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสัตว์ที่ต้องการเลี้ยงอย่างละเอียด เพื่อให้สามารถดำเนินการเลี้ยงสัตว์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ”

ขั้นที่ 2 กระตุ้นความสนใจ

5. ครูเปิดคลิปวิดีโอเกี่ยวกับการเลี้ยงสัตว์ชนิดต่าง ๆ ให้นักเรียนดู จากนั้นครูถามนักเรียนว่า

“สภาพภูมิอากาศมีความสำคัญต่อการเลี้ยงสัตว์อย่างไร จงยกตัวอย่าง”

“เพราะเหตุใดการสร้างโรงเรือนจึงต้องคำนึงถึงลม หรือการระบายอากาศมาเป็นลำดับแรก ๆ”

6. ครูให้นักเรียนดูภาพอาหารสัตว์หลากหลายชนิด จากนั้นครูถามนักเรียนว่า

“เพราะเหตุใดการให้อาหารสัตว์จึงต้องเลือกและจัดสรรอย่างเหมาะสม”

7. ครูอธิบายเพิ่มเติมว่า “ผู้เลี้ยงสัตว์ควรคำนึงถึงปัจจัยที่มีผลต่อการเจริญเติบโตและการให้ผลผลิตของสัตว์เพื่อดูแลสัตว์ให้อยู่ในสภาพที่เหมาะสมได้”

8. ครูให้นักเรียนศึกษาตัวอย่างการเลี้ยงสัตว์ คือ โคนม จากหนังสือเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 หรือศึกษา
เพิ่มเติมจากอินเทอร์เน็ต

9. ครูถามนักเรียนว่า

“นักเรียนทราบหรือไม่ว่านมที่นักเรียนดื่มผลิตจากแหล่งใด แหล่งน้ำนมดิบได้มาจากแหล่งใด”

“เพราะเหตุใดเกษตรกรไทยจึงนิยมเลี้ยงวัวนมเพิ่มมากขึ้น”

“นักเรียนจะมีวิธีการแนะนำเกษตรกรผู้เริ่มต้นเลี้ยงโคนมอย่างไร”

ขั้นสอน

ขั้นที่ 3 จัดกลุ่มร่วมมือ

1. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับงานเกษตร แล้วเลือกปฏิบัติงานเกษตรตามความสนใจ 1 งาน เพื่อจัดทำโครงงาน เรื่อง งานเกษตรของฉัน
2. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบตามความถนัดและความสามารถของแต่ละบุคคล โดยครูเป็นผู้ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการวางแผนแบ่งหน้าที่ของสมาชิกในแต่ละกลุ่ม
3. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันปฏิบัติตามโครงงาน เรื่อง งานเกษตรของฉัน ซึ่งอาจเป็นการปลูกพืชหรือการเลี้ยงสัตว์ตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย โดยช่วยกันปฏิบัติตามขั้นตอนอย่างเคร่งครัด

ขั้นที่ 4 แสวงหาความรู้

4. ครูและนักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันตรวจสอบผลงานที่กลุ่มของตนเองได้ปฏิบัติ และพิจารณาถึงสิ่งที่ต้องปรับปรุงแก้ไขหรือพัฒนา เพื่อนำไปใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมในครั้งต่อไป

ขั้นสรุป

ขั้นที่ 5 สรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้

1. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ เรื่อง การเลี้ยงสัตว์
2. ครูถามนักเรียนว่า “นักเรียนได้ความรู้ใดจากการทำโครงงาน เรื่อง งานเกษตรของฉัน”

ขั้นที่ 6 นำเสนอผลงาน

3. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนกลุ่มละ 1 คน ออกมานำเสนอโครงงาน เรื่อง งานเกษตรของฉัน ให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน โดยครูให้นักเรียนกลุ่มอื่นร่วมกันวิเคราะห์ วิจารณ์ และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำโครงงานของกลุ่มที่ออกมานำเสนอ
4. ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง งานเกษตร

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

9.1 สื่อการเรียนรู้

1) หนังสือเรียน การงานอาชีพและเทคโนโลยี ม.5 หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง งานเกษตร
2) ใบงานที่ 5.1.1 เรื่อง การปลูกพืช
3) ภาพพืชชนิดต่าง ๆ เช่น พืชไร่ พืชสวน ไม้ดอก ไม้ประดับ
4) ภาพอาหารสัตว์หลายชนิด
5) PowerPoint ม.5 หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง งานเกษตร

9.2 แหล่งการเรียนรู้

1) ห้องสมุด

2) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

- http://www.chivavithee.egat.co.th/?page_id=2366
- http://natres.psu.ac.th/Department/plantscience/510-111web/book/book%20content.htm/chapter08/agri_08.htm

แบบทดสอบก่อนเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. การวางแผนการปลูกพืชควรทำสิ่งใดก่อนเป็นลำดับแรก
   ก. กำหนดขั้นตอนการปลูกพืช
   ข. กำหนดวัตถุประสงค์การปลูกพืช
   ค. กำหนดเป้าหมายว่าจะปลูกพืชใด
   ง. กำหนดวิธีการดำเนินงานปลูกพืช
2. หากต้องการบำรุงดิน ควรปลูกพืชชนิดใด เพื่อนำมาทำปุ๋ยพืชสด
   ก. อ้อย
   ข. มันเทศ
   ค. ข้าวโพด
   ง. ถั่วเขียว
3. ข้อใดเป็นลักษณะของไม้ตัดดอกที่ดี
   ก. ก้านดอกสั้นและอ่อนนุ่ม
   ข. ก้านดอกสั้นและแข็งแรง
   ค. ก้านดอกยาวและอ่อนนุ่ม
   ง. ก้านดอกยาวและแข็งแรง
4. การเก็บผลผลิตตามข้อใดจะทำให้ได้ผลผลิตทางการเกษตรที่นำมาบ่มแล้วให้รสชาติที่ดี
   ก. เก็บเมื่อผลผลิตเริ่มสุก
   ข. เก็บผลผลิตที่แก่จัดเต็มที่
   ค. เก็บผลผลิตในตอนเช้า จะไม่เหี่ยวง่าย
   ง. เก็บตอนที่ผลผลิตยังดิบอยู่ จะมีสีสันสวยงาม
5. “นุศราต้องการปลูกมะม่วงในสวนให้ได้ผลผลิตเร็วและมีระบบรากแข็งแรง” นุศราควรใช้ต้นพันธุ์ในข้อใด
   ก. ต้นที่ได้จากการตอน
   ข. ต้นที่ได้จากการทาบกิ่ง
   ค. ต้นที่ได้จากการเพาะเมล็ด
   ง. ต้นที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ
6. ข้อใดไม่ใช่จุดประสงค์ของการขยายพันธุ์สัตว์
   ก. ทำให้เกิดการถ่ายทอดเชื้อโรคจากแม่สู่ลูก
   ข. ได้สัตว์ที่มีลักษณะดีตามความต้องการ
   ค. ได้สัตว์ที่ให้ผลผลิตสูง
   ง. ทำให้ได้สัตว์พันธุ์แท้
7. วัตถุประสงค์ของการกักกันสัตว์คือข้อใด
   ก. เพื่อนำสัตว์มาฝึก
   ข. เพื่อรอเวลาขายไปยังผู้ซื้อ
   ค. เพื่อเตรียมสัตว์ไปผสมพันธุ์
   ง. เพื่อสังเกตอาการสัตว์ที่สงสัยว่าจะเกิดโรค
8. ปลาสอดแดงเป็นปลาที่เหมาะสมสำหรับบุคคลที่เป็น ผู้เลี้ยงประเภทใด
   ก. ผู้ที่เริ่มต้นการเพาะพันธุ์ปลา
   ข. ผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในการเลี้ยงปลาแล้ว
   ค. ผู้ที่มีความต้องการเพาะพันธุ์ปลาที่แตกต่างจากเดิม
   ง. บุคคลทุกประเภทที่มีความต้องการเลี้ยงปลาสวยงาม
9. หากต้องการรีดนมโคให้ได้ในปริมาณมาก ควรปฏิบัติอย่างไร
   ก. ค่อย ๆ รีดนมโคทีละนิด
   ข. ให้อาหารโคนมก่อนการรีดนมโค
   ค. เปิดเพลงเบา ๆ ให้โคนมฟังทุกวัน
   ง. เปลี่ยนคนรีดนมทุกวัน ไม่ให้ซ้ำหน้ากัน
10. การเลี้ยงไก่พื้นเมืองควรมีพื้นที่กว้างขวาง เพื่อให้ไก่หาอาหาร เดินออกกำลังกาย หากเป็นทุ่งนาจะมี<u>แหล่งอาหารตามธรรมชาติ</u> คำที่ขีดเส้นใต้หมายถึงข้อใด
    ก. ข้าวเปลือก ข. พืชชนิดต่าง ๆ
    ค. มด ปลวก แมลง ง. ปลาเล็กปลาน้อย

1. ข. 2. ง. 3. ง. 4. ข. 5. ข. 6. ก. 7. ง. 8. ก. 9. ค. 10. ค.

แบบทดสอบหลังเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. การวางแผนการปลูกพืชควรทำสิ่งใดก่อนเป็นลำดับแรก
   ก. กำหนดขั้นตอนการปลูกพืช
   ข. กำหนดวัตถุประสงค์การปลูกพืช
   ค. กำหนดเป้าหมายว่าจะปลูกพืชใด
   ง. กำหนดวิธีการดำเนินงานปลูกพืช
2. ข้อใดเป็นลักษณะของไม้ตัดดอกที่ดี
   ก. ก้านดอกสั้นและอ่อนนุ่ม
   ข. ก้านดอกสั้นและแข็งแรง
   ค. ก้านดอกยาวและอ่อนนุ่ม
   ง. ก้านดอกยาวและแข็งแรง
3. “นุศราต้องการปลูกมะม่วงในสวนให้ได้ผลผลิตเร็วและมีระบบรากแข็งแรง” นุศราควรใช้ต้นพันธุ์ในข้อใด
   ก. ต้นที่ได้จากการตอน
   ข. ต้นที่ได้จากการทาบกิ่ง
   ค. ต้นที่ได้จากการเพาะเมล็ด
   ง. ต้นที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ
4. การเก็บผลผลิตตามข้อใดจะทำให้ได้ผลผลิตทางการเกษตรที่นำมาบ่มแล้วให้รสชาติที่ดี
   ก. เก็บเมื่อผลผลิตเริ่มสุก
   ข. เก็บผลผลิตที่แก่จัดเต็มที่
   ค. เก็บผลผลิตในตอนเช้า จะไม่เหี่ยวง่าย
   ง. เก็บตอนที่ผลผลิตยังดิบอยู่ จะมีสีสันสวยงาม
5. หากต้องการบำรุงดิน ควรปลูกพืชชนิดใด เพื่อนำมาทำปุ๋ยพืชสด
   ก. อ้อย ข.มันเทศ
   ค.ข้าวโพด ง.ถั่วเขียว
6. ปลาสอดแดงเป็นปลาที่เหมาะสมสำหรับบุคคลที่เป็นผู้เลี้ยงประเภทใด
   ก. ผู้ที่เริ่มต้นการเพาะพันธุ์ปลา
   ข. ผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในการเลี้ยงปลาแล้ว
   ค. ผู้ที่มีความต้องการเพาะพันธุ์ปลาที่แตกต่างจากเดิม
   ง. บุคคลทุกประเภทที่มีความต้องการเลี้ยงปลาสวยงาม
7. หากต้องการรีดนมโคให้ได้ในปริมาณมาก ควรปฏิบัติอย่างไร
   ก. ค่อย ๆ รีดนมโคทีละนิด
   ข. ให้อาหารโคนมก่อนการรีดนมโค
   ค. เปิดเพลงเบา ๆ ให้โคนมฟังทุกวัน
   ง. เปลี่ยนคนรีดนมทุกวัน ไม่ให้ซ้ำหน้ากัน
8. วัตถุประสงค์ของการกักกันสัตว์คือข้อใด
   ก. เพื่อนำสัตว์มาฝึก
   ข. เพื่อรอเวลาขายไปยังผู้ซื้อ
   ค. เพื่อเตรียมสัตว์ไปผสมพันธุ์
   ง. เพื่อสังเกตอาการสัตว์ที่สงสัยว่าจะเกิดโรค
9. การเลี้ยงไก่พื้นเมืองควรมีพื้นที่กว้างขวาง เพื่อให้ไก่หาอาหาร เดินออกกำลังกาย หากเป็นทุ่งนาจะมี<u>แหล่งอาหารตามธรรมชาติ</u> คำที่ขีดเส้นใต้หมายถึงข้อใด
   ก. ข้าวเปลือก ข. พืชชนิดต่าง ๆ
   ค. มด ปลวก แมลง ง. ปลาเล็กปลาน้อย
10. ข้อใดไม่ใช่จุดประสงค์ของการขยายพันธุ์สัตว์
   ก. ทำให้เกิดการถ่ายทอดเชื้อโรคจากแม่สู่ลูก
   ข. ได้สัตว์ที่มีลักษณะดีตามความต้องการ
   ค. ได้สัตวที่ให้ผลผลิตสูง
   ง. ทำให้ได้สัตว์พันธุ์แท้

เฉลย

1. ข.	2. ง.	3. ข.	4. ข.	5. ง.	6. ก.	7. ค.	8. ง.	9. ค.	10. ก.

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10 เรื่องการปลูกพืช			
หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 เรื่องงานเกษตร			กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ
รหัสวิชา ง32102	รายวิชาการงานอาชีพ3	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2569
สัปดาห์ที่.....	วันที่ ..... เดือน	พ.ศ.....	เวลา 2 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

1.1 ตัวชี้วัด

ง 1.1	ง 1.1 ม.4-6/2	สร้างผลงานอย่างมีความคิดสร้างสรรค์และมีทักษะการทำงานร่วมกัน
	ง 1.1 ม.4-6/3	มีทักษะการจัดการในการทำงาน
	ง 1.1 ม.4-6/5	มีทักษะในการแสวงหาความรู้เพื่อการดำรงชีวิต
	ง 1.1 ม.4-6/6	มีคุณธรรมและลักษณะนิสัยในการทำงาน

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายเกี่ยวกับประเภทของพืชที่ปลูกได้อย่างถูกต้อง
2. วางแผนการปลูกพืชได้อย่างถูกวิธี
3. รู้จักวิธีขยายพันธุ์พืชและสามารถขยายพันธุ์พืชได้

3. สาระการเรียนรู้

3.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

1) ทักษะการการทำงานร่วมกัน เป็นการทำงานกลุ่ม ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ทำงานอย่างมีกระบวนการตามขั้นตอน และฝึกหลักการทำงานกลุ่ม

2) ทักษะการจัดการ เป็นการจัดระบบงานและระบบคน เพื่อให้การทำงานสำเร็จตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

3) ทักษะการแสวงหาความรู้เพื่อการดำรงชีวิต ประกอบด้วยการศึกษา ค้นคว้า รวบรวม สำรวจ และบันทึก

4) คุณธรรมและลักษณะนิสัยในการทำงาน เป็นการสร้างคุณงามความดีและควรฝึกให้ผู้เรียนมีคุณภาพที่สำคัญ ๆ เช่น ขยัน อดทน รับผิดชอบ ซื่อสัตย์

3.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

(พิจารณาตามหลักสูตรสถานศึกษา)

4. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การปลูกพืช ผู้ปลูกจำเป็นต้องศึกษาข้อมูลและวางแผนการปลูกพืชอย่างถูกวิธี เพื่อให้พืชออก

ผลผลิตตามที่ต้องการ ทั้งยังต้องรู้จักประเภทของพืชที่ปลูก รวมถึงการขยายพันธุ์ด้วยวิธีการต่าง ๆ โดยในการปฏิบัติงานจำเป็นต้องนำทักษะที่หลากหลายมาประยุกต์ใช้ เพื่อให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการคิด
2. ความสามารถในการแก้ปัญหา
3. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
4. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

7. กิจกรรมการเรียนรู้

📖 การจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการปฏิบัติ

ชั่วโมงที่ 1

ขั้นนำ

ขั้นที่ 1 สังเกตและรับรู้

1. ครูแจ้งชื่อเรื่องที่จะเรียนรู้และผลการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ จากนั้นให้นักเรียนแต่ละคนทำแบบทดสอบ ก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง งานเกษตร

2. ครูนำภาพพืชชนิดต่าง ๆ มาให้นักเรียนดู เช่น พืชไร่ พืชสวน ไม้ดอก ไม้ประดับ จากนั้นครูถามนักเรียนว่า “นักเรียนชอบภาพใดมากที่สุด เพราะเหตุใด”

*(**แนวตอบ** นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ)*

“จากภาพที่นักเรียนได้ชมไปนั้น นักเรียนรู้จักพืชชนิดใดบ้าง”

*(**แนวตอบ** นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ)*

“ที่บ้านของนักเรียนมีการปลูกพืชเหมือนภาพที่ได้ชมหรือไม่ หากไม่มี ที่บ้านของนักเรียนปลูกพืชชนิดใด”

*(**แนวตอบ** นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ)*

“นักเรียนเคยปลูกพืชชนิดใด และคิดว่าตนเองสามารถปลูกพืชต่าง ๆ ดังภาพได้หรือไม่ เพราะเหตุใด”

*(**แนวตอบ** นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ)*

3. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่า พืชแต่ละชนิดจากภาพที่ได้ชมไปนั้น มีวิธีการปลูกและการดูแลบำรุงรักษาอย่างไร

4. ครูให้นักเรียนศึกษา เรื่อง ประเภทของพืชที่ปลูก การศึกษาข้อมูลและวางแผนปลูกพืช จากหนังสือเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 หรือศึกษาเพิ่มเติมจากอินเทอร์เน็ต

5. ครูให้นักเรียนศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับประเภทของพืชที่ปลูก การศึกษาข้อมูลและวางแผนปลูกพืช จาก PowerPoint ม.5 หน่วยการเรียนรู้ที่ 5

6. ครูอธิบายความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับประเภทของพืชที่ปลูก การศึกษาข้อมูลและวางแผนปลูกพืช เพื่อให้นักเรียนทราบถึงวิธีการปลูกพืชในเบื้องต้นของพืชต่าง ๆ

7. ครูถามนักเรียนว่า

“เพราะเหตุใดพื้นที่ต่าง ๆ ของประเทศไทยจึงสามารถปลูกพืชได้ดี”

*(**แนวตอบ** เนื่องจากสภาพภูมิประเทศ ลักษณะของดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ สภาพอากาศที่เหมาะสมต่อการปลูกพืช จึงทำให้สามารถปลูกพืชได้ทั่วทุกภาคของประเทศไทย)*

“เพราะเหตุใดพืชใบเลี้ยงคู่จึงมีความสำคัญทางเศรษฐกิจและชีวิตประจำวันน้อยกว่าพืชใบเลี้ยงเดี่ยว”

*(**แนวตอบ** พืชใบเลี้ยงเดี่ยว เช่น พืชตระกูลปาล์ม ส่วนพืชใบเลี้ยงคู่ เช่น พืชตระกูลถั่ว เหตุที่พืชใบเลี้ยงเดี่ยวมีความสำคัญต่อมนุษย์มากกว่าพืชใบเลี้ยงคู่ เพราะในชีวิตประจำวันของมนุษย์ใช้ประโยชน์จากพืชใบเลี้ยงเดี่ยว ในการดำรงชีวิตมากกว่าพืชใบเลี้ยงคู่)*

“การปลูกไม้ดอก ไม้ประดับมีประโยชน์อย่างไร”

*(**แนวตอบ** การปลูกไม้ดอก ไม้ประดับ ช่วยทำให้บ้านมีความสดชื่น น่าอยู่อาศัย ซึ่งเป็นผลมาจากความสวยงามของสีสันจากต้นไม้ ช่วยผ่อนคลายความตึงเครียด เป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์)*

“เพราะเหตุใดในปัจจุบันไม้ดอก ไม้ประดับจึงมีความสำคัญทางเศรษฐกิจ”

*(**แนวตอบ** เพราะปัจจุบันการปลูกไม้ดอก ไม้ประดับ เพื่อการตกแต่งบ้านเรือน อาคาร หรือการจัดดอกไม้ตามสถานที่ต่าง ๆ กำลังได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก เพราะช่วยทำให้สถานที่นั้น ๆ มีความสวยงาม ดูสดชื่นมีชีวิตชีวา นอกจากนี้ การจัดดอกไม้ในงานสำคัญต่าง ๆ ยังเป็นการเสริมสร้างบรรยากาศที่ดีให้เกิดขึ้นภายในงานอีกด้วย)*

“ในการปลูกพืช ผู้ปลูกควรมีแนวทางในการวางแผนอย่างไร”

*(**แนวตอบ** ควรกำหนดชนิดของพืชและแนวทางการใช้ประโยชน์ กำหนดพื้นที่เพาะปลูก จัดทำตารางการปฏิบัติงาน การเตรียมทุนและแรงงานในการปลูกพืช การเตรียมพันธุ์พืช และเครื่องมือในการปลูกพืช)*

“หากต้องการปลูกพืชตามความสนใจ 1 ชนิด ที่บ้านของตนเอง นักเรียนควรปฏิบัติอย่างไร”

*(**แนวตอบ** ควรศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับพืชที่ต้องการปลูกให้เข้าใจอย่างละเอียดถี่ถ้วน โดยศึกษาข้อมูลจากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ อย่างหลากหลาย หรือสอบถามจากผู้รู้ เช่น เกษตรกรที่ปลูกพืชชนิดนั้น ๆ ไปศึกษาดูงานจากสถานที่จริงที่เป็นแหล่งปลูกพืชชนิดนั้น เมื่อได้ข้อมูลมาแล้วจึงทำการวางแผนการปลูกพืช โดยกำหนดพื้นที่ปลูก จัดทำตารางการปฏิบัติงาน เตรียมทุนและแรงงานในการปลูกพืช เตรียมพันธุ์พืช และเครื่องมือในการปลูกพืชให้พร้อม จากนั้นจึงลงมือปลูกพืชตามข้อมูลที่ได้ศึกษามา)*

ขั้นสอน

ขั้นที่ 2 ทำตามแบบ

1. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับการปลูกผักคะน้า จากหนังสือเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 หรือศึกษาเพิ่มเติมจากอินเทอร์เน็ต

2. ครูตั้งคำถามกระตุ้นความสนใจของนักเรียนว่า

“นักเรียนควรเลือกพื้นที่ปลูกผักคะน้าอย่างไร เพื่อให้ได้ผักคะน้าที่สมบูรณ์และน่ารับประทาน”

*(**แนวตอบ** ควรปลูกในแปลงปลูก โดยอาจยกร่อง มีคูน้ำล้อมรอบ หรือแบบยกร่องธรรมดาได้ตามความเหมาะสม หรือหากปลูกเพื่อการค้าในปริมาณมากอาจปลูกในแปลงนา โดยการไถพรวน แล้วโรยเมล็ดผักคะน้าเป็นแถว ดินที่ปลูกควรเป็นดินร่วนปนทราย หรือดินผสมปุ๋ยคอกและปุ๋ยหมักคลุกเคล้ากัน)*

“การเตรียมดินในแปลงเพาะกล้า ควรมีวิธีการปฏิบัติอย่างไร”

*(**แนวตอบ** ในแปลงเพาะกล้าควรไถและพรวนดินให้ละเอียด แล้วตากดินทิ้งไว้ประมาณ 5-7 วัน เพื่อเป็นการฆ่าเชื้อโรคในดิน หลังจากนั้นจึงคลุกเคล้าดินด้วยปุ๋ยคอก หรือปุ๋ยหมักที่สลายตัวดีแล้ว พรวนย่อยดินให้ละเอียดโดยเฉพาะผิวหน้าดิน เพื่อป้องกันไม่ให้เมล็ดที่มีขนาดเล็กตกในดินลึกจนเกินไป)*

“การเพาะกล้ามีวิธีในการปฏิบัติอย่างไร”

*(**แนวตอบ** หลังจากเตรียมแปลงเพาะกล้าแล้ว หว่านเมล็ดให้กระจายสม่ำเสมอทั่วทั้งแปลง แล้วกลบด้วยปุ๋ยหมัก 0.5-1.0 เซนติเมตร จากนั้นรดน้ำให้ชุ่ม คลุมด้วยฟางบาง ๆ เมื่อต้นกล้าอายุได้ประมาณ 15-20 วัน จึงสามารถย้ายลงแปลงปลูกได้)*

"การเตรียมดินแปลงปลูกมีวิธีการปฏิบัติอย่างไร"

*(**แนวตอบ** ให้ยกแปลงสูงประมาณ 30 เซนติเมตร กว้าง 1 เมตร ยาวตามความยาวของพื้นที่จัดระยะปลูก 50 x 50 เซนติเมตร (แถวคู่) โดยขุดหลุมลึกประมาณ 15-20 เซนติเมตร ใส่ปุ๋ยหมักรองก้นหลุม 200 กรัมต่อหลุม จากนั้นจึงย้ายต้นกล้าลงไปปลูก แล้วรดน้ำให้ชุ่ม)*

3. ครูสาธิตวิธีการปลูกผักคะน้าให้นักเรียนดูเป็นตัวอย่าง พร้อมทั้งอธิบายประกอบทีละขั้นตอนอย่างช้า ๆ เพื่อให้นักเรียนได้สังเกตและติดตามแต่ละขั้นตอนได้ทัน หรือครูอาจเชิญเกษตรกรผู้ปลูกผักคะน้ามาสาธิตวิธีการปลูก ผักคะน้าให้นักเรียนดูก็ได้ตามความเหมาะสม

4. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันปลูกผักคะน้าตามแบบอย่างที่ครู หรือเกษตรกรสาธิตให้นักเรียนดูเป็นตัวอย่าง โดยครูทำหน้าที่ในการดูแลระหว่างที่นักเรียนกำลังปฏิบัติกิจกรรม โดยการสังเกตวิธีการปฏิบัติงานของนักเรียนแต่ละกลุ่ม พร้อมทั้งให้คำแนะนำ และเน้นย้ำให้นักเรียนตระหนักถึงความปลอดภัยในขณะปฏิบัติงานร่วมด้วย

5. ครูและนักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันตรวจสอบผลงานที่กลุ่มของตนเองได้ปฏิบัติ และพิจารณาถึงสิ่งที่ต้องปรับปรุงแก้ไข หรือพัฒนา เพื่อนำไปใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมในครั้งต่อไป

ขั้นที่ 3 ทำเองโดยไม่มีแบบ

6. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทบทวนวิธีการปลูกผักคะน้าจากที่ดูครู หรือเกษตรกรสาธิตวิธีการปลูก

7. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันปลูกผักคะน้าด้วยตนเอง โดยไม่มีแบบ ครูคอยสังเกตการปฏิบัติงานของนักเรียนแต่ละกลุ่มและคอยให้คำแนะนำเพิ่มเติม

8. ครูและนักเรียนร่วมกันตรวจสอบผลงาน โดยครูอธิบายเพิ่มเติมในส่วนที่ขาดตกบกพร่อง

9. ครูถามนักเรียนว่า "เมื่อคะน้าเจริญเติบโตสมบูรณ์ดีแล้ว นักเรียนจะมีแนวทางในการเก็บเกี่ยวผักคะน้าอย่างไร"

*(**แนวตอบ** วิธีการเก็บเกี่ยวผักคะน้าให้มีคุณภาพดี มีรสชาติดี และมีความสะอาด ควรเก็บในช่วงเช้า โดยใช้มีดขนาดเล็ก ๆ ตัด อย่าเก็บ หรือเด็ดด้วยมือ หลังเก็บเกี่ยวเสร็จเรียบร้อยแล้วควรนำผักคะน้าเก็บไว้ในที่ร่ม โดยวางในที่โปร่ง อากาศถ่ายเทได้สะดวก และอากาศเย็น ภาชนะที่ใช้ในการบรรจุผักคะน้าควรมีความสะอาดปราศจากเชื้อโรคเจือปน)*

ชั่วโมงที่ 2

ขั้นที่ 4 ฝึกให้เกิดความชำนาญ

10. ครูให้นักเรียนศึกษา เรื่อง การขยายพันธุ์พืช จากหนังสือเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 หรือศึกษาเพิ่มเติมจากอินเทอร์เน็ต

11. ครูให้นักเรียนศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการขยายพันธุ์พืช จาก PowerPoint ม.5 หน่วยการเรียนรู้ที่ 5

12. ครูให้นักเรียนแต่ละคนสืบค้นวิธีการปลูกพืชชนิดต่าง ๆ และการขยายพันธุ์พืชด้วยวิธีต่าง ๆ จากนั้นเลือกปลูกพืชหรือขยายพันธุ์พืชที่ตามความสนใจ 1 ชนิด เพื่อให้เกิดความชำนาญ

13. ครูและนักเรียนร่วมกันตรวจสอบผลงาน โดยครูอธิบายแนะนำเพิ่มเติมในส่วนที่ขาดตกบกพร่อง

14. ครูถามนักเรียนว่า

"การขยายพันธุ์พืชด้วยเมล็ดมีข้อดีอย่างไร"

*(**แนวตอบ** เป็นวิธีที่สามารถปฏิบัติได้ง่าย ได้พืชใหม่เป็นจำนวนมาก ทำให้ได้ต้นกล้าที่สมบูรณ์ ได้ต้นตอที่แข็งแรงในการขยายพันธุ์ครั้งต่อไป)*

"เมล็ดพันธุ์ที่ดี ควรมีลักษณะอย่างไร"

*(**แนวตอบ** เป็นเมล็ดพันธุ์ที่มีคุณภาพ มีลักษณะตรงตามสายพันธุ์ เมื่อปลูกแล้วไม่กลายพันธุ์ ไม่มีเมล็ดแตกร้าวหรือหักป่น มีการงอกที่ดี ไม่มีเชื้อรา หรือลักษณะของโรคพืชติดมา หรือมีสิ่งปนเปื้อนปรากฏให้เห็น)*

"พืชที่นิยมนำมาขยายพันธุ์พืชด้วยวิธีการตัดชำคือพืชประเภทใด"

*(**แนวตอบ** พืชที่นิยมนำมาขยายพันธุ์ด้วยวิธีการตัดชำ ส่วนใหญ่จะเป็นไม้ดอก ไม้ประดับ เช่น เทียนทอง ไทร ชบา เข็ม โกสน เบญจมาศ มะลิ นอกจากนี้ ยังสามารถใช้ในการขยายพันธุ์ไม้ผลที่ออกรากง่ายอีกด้วย เช่น องุ่น สาเก มะนาว ส้มบางชนิด)*

"การตอนกิ่งเป็นวิธีการขยายพันธุ์ในรูปแบบใด"

*(**แนวตอบ** การตอนกิ่งจะใช้แก้ปัญหาเฉพาะพืชบางชนิดไม่สามารถออกรากได้ด้วยวิธีการตัดชำ แต่ออกรากได้โดยวิธีตอนกิ่ง สามารถทำได้ง่ายทั้งกลางแจ้งและในเรือนเพาะชำ นอกจากนี้ กิ่งที่ตอนยังมีรากมากกว่ากิ่งตัดชำ เมื่อนำไปปลูกจึงมีโอกาสตั้งตัวได้เร็ว พืชต้นใหม่ที่ได้จากการตอนจะมีลักษณะเป็นพุ่มเตี้ย จึงสะดวกต่อการดูแลรักษาและการเก็บเกี่ยว โดยเฉพาะไม้ประดับ จะได้ทรงพุ่มที่สวยงาม ซึ่งพืชที่นิยมนำมาขยายพันธุ์ด้วยวิธีการตอนกิ่ง เช่น มะนาว ส้มโอ)*

"การเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อมีประโยชน์อย่างไร"

*(**แนวตอบ** ทำให้ได้พันธุ์พืชในปริมาณมาก ในระยะเวลาอันรวดเร็ว ได้พันธุ์พืชที่ปราศจากโรคที่เกิดจากเชื้อแบคทีเรียและเชื้อไวรัส ได้พันธุ์พืชที่ต้านทานโรค ต้านทานแมลง เพื่อการเก็บรักษาพันธุ์พืช)*

ขั้นสรุป

1. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนกลุ่มละ 1 คน ออกมานำเสนอผลงานการปลูกคะน้าให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน

2. ครูมอบหมายให้นักเรียนทำใบงานที่ 5.1.1 เรื่อง การปลูกพืช

3. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ เรื่อง การปลูกพืช

ขั้นประเมิน

1. ครูตรวจสอบผลการทำแบบทดสอบก่อนเรียน เพื่อตรวจสอบความเข้าใจก่อนเรียนของนักเรียน

2. ครูตรวจสอบใบงานที่ 5.1.1 เรื่อง การปลูกพืช

3. ครูประเมินผลระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จากการสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม การนำเสนอผลงาน และการสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

8. การวัดและประเมินผล

รายการวัด	วิธีวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
8.1 การประเมินก่อนเรียน แบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง งานเกษตร	ตรวจแบบทดสอบก่อนเรียน	แบบทดสอบก่อนเรียน	ประเมินตามสภาพจริง
8.2 การประเมินระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 1) การปลูกพืช	- ตรวจใบงานที่ 5.1.1	- ใบงานที่ 5.1.1	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
2) การนำเสนอผลงาน	- ประเมินการนำเสนอผลงาน	- ผลงานที่นำเสนอ	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
3) พฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	- สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	- แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
4) พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	- สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	- แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
5) คุณลักษณะอันพึงประสงค์	- สังเกตความมีวินัย ใฝ่เรียนรู้และมุ่งมั่นในการทำงาน	- แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

9.1 สื่อการเรียนรู้

1) หนังสือเรียน การงานอาชีพและเทคโนโลยี ม.5 หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง งานเกษตร

2) ใบงานที่ 5.1.1 เรื่อง การปลูกพืช

3) PowerPoint ม.5 หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง งานเกษตร

4) ภาพพืชชนิดต่าง ๆ เช่น พืชไร่ พืชสวน ไม้ดอก ไม้ประดับ

9.2 แหล่งการเรียนรู้

1) ห้องสมุด

2) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

- http://www.chivavithee.egat.co.th/?page_id=2366
- http://natres.psu.ac.th/Department/plantscience/510-111web/book/book%20content.htm/chapter08/agri_08.htm
- https://www.youtube.com/watch?v=ptEk0krCcXE
- https://www.youtube.com/watch?v=_ftv3d2frAc

ใบงานที่ 5.1.1

เรื่อง การปลูกพืช

คำชี้แจง ตอบคำถาม แล้วเลือกปฏิบัติงาน พร้อมบันทึกข้อมูล

1. ประเภทของพืชที่ปลูกมีลักษณะอย่างไร

พืชไร่.....

.....

พืชสวน.....

.....

ไม้ดอก ไม้ประดับ.....

.....

2. การวางแผนการปลูกพืชมีแนวทางในการปฏิบัติอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

การปฏิบัติงาน

☐ การปลูกพืช ☐ การขยายพันธุ์พืช

.....

วัน/เดือน/ปี	งานที่ปฏิบัติ

ใบงานที่ 5.1.1 เฉลย

เรื่อง การปลูกพืช

คำชี้แจง ตอบคำถาม แล้วเลือกปฏิบัติงาน พร้อมบันทึกข้อมูล

1. ประเภทของพืชที่ปลูกมีลักษณะอย่างไร

พืชไร่ ปลูกในพื้นที่ที่มีขนาดใหญ่ ต้องการน้ำน้อย ดูแลบำรุงรักษาได้ง่าย มีอายุการปลูกและการเก็บเกี่ยวไม่นาน ส่วนใหญ่จะเป็นพืชประเภทพืชล้มลุก พืชไร่ เช่น ข้าวโพด ข้าวฟ่าง เผือก มันเทศ อ้อย บีตรูต ยางพารา ชา กาแฟ

พืชสวน เป็นพืชที่ต้องดูแลอย่างใกล้ชิด มีทั้งพืชผักและไม้ผล พืชผักที่ปลูกในครัวเรือน เช่น ต้นหอม ผักกาด ส่วนพืชผักทั่วไป เช่น กะหล่ำดอก กวางตุ้ง ขิง ข่า ส่วนไม้ผล เช่น แก้วมังกร มังคุด ทุเรียน ส้ม

ไม้ดอก ไม้ประดับ ปลูกเพื่อให้ความสวยงาม แบ่งเป็นไม้ดอกและไม้ประดับ โดยไม้ดอกแบ่งเป็นไม้ตัดดอกและไม้ดอกประดับ ส่วนไม้ประดับแบ่งเป็นไม้ตัดใบ ไม้กระถาง ไม้ดัดและไม้แคระ

2. การวางแผนการปลูกพืชมีแนวทางในการปฏิบัติอย่างไร

แนวทางการวางแผนการปลูกพืชมี 5 ข้อ คือ กำหนดชนิดของพืชและแนวทางการใช้ประโยชน์ กำหนดพื้นที่เพาะปลูก การจัดทำตารางการปฏิบัติงาน การเตรียมทุนและแรงงานในการปลูกพืช และการเตรียมพันธุ์พืช เครื่องมืออุปกรณ์ในการปลูกพืช

การปฏิบัติงาน

☐ การปลูกพืช ☐ การขยายพันธุ์พืช

.....

วัน/เดือน/ปี	งานที่ปฏิบัติ
	(ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของครูผู้สอน)

แบบบันทึกหลังแผนการจัดการเรียนรู้

ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

.....

.....

(ลงชื่อ).....

(นายอนุชิต ธรรมราษฎร์)

ครูผู้สอน

ข้อเสนอแนะของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นางสุกัญญา วัฒนวาทิตกุล)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ

ข้อเสนอแนะของรองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารวิชาการ

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นายประภาส ศรีทอง)

รองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารวิชาการ

ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นายจักรวาล เจริญทอง)

ผู้อำนวยการโรงเรียนสตรีศึกษา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 11 เรื่องการเลี้ยงสัตว์			
หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 เรื่องงานเกษตร			กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ
รหัสวิชา ง32102	รายวิชาการงานอาชีพ3	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2569
สัปดาห์ที่.....	วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ.....		เวลา 2 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

1.1 ตัวชี้วัด

ง 1.1	ง 1.1 ม.4-6/2	สร้างผลงานอย่างมีความคิดสร้างสรรค์และมีทักษะการทำงานร่วมกัน
	ง 1.1 ม.4-6/3	มีทักษะการจัดการในการทำงาน
	ง 1.1 ม.4-6/5	มีทักษะในการแสวงหาความรู้เพื่อการดำรงชีวิต
	ง 1.1 ม.4-6/6	มีคุณธรรมและลักษณะนิสัยในการทำงาน

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ระบุปัจจัยที่มีผลต่อการเลี้ยงสัตว์ได้
2. เลี้ยงสัตว์ได้อย่างถูกวิธี
3. ปฏิบัติงานเกษตรที่สนใจได้

3. สาระการเรียนรู้

3.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

1) ทักษะการการทำงานร่วมกัน เป็นการทำงานกลุ่ม ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ทำงานอย่างมีกระบวนการตามขั้นตอน และฝึกหลักการทำงานกลุ่ม

2) ทักษะการจัดการ เป็นการจัดระบบงานและระบบคน เพื่อให้การทำงานสำเร็จตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

3) ทักษะการแสวงหาความรู้เพื่อการดำรงชีวิต ประกอบด้วยการศึกษา ค้นคว้า รวบรวม สำรวจ และบันทึก

4) คุณธรรมและลักษณะนิสัยในการทำงาน เป็นการสร้างคุณงามความดีและควรฝึกให้ผู้เรียนมีคุณภาพที่สำคัญ ๆ เช่น ขยัน อดทน รับผิดชอบ ซื่อสัตย์

3.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

(พิจารณาตามหลักสูตรสถานศึกษา)

4. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ในการเลี้ยงสัตว์ ผู้เลี้ยงควรศึกษาถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการเลี้ยงสัตว์ ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของภูมิอากาศ ภูมิประเทศ อาหาร โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ การสุขาภิบาล เพื่อให้สัตว์มีผลผลิตตามที่ต้องการ นอกจากนี้

ยังต้องคำนึงถึงโรคต่าง ๆ ที่สัตว์เลี้ยงอาจติดเชื้อได้ โดยในการปฏิบัติงานจำเป็นต้องนำทักษะที่หลากหลายมาประยุกต์ใช้ เพื่อให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการคิด
2. ความสามารถในการแก้ปัญหา
3. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
4. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

7. กิจกรรมการเรียนรู้

📖 วิธีสอนแบบแบบโครงงานเป็นฐาน (Project Based Learning)

ชั่วโมงที่ 1

ขั้นนำ

ขั้นที่ 1 ให้ความรู้พื้นฐาน

3. ครูตั้งคำถามกระตุ้นความสนใจของนักเรียนว่า “เพราะเหตุใดวัตถุประสงค์ของการเลี้ยงสัตว์ในปัจจุบันจึงเปลี่ยนแปลงไปจากในอดีตที่ผ่านมา”

*(**แนวตอบ** นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ เช่น ในอดีตการเลี้ยงสัตว์ส่วนใหญ่จะเป็นไปเพื่อการบริโภค เช่น เป็ด ไก่ สุกร และเพื่อใช้เป็นแรงงาน เช่น โค กระบือ แต่ในปัจจุบันการเลี้ยงสัตว์จะเป็นไปเพื่อการค้า มีการเลี้ยงสัตว์เป็นฟาร์มปศุสัตว์ โดยยึดถือเป็นอาชีพหลัก ไม่ได้เลี้ยงเพื่อใช้เป็นแรงงานดังเช่นในอดีต)*

4. ครูให้นักเรียนศึกษา เรื่อง การเลี้ยงสัตว์ จากหนังสือเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 หรือศึกษาเพิ่มเติมจากอินเทอร์เน็ต

3. ครูให้นักเรียนศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเลี้ยงสัตว์จาก PowerPoint ม.5 หน่วยการเรียนรู้ที่ 5

4. ครูอธิบายเพิ่มเติมว่า “การเลี้ยงสัตว์แต่ละประเภทมีวิธีการที่แตกต่างกัน ผู้เลี้ยงจึงควรศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสัตว์ที่ต้องการเลี้ยงอย่างละเอียด เพื่อให้สามารถดำเนินการเลี้ยงสัตว์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ”

ขั้นที่ 2 กระตุ้นความสนใจ

5. ครูเปิดคลิปวิดีโอเกี่ยวกับการเลี้ยงสัตว์ชนิดต่าง ๆ ให้นักเรียนดู จากนั้นครูถามนักเรียนว่า “สภาพภูมิอากาศมีความสำคัญต่อการเลี้ยงสัตว์อย่างไร จงยกตัวอย่าง”

*(**แนวตอบ** สภาพภูมิอากาศ ซึ่งได้แก่ อุณหภูมิ ความชื้น ลม หรือการระบายอากาศ แสงแดด แสงสว่างและปริมาณน้ำฝน มีผลต่อการเจริญเติบโตของสัตว์เลี้ยงทั้งสิ้น เช่น การเลี้ยงไก่ไข่ จะต้องเลือกสถานที่ให้เหมาะสมต่อการสร้างโรงเรือน ทิศทางลม อย่าให้โรงเรือนถูกแดดจัด ควรให้มีลมพัดผ่าน มีการระบายอากาศที่ดี หากอากาศร้อนจัดจะทำให้ไก่ไข่มีสุขภาพที่ไม่ดี ส่งผลทำให้ไม่ออกไข่ได้)*

“เพราะเหตุใดการสร้างโรงเรือนจึงต้องคำนึงถึงลม หรือการระบายอากาศมาเป็นลำดับแรก ๆ”

*(**แนวตอบ** เพราะในการสร้างโรงเรือนเพื่อใช้ในการเลี้ยงสัตว์จะต้องให้ความสำคัญกับการถ่ายเทความร้อนช่วยลดความร้อนในตัวของสัตว์ ทำให้สัตว์ที่อาศัยอยู่ในโรงเรือนเกิดความรู้สึกสบาย นอกจากนี้ ยังเป็นการระบายของเสียที่เกิดจากสัตว์ เช่น กลิ่นมูลสัตว์ กลิ่นของสัตว์)*

6. ครูให้นักเรียนดูภาพอาหารสัตว์หลากหลายชนิด จากนั้นครูถามนักเรียนว่า

“เพราะเหตุใดการให้อาหารสัตว์จึงต้องเลือกและจัดสรรอย่างเหมาะสม”

*(**แนวตอบ** เพราะอาหารเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของสัตว์ ดังนั้น การให้อาหารสัตว์แต่ละชนิดจึงต้องพิถีพิถันเป็นพิเศษ โดยจะต้องเป็นอาหารที่ดีและมีคุณภาพ มีสารอาหารครบถ้วนเหมาะสมกับความต้องการของสัตว์แต่ละประเภทและแต่ละช่วงวัย ควรให้อาหารในปริมาณที่เหมาะสมตามประเภทของสัตว์แต่ละชนิด)*

7. ครูอธิบายเพิ่มเติมว่า “ผู้เลี้ยงสัตว์ควรคำนึงถึงปัจจัยที่มีผลต่อการเจริญเติบโตและการให้ผลผลิตของสัตว์ เพื่อดูแลสัตว์ให้อยู่ในสภาพที่เหมาะสมได้”

8. ครูให้นักเรียนศึกษาตัวอย่างการเลี้ยงสัตว์ คือ โคนม จากหนังสือเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 หรือศึกษาเพิ่มเติมจากอินเทอร์เน็ต

9. ครูถามนักเรียนว่า

“นักเรียนทราบหรือไม่ว่านมที่นักเรียนดื่มผลิตจากแหล่งใด และแหล่งน้ำนมดิบได้มาจากแหล่งใด”

*(**แนวตอบ** แหล่งเลี้ยงวัวนมที่สำคัญที่สุดของโลก เช่น ประเทศอินเดีย กลุ่มประเทศที่ผลิตน้ำนมดิบได้มากที่สุด คือ สหภาพยุโรป แหล่งเลี้ยงวัวนมที่สำคัญของประเทศไทย เช่น จังหวัดสระบุรี จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดเพชรบุรี ในประเทศไทยสาเหตุที่เลี้ยงวัวนมกันมาก เพราะมีภูมิประเทศที่เหมาะสมต่อการทำปศุสัตว์ เนื่องจากอุดมสมบูรณ์ด้วยไปอาหารสัตว์ เช่น ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ ผลผลิตพืชไร่ (ข้าวโพด มันสำปะหลัง) วัสดุเหลือใช้จากโรงงานอุตสาหกรรม (เปลือกข้าว รำข้าว เปลือกสับปะรด ยอดอ้อย กากน้ำตาล ซึ่งมีราคาไม่สูง และสามารถเลือกใช้ทดแทนกันได้ หากสิ่งใดสิ่งหนึ่งมีราคาที่เพิ่มสูงขึ้น)*

“เพราะเหตุใดเกษตรกรไทยจึงนิยมเลี้ยงวัวนมเพิ่มมากขึ้น”

*(**แนวตอบ** นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ เช่น เพราะได้เห็นตัวอย่างจากเกษตรที่ยึดอาชีพเลี้ยง โคนมมาก่อนว่ามีรายได้ดี สามารถช่วยเหลือตนเองได้ ทำให้ครอบครัวมีฐานะความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น อีกทั้งยังได้รับผลพลอยได้อื่น ๆ ตามมาอีกด้วย เช่น เป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ มูลสัตว์สามารถนำมาใช้เป็นปุ๋ย เพื่อบำรุงดินให้มีความสมบูรณ์ได้)*

“นักเรียนจะมีวิธีการแนะนำเกษตรกรผู้เริ่มต้นเลี้ยงโคนมอย่างไร”

*(**แนวตอบ** ควรแนะนำว่าควรเริ่มต้นโดยการหา หรือเลือกซื้อแม่โคพันธุ์พื้นเมือง หรือแม่โคที่มีสายเลือดโคเนื้อที่มีลักษณะดี ไม่เป็นโรคติดต่อมาเลี้ยง แล้วใช้วิธีการผสมเทียมกับสายเลือดโคนมพันธุ์ของยุโรปพันธุ์ใดพันธุ์หนึ่ง เมื่อได้ลูกผสมตัวเมียก็จะมีเลือดโคนมครึ่งหนึ่ง เมื่อเลี้ยงดูไปอีกประมาณ 30-36 เดือน ก็จะให้ลูกตัวแรก แม่โคตัวนี้ก็จะเริ่มรีดนมได้ หรือหาซื้อลูกโคนมพันธุ์ผสมเพศเมียมาเลี้ยง โดยอาศัยนมเทียม หรือหางนมผงละลายน้ำให้กินในปริมาณที่จำกัด พร้อมทั้งให้อาหารข้นลูกโคอ่อนและหญ้า จนกระทั่งอย่านมถึงอายุผสมพันธุ์ ตั้งท้อง คลอดลูก และเริ่มรีดนมได้)*

ขั้นสอน

ขั้นที่ 3 จัดกลุ่มร่วมมือ

5. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับงานเกษตรแล้วเลือกปฏิบัติงานเกษตรตามความสนใจ 1 งาน เพื่อจัดทำโครงงาน เรื่อง งานเกษตรของฉัน

6. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบตามความถนัดและความสามารถของแต่ละบุคคล โดยครูเป็นผู้ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการวางแผนแบ่งหน้าที่ของสมาชิกในแต่ละกลุ่ม

7. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันปฏิบัติตามโครงงาน เรื่อง งานเกษตรของฉัน ซึ่งอาจเป็นการปลูกพืชหรือการเลี้ยงสัตว์ตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย โดยช่วยกันปฏิบัติตามขั้นตอนอย่างเคร่งครัด

ชั่วโมงที่ 2

ขั้นที่ 4 แสวงหาความรู้

8. ครูและนักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันตรวจสอบผลงานที่กลุ่มของตนเองได้ปฏิบัติ และพิจารณาถึงสิ่งที่ต้องปรับปรุงแก้ไข หรือพัฒนา เพื่อนำไปใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมในครั้งต่อไป

ขั้นสรุป

ขั้นที่ 5 สรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้

4. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ เรื่อง การเลี้ยงสัตว์
5. ครูถามนักเรียนว่า “นักเรียนได้ความรู้ใดจากการทำโครงงาน เรื่อง งานเกษตรของฉัน”

*(**แนวตอบ** นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ)*

ขั้นที่ 6 นำเสนอผลงาน

6. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนกลุ่มละ 1 คน ออกมานำเสนอโครงงาน เรื่อง งานเกษตรของฉัน ให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน โดยครูให้นักเรียนกลุ่มอื่นร่วมกันวิเคราะห์ วิจารณ์ และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำโครงงานของกลุ่มที่ออกมานำเสนอ
4. ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง งานเกษตร

ขั้นประเมิน

1. ครูตรวจสอบผลการทำแบบทดสอบหลังเรียน เพื่อตรวจสอบความเข้าใจหลังเรียนของนักเรียน
2. ครูประเมินผลระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จากการสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม การนำเสนอผลงาน และการสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

8. การวัดและประเมินผล

รายการวัด	วิธีวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
8.1 การประเมินระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 1) การนำเสนอผลงาน	- ประเมินการนำเสนอผลงาน	- ผลงานที่นำเสนอ	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
2) พฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	- สังเกตพฤติกรรมการทำงาน รายบุคคล	- แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
3) พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	- สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	- แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
4) คุณลักษณะอันพึงประสงค์	- สังเกตความมีวินัย ใฝ่เรียนรู้ และมุ่งมั่นในการทำงาน	- แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
8.2 การประเมินหลังเรียน 1) แบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง งานเกษตร	ตรวจแบบทดสอบหลังเรียน	แบบทดสอบหลังเรียน	ประเมินตามสภาพจริง

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

9.1 สื่อการเรียนรู้

1) หนังสือเรียน การงานอาชีพและเทคโนโลยี ม.5 หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง งานเกษตร
2) ภาพอาหารสัตว์
3) PowerPoint ม.5 หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง งานเกษตร

9.2 แหล่งการเรียนรู้

1) ห้องสมุด
2) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ
   - https://www.baanlaesuan.com/51388/garden-farm/chicken
   - https://www.youtube.com/watch?reload=9&v=3YWuBoTAzDo
   - https://www.technologychaoban.com/livestock-technology/article_36648

ชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

กิจกรรม โครงงาน เรื่อง งานเกษตรของฉัน

คำชี้แจง : ให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้

1. ให้นักเรียนปฏิบัติงานกลุ่ม โดยจัดทำโครงงาน เรื่อง งานเกษตรของฉัน
2. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มจัดทำโครงงาน โดยให้ครอบคลุมประเด็นที่ครูที่กำหนด ดังนี้
    - การสำรวจและวิเคราะห์งาน
    - การวางแผน
    - การปฏิบัติงานตามแผน
    - การประเมินผล
3. บันทึกการปฏิบัติโครงงานตามองค์ประกอบการทำโครงงานที่กำหนดให้ ดังนี้
    - ชื่อโครงงาน
    - หลักการและเหตุผล
    - วัตถุประสงค์ หรือจุดมุ่งหมายในการดำเนินงาน
    - เจ้าของโครงงาน หรือผู้รับผิดชอบ
    - ที่ปรึกษาโครงงาน
    - แหล่งการเรียนรู้
    - สถานที่ดำเนินงาน
    - ระยะเวลาดำเนินงาน
    - งบประมาณ
    - วิธีการดำเนินงาน
    - วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ในการดำเนินงาน
    - ผลที่คาดว่าจะได้รับ
    - ลายมือชื่อผู้เสนอโครงงาน วัน เดือน ปี
    - ความเห็นของผู้ปกครอง (ถ้ามี)
    - ความเห็น หรือข้อเสนอแนะของครู

แบบประเมินกิจกรรม โครงงาน เรื่อง งานเกษตรของฉัน

กิจกรรม โครงงาน เรื่อง งานเกษตรของฉัน

ง 1.1 ม.4-6/2 สร้างผลงานอย่างมีความคิดสร้างสรรค์และมีทักษะการทำงานร่วมกัน

ง 1.1 ม.4-6/3 มีทักษะการจัดการในการทำงาน

ง 1.1 ม.4-6/5 มีทักษะในการแสวงหาความรู้เพื่อการดำรงชีวิต

ง 1.1 ม.4-6/6 มีคุณธรรมและลักษณะนิสัยในการทำงาน

รายการประเมิน	**เกณฑ์การประเมิน**				**ระดับคุณภาพ**
	ดีมาก (4)	**ดี** (3)	**พอใช้** (2)	**ปรับปรุง** (1)	
1. การวางแผนทำรายงาน	วางแผนทำรายงานได้เป็นอย่างดี	วางแผนทำรายงานได้ค่อนข้างดี	วางแผนทำรายงานได้พอใช้	วางแผนทำรายงานได้ไม่ดี	☐ ดีมาก ☐ ด ☐ พอใช้ ☐ ปรับปรุง
2. การจัดการในการทำงานกลุ่ม	ดำเนินงานตามแผนที่วางไว้ได้ถูกต้อง ครบถ้วน	ดำเนินงานตามแผนที่วางไว้ได้ถูกต้อง ครบถ้วนเป็นส่วนใหญ่	ดำเนินงานตามแผนที่วางไว้ได้ถูกต้องบางส่วน	ไม่ดำเนินงานตามแผนที่วางไว้	
3. การแก้ปัญหาในการทำงานของกลุ่ม	แก้ปัญหาในการทำงานได้อย่างเหมาะสม	แก้ปัญหาในการทำงานได้อย่างเหมาะสมเป็นส่วนใหญ่	แก้ปัญหาในการทำงานได้อย่างเหมาะสมเป็นบางส่วน	ไม่สามารถแก้ปัญหาในการทำงานได้	
4. การนำเสนอผลงาน	นำเสนอผลงานได้อย่างครบถ้วนเหมาะสม	นำเสนอผลงานได้อย่างครบถ้วน เหมาะสมเป็นส่วนใหญ่	นำเสนอผลงานได้อย่างครบถ้วน เหมาะสมเป็นบางส่วน	นำเสนอผลงานได้ไม่ครบถ้วน และไม่เหมาะสม	
5. การมีคุณลักษณะนิสัยที่ดีในการทำงาน	มีคุณลักษณะนิสัยที่ดีในการทำงาน	มีคุณลักษณะนิสัยที่ดีในการทำงานเป็นส่วนใหญ่	มีคุณลักษณะนิสัยที่ดีในการทำงานเป็นบางส่วน	ไม่มีคุณลักษณะนิสัยที่ดีในการทำงาน	
6. ผลงานงานเกษตรของฉัน	ผลงานงานเกษตรของฉันมีความเหมาะสม	ผลงานงานเกษตรของฉันมีความเหมาะสมเป็นส่วนใหญ่	ผลงานงานเกษตรของฉันมีความเหมาะสมเป็นบางส่วน	ไม่มีผลงานงานเกษตรของฉัน	

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	**ระดับคุณภาพ**
21-24	ดีมาก
17-20	ดี
12-16	พอใช้
ต่ำกว่า 12	ปรับปรุง

แบบประเมินการนำเสนอผลงาน

<u>คำชี้แจง</u> : ให้ผู้สอนประเมินผลการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามรายการ แล้วขีด ✓ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
		3	2	1
1	ความถูกต้องของเนื้อหา	☐	☐	☐
2	การลำดับขั้นตอนของเรื่อง	☐	☐	☐
3	วิธีการนำเสนอผลงานอย่างสร้างสรรค์	☐	☐	☐
4	การใช้เทคโนโลยีในการนำเสนอ	☐	☐	☐
5	การมีส่วนร่วมของสมาชิกในกลุ่ม	☐	☐	☐
รวม				

ลงชื่อ.....**ผู้ประเมิน**

...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินสมบูรณ์ชัดเจน ให้ 3 คะแนน

ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินเป็นส่วนใหญ่ ให้ 2 คะแนน

ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินบางส่วน ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
12-15	ดี
8-11	พอใช้
ต่ำกว่า 8	ปรับปรุง

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล

<u>คำชี้แจง</u> : ให้ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
		3	2	1
1	การแสดงความคิดเห็น	☐	☐	☐
2	การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	☐	☐	☐
3	การทำงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	☐	☐	☐
4	ความมีน้ำใจ	☐	☐	☐
5	การตรงต่อเวลา	☐	☐	☐
รวม				

ลงชื่อ.....**ผู้ประเมิน**

...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติ หรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ ให้ 3 คะแนน

ปฏิบัติ หรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง ให้ 2 คะแนน

ปฏิบัติ หรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
12-15	ดี
8-11	พอใช้
ต่ำกว่า 8	ปรับปรุง

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

<u>คำชี้แจง</u> : ให้ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับที่	ชื่อ – สกุล ของนักเรียน	การแสดงความคิดเห็น			การยอมรับฟังคนอื่น			การทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย			ความมีน้ำใจ			การมีส่วนร่วมในการปรับปรุงผลงานกลุ่ม			รวม 15 คะแนน
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	

ลงชื่อ.....**ผู้ประเมิน**

...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติ หรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ ให้ 3 คะแนน

ปฏิบัติ หรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง ให้ 2 คะแนน

ปฏิบัติ หรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
12-15	ดี
8-11	พอใช้
ต่ำกว่า 8	ปรับปรุง

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

<u>คำชี้แจง</u> : ให้ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้าน	รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
		3	2	1
1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	1.1 ยืนตรงเคารพธงชาติและร้องเพลงชาติได้			
	1.2 เข้าร่วมกิจกรรมที่สร้างความสามัคคี ปรองดอง และเป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน			
	1.3 เข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาที่ตนนับถือ ปฏิบัติตามหลักศาสนา			
	1.4 เข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ตามที่โรงเรียนจัดขึ้น			
2. ซื่อสัตย์ สุจริต	2.1 ให้ข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นจริง			
	2.2 ปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้อง			
3. มีวินัย รับผิดชอบ	3.1 ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว มีความตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน			
4. ใฝ่เรียนรู้	4.1 รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์และนำไปปฏิบัติได้			
	4.2 รู้จักจัดสรรเวลาให้เหมาะสม			
	4.3 เชื่อฟังคำสั่งสอนของบิดา-มารดา โดยไม่โต้แย้ง			
	4.4 ตั้งใจเรียน			
5. อยู่อย่างพอเพียง	5.1 ใช้ทรัพย์สินและสิ่งของของโรงเรียนอย่างประหยัด			
	5.2 ใช้อุปกรณ์การเรียนอย่างประหยัดและรู้คุณค่า			
	5.3 ใช้จ่ายอย่างประหยัดและมีการเก็บออมเงิน			
6. มุ่งมั่นในการทำงาน	6.1 มีความตั้งใจและพยายามในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย			
	6.2 มีความอดทนและไม่ท้อแท้ต่ออุปสรรคเพื่อให้งานสำเร็จ			
7. รักความเป็นไทย	7.1 มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย			
	7.2 เห็นคุณค่าและปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมไทย			
8. มีจิตสาธารณะ	8.1 รู้จักช่วยพ่อแม่ ผู้ปกครอง และครูทำงาน			
	8.2 รู้จักการดูแลรักษาทรัพย์สมบัติและสิ่งแวดล้อมของห้องเรียนและโรงเรียน			

ลงชื่อ.....**ผู้ประเมิน**

...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและสม่ำเสมอ ให้ 3 คะแนน

พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและบ่อยครั้ง ให้ 2 คะแนน

พฤติกรรมที่ปฏิบัติบางครั้ง ให้ 1 คะแนน

แบบบันทึกหลังแผนการจัดการเรียนรู้

ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

.....

.....

(ลงชื่อ).....

(นายอนุชิต ธรรมราษฎร์)

ครูผู้สอน

ข้อเสนอแนะของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นางสุกัญญา วัฒนวาทิตกุล)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ

ข้อเสนอแนะของรองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารวิชาการ

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นายประภาส ศรีทอง)

รองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารวิชาการ

ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นายจักรวาล เจริญทอง)

ผู้อำนวยการโรงเรียนสตรีศึกษา

หน่วยการเรียนรู้ที่ 6

งานอาชีพ

เวลา 2 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

ง 2.1 เข้าใจ มีทักษะที่จำเป็น มีประสบการณ์ เห็นแนวทางในงานอาชีพ ใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาอาชีพ มีคุณธรรมและมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ

ง 2.1 ม.4-6/1 อภิปรายแนวทางเข้าสู่อาชีพที่สนใจ

ง 2.1 ม.4-6/2 เลือกและใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสมกับอาชีพ

ง 2.1 ม.4-6/3 มีประสบการณ์ในอาชีพที่ถนัดและสนใจ

ง 2.1 ม.4-6/4 มีคุณลักษณะที่ดีต่ออาชีพ

2. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

แนวทางการเข้าสู่อาชีพมีความสำคัญซึ่งทุกคนควรจะต้องเตรียมความพร้อม เพื่อให้การประกอบอาชีพในอนาคตของตนเองมีความราบรื่นและมั่นคง แต่ละบุคคลจะมีแนวทางในการประกอบอาชีพที่แตกต่างกัน และเพื่อให้การประกอบอาชีพเป็นไปอย่างเหมาะสม ควรมีการตั้งเป้าหมายว่าจะประกอบอาชีพใด มีการวางแผนการศึกษาของตนเองที่สอดคล้องกับอาชีพที่สนใจ มีการศึกษาเกี่ยวกับลักษณะและรูปแบบของการทำงานชองแต่ละอาชีพ รวมถึงแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับอาชีพ

3. สาระการเรียนรู้

3.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

1) แนวทางเข้าสู่อาชีพ
   - เตรียมตัวหางานและพัฒนาบุคลิกภาพ
   - ลักษณะความมั่นคงและความก้าวหน้า
   - การสมัครงาน
   - การสัมภาษณ์
   - การทำงาน
   - การเปลี่ยนงาน
2) การเลือกและใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสมกับอาชีพ
   - วิธีการ
   - หลักการ
   - เหตุผล
3) ประสบการณ์ในอาชีพ
   - การจำลองอาชีพ
   - กิจกรรมอาชีพ

4) คุณลักษณะที่ดีต่ออาชีพ

- คุณธรรม
- จริยธรรม
- ค่านิยม

3.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

(พิจารณาตามหลักสูตรสถานศึกษา)

4. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการคิด
2. ความสามารถในการแก้ปัญหา
3. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
4. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

6. ชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

รายงาน เรื่อง การสัมภาษณ์บุคคลที่ประสบความสำเร็จ

7. การวัดและประเมินผล

รายการวัด	วิธีวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
7.1 การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด) รายงาน การสัมภาษณ์บุคคลที่ประสบความสำเร็จ	ตรวจชิ้นงาน รายงาน การสัมภาษณ์บุคคลที่ ประสบความสำเร็จ	แบบประเมินชิ้นงาน รายงาน การสัมภาษณ์บุคคลที่ประสบความสำเร็จ	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
7.2 การประเมินก่อนเรียนแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง งานอาชีพ	ตรวจแบบทดสอบก่อนเรียน	แบบทดสอบก่อนเรียน	ประเมินตามสภาพจริง
7.3 การประเมินระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 1) การวิเคราะห์ SWOT เพื่อค้นพบอาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง	- ตรวจใบงานที่ 6.1.1	- ใบงานที่ 6.1.1	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
2) ความรู้ในการงานอาชีพ	- ตรวจใบงานที่ 6.2.1	- ใบงานที่ 6.2.1	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
3) การนำเสนอผลงาน	- ประเมินการนำเสนอผลงาน	- ผลงานที่นำเสนอ	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
4) พฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	- สังเกตพฤติกรรมการทำงาน รายบุคคล	- แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
5) พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	- สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	- แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

รายการวัด	วิธีวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
6) คุณลักษณะอันพึงประสงค์	- สังเกตความมีวินัย ใฝ่เรียนรู้ และมุ่งมั่นในการทำงาน	- แบบประเมินคุณลักษณะ อันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
7.4 การประเมินหลังเรียนแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง งานอาชีพ	ตรวจแบบทดสอบหลังเรียน	แบบทดสอบหลังเรียน	ประเมินตามสภาพจริง

8. กิจกรรมการเรียนรู้

นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง งานอาชีพ

เรื่องที่ 1 แนวทางการประกอบอาชีพ

วิธีสอนแบบกระบวนการเรียนรู้ ความรู้ ความเข้าใจ **เวลา 1 ชั่วโมง**

ขั้นนำ

1. ครูแจ้งชื่อเรื่องที่จะเรียนรู้และผลการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ จากนั้นให้นักเรียนแต่ละคนทำแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง งานอาชีพ

2. ครูตั้งคำถามกระตุ้นความสนใจของนักเรียนว่า

"อาชีพที่นักเรียนใฝ่ฝันอยากเป็นในอนาคตคืออาชีพใด"

"นักเรียนมีการวางแผนชีวิต เพื่อวางแนวทางเข้าสู่อาชีพที่ตนเองใฝ่ฝันได้อย่างไร"

"นักเรียนคิดว่า ตนเองสามารถทำตามแผนที่วางไว้ได้หรือไม่ เพราะเหตุใด"

2. ครูขออาสาสมัครนักเรียน 2-3 คน ออกมาเล่าความฝันเกี่ยวกับการประกอบอาชีพในอนาคตของตนเองให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน จากนั้นให้เพื่อนร่วมชั้นเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่า เพื่อนคนดังกล่าวมีคุณสมบัติที่เหมาะสมต่ออาชีพที่สนใจหรือไม่

ขั้นสอน

ขั้นที่ 1 สังเกต ตระหนัก

1. ครูเปิดคลิปวิดีโอเกี่ยวกับการประกอบอาชีพต่าง ๆ ให้นักเรียดู เช่น ข้าราชการ ตำรวจ ทหาร ครู พิธีกร นักเขียน นักแสดง สถาปนิก ฯลฯ

2. ครูถามนักเรียนว่า "จากคลิปวิดีโอที่ได้ชมไปนั้น มีอาชีพที่นักเรียนต้องการประกอบในอนาคตหรือไม่ และคิดว่าตนเองมีคุณสมบัติที่เหมาะสมกับอาชีพนั้นหรือไม่ อย่างไร"

3. ครูอธิบายเพิ่มเติมว่า "การที่นักเรียนต้องการจะประกอบอาชีพใด ๆ นั้น นักเรียนจะต้องหมั่นรู้จักสังเกตตนเอง อยู่เสมอว่า มีความชอบ ความถนัด และความสามารถในด้านใด เพราะหากมีคุณสมบัติที่เหมาะสมกับอาชีพนั้นๆก็ย่อมส่งผลให้ตนเองสามารถประกอบอาชีพที่สนใจนั้นได้อย่างประสบความสำเร็จ"

ขั้นที่ 2 วางแผนปฏิบัติ

4. ครูให้นักเรียนศึกษา เรื่อง การเตรียมตัวหางานและการพัฒนาบุคลิกภาพ ลักษณะความมั่นคงและความก้าวหน้าในการทำงาน การสมัครงาน การสัมภาษณ์งาน หลักการทำงาน และการเปลี่ยนงาน จากหนังสือเรียน ม.5 หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 หรือศึกษาเพิ่มเติมจากอินเทอร์เน็ต

5. ครูให้นักเรียนศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเตรียมตัวหางานและการพัฒนาบุคลิกภาพ ลักษณะความมั่นคงและความก้าวหน้าในการทำงาน การสมัครงาน การสัมภาษณ์งาน หลักการทำงาน และการเปลี่ยนงาน จาก PowerPoint ม.5 หน่วยการเรียนรู้ที่ 6

6. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันแสดงบทบาทสมมติเกี่ยวกับเรื่องที่ได้ศึกษามา โดยจะต้องนำเสนอในเรื่อง การเตรียมตัวหางานและการพัฒนาบุคลิกภาพ การสมัครงาน และการสัมภาษณ์งาน

ขั้นที่ 3 ลงมือปฏิบัติ

7. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มผลัดกันออกมาแสดงบทบาทสมมติให้เพื่อนชมหน้าชั้นเรียน จากนั้นให้เพื่อนร่วมชั้นเรียนร่วมกันเสนอแนะเพิ่มเติม

8. ครูแจกกรณีตัวอย่างบุคคลที่ต้องการประกอบอาชีพใดอาชีพหนึ่งให้กับนักเรียนแต่ละกลุ่ม จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ว่า อาชีพดังกล่าวมีความเหมาะสมกับบุคคลนั้นหรือไม่ โดยนำการวิเคราะห์ SWOT มาใช้ให้ครบทุกขั้นตอน ได้แก่ S (Strengths) จุดแข็ง W (Weaknesses) จุดอ่อน O (Opportunities) โอกาส และ T (Threats) อุปสรรค

9. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนกลุ่มละ 1 คน ออกมานำเสนอผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับการประกอบอาชีพของบุคคลจากกรณีตัวอย่างที่กำหนดให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน จากนั้นให้เพื่อนร่วมชั้นเรียนร่วมกันเสนอแนะเพิ่มเติม โดยมีครูเป็นผู้ช่วยตรวจสอบความถูกต้อง

10. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปกรณีตัวอย่างบุคคลที่ต้องการประกอบอาชีพใดอาชีพหนึ่ง โดยให้ส่งตัวแทนออกมาสรุปให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ 4 พัฒนาความรู้ ความเข้าใจ

11. ครูให้นักเรียนแต่ละคนยกตัวอย่างอาชีพที่สนใจมา 1 อาชีพ เพื่อวางแนวทางการเข้าสู่อาชีพของตนเอง โดยนำการวิเคราะห์ SWOT มาใช้ เพื่อค้นหาจุดแข็ง จุดด้อย หรือสิ่งที่อาจเป็นปัญหาสำคัญต่อการประกอบอาชีพของตน จากนั้นบันทึกแนวทางการเข้าสู่อาชีพลงในใบงานที่ 6.1.1 เรื่อง การวิเคราะห์ SWOT เพื่อค้นพบอาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง

12. ครูให้สมาชิกแต่ละคนภายในกลุ่มผลัดกันอภิปรายแนวทางการเข้าสู่อาชีพของตนเอง ด้วยการวิเคราะห์ SWOT และการวิเคราะห์ความพึงพอใจของตนเองต่ออาชีพนั้น ๆ ให้สมาชิกในกลุ่มฟัง จากนั้นให้สมาชิกในกลุ่มร่วมกันแสดงความคิดเห็น หรือเสนอแนะเพิ่มเติม

ขั้นสรุป

1. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ เรื่อง แนวทางการเข้าสู่อาชีพ และการวางแนวทางการเข้าสู่อาชีพของตนเอง โดยนำการวิเคราะห์ SWOT มาใช้

2. ครูตรวจสอบความรู้ ความเข้าใจของนักเรียนจากการนำเสนอผลการวิเคราะห์ วิจารณ์ และการสรุปความรู้

ขั้นประเมิน

1. ครูตรวจสอบผลการทำแบบทดสอบก่อนเรียน เพื่อตรวจสอบความเข้าใจก่อนเรียนของนักเรียน

2. ครูตรวจสอบใบงานที่ 6.1.1 เรื่อง การวิเคราะห์ SWOT เพื่อค้นพบอาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง

3. ครูประเมินผลระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จากการสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม การนำเสนอผลงาน และการสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

เรื่องที่ 2 ความรู้ในการงานอาชีพ

วิธีสอนแบบเน้นกระบวนการกลุ่ม **เวลา 1 ชั่วโมง**

ขั้นนำ

1. ครูถามนักเรียนเกี่ยวกับการประกอบอาชีพว่า นักเรียนคิดว่า อาชีพใดเป็นอาชีพที่จำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีในการทำงานมากที่สุด และอาชีพใดใช้เทคโนโลยีในการทำงานน้อยที่สุด หรือไม่จำเป็นต้องใช้ โดยครูเปิดโอกาส ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น

2. ครูเปิดคลิปวิดีโอเกี่ยวกับการประกอบอาชีพต่าง ๆ ที่มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการทำงานให้นักเรียนดู จากนั้นครูถามนักเรียนว่า

"เทคโนโลยีมีความสำคัญต่อการประกอบอาชีพอย่างไร"

"การเลือกใช้เทคโนโลยีในการประกอบอาชีพ ควรคำนึงถึงหลักการในข้อใด"

3. ครูให้นักเรียนศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเลือกใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสมกับการประกอบอาชีพ จาก PowerPoint ม.5 หน่วยการเรียนรู้ที่ 6

ขั้นสอน

1. ครูตั้งคำถามกระตุ้นความสนใจของนักเรียนว่า

"การเลือกใช้เทคโนโลยีในการประกอบอาชีพมีวิธีการอย่างไร"

"การจำลองอาชีพและการจัดกิจกรรมอาชีพทำให้นักเรียนได้เรียนรู้ประสบการณ์ในอาชีพได้อย่างไร"

"การทำงานให้ประสบความสำเร็จจะต้องมีคุณลักษณะที่ดีต่ออาชีพในเรื่องใด"

2. ครูให้นักเรียนแต่ละคนทำแบบทดสอบค้นหาตนเองจาก http://ez.eduzones.com/test/ จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์และสรุปผลร่วมกัน โดยครูยกตัวอย่างอาชีพที่น่าสนใจและอธิบายเพิ่มเติม เพื่อให้เกิดความรู้ที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น

3. ครูถามนักเรียนว่า "เมื่อได้ทำแบบทดสอบค้นหาตนเองแล้ว นักเรียนคิดว่า ตนเองเหมาะสมที่จะประกอบอาชีพใด และคิดว่า ตนเองมีคุณสมบัติที่เหมาะสมกับอาชีพดังกล่าวหรือไม่ เพราะเหตุใด"

4. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มตามผลการทดสอบค้นหาตนเอง จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันระดมความคิดเกี่ยวกับอาชีพที่กลุ่มของตนเองสนใจ เพื่อทำการสัมภาษณ์บุคคลที่ประกอบอาชีพนั้น ๆ 1 ท่าน โดยมีประเด็นในการสัมภาษณ์ ดังนี้

- ลักษณะของอาชีพ
- คุณสมบัติที่เหมาะสมกับอาชีพ
- การเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ
- การสมัครงาน
- การสัมภาษณ์งาน
- คุณลักษณะที่ดีต่ออาชีพ

5. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มลงมือปฏิบัติการสัมภาษณ์บุคคลที่กลุ่มของตนเองเลือก ซึ่งอาจเป็นบุคคลที่นักเรียนรู้จัก หรือเป็นบุคคลในครอบครัว โดยแต่ละกลุ่มจะต้องร่วมกันวางแผนการทำงาน ซึ่งสมาชิกทุกคนในกลุ่มจะต้อง มีหน้าที่ความรับผิดชอบร่วมกัน ระหว่างการสัมภาษณ์ต้องมีการจดบันทึกผลการสัมภาษณ์ไว้ด้วย เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาเรียบเรียง แล้วสรุปผลการสัมภาษณ์ จัดทำเป็นรายงาน นำส่งครูผู้สอน

6. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนกลุ่มละ 1 คน ออกมานำเสนอผลการสัมภาษณ์บุคคลที่กลุ่มของตนเองเลือกให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน พร้อมทั้งเล่าถึงประสบการณ์ในการไปสัมภาษณ์บุคคลดังกล่าวว่า มีความประทับใจ หรือมีความรู้สึกอย่างไร เมื่อได้สัมภาษณ์บุคคลที่ประสบความสำเร็จในชีวิต ได้รับแรงบันดาลใจในการประกอบอาชีพหรือไม่ ได้ข้อคิดใดเพื่อเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ ซึ่งนอกเหนือจากการจัดทำเป็นรูปเล่มรายงานแล้ว อาจมีภาพ หรือสิ่งอื่น ๆ มาใช้ประกอบการนำเสนอผลงานได้ โดยมีครูเป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้องและอธิบายเพิ่มเติม เพื่อให้เกิดความรู้ที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น

7. ครูมอบหมายให้นักเรียนทำใบงานที่ 6.2.1 เรื่อง ความรู้ในการงานอาชีพ

ขั้นสรุป

1. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ เรื่อง งานอาชีพ โดยครูตั้งคำถาม เพื่อนำไปสู่ข้อสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ดังนี้

“นักเรียนมีวิธีสร้างเสริมประสบการณ์ในอาชีพให้กับตนเองอย่างไร”

“การทำงานให้ประสบผลสำเร็จจะต้องอาศัยปัจจัยใดเป็นสำคัญ”

“คุณธรรมและจริยธรรมมีความสำคัญต่อผู้ประกอบอาชีพอย่างไร”

2. ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

9.1 สื่อการเรียนรู้

1) หนังสือเรียน การงานอาชีพและเทคโนโลยี ม.5 หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง งานอาชีพ

2) ใบงานที่ 6.1.1 เรื่อง การวิเคราะห์ SWOT เพื่อค้นพบอาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง

3) ใบงานที่ 6.2.1 เรื่อง ความรู้ในการงานอาชีพ

4) PowerPoint ม.5 หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง งานอาชีพ

9.2 แหล่งการเรียนรู้

1) ห้องสมุด

2) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

- http://guidance.obec.go.th/?p=1051
- https://www.ceoblog.co/what-is-swot-analysis/
- http://ez.eduzones.com/test/

แบบทดสอบก่อนเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ 6

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. การเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพขณะที่นักเรียนกำลังศึกษาในข้อใดมีความสำคัญมากที่สุด
   ก. ความเชี่ยวชาญ ข. พร้อมที่จะเรียนรู้งาน
   ค. มีความสามารถพิเศษ ง. มีความรู้ทางวิชาการ
2. การวางแผนที่ดีจะต้องมีลักษณะอย่างไร
   ก. ปฏิบัติงานง่าย ข. มีความชัดเจน
   ค. ตรวจสอบการปฏิบัติงานได้
   ง. มีความซับซ้อนในการปฏิบัติงาน
3. ข้อใดสำคัญที่สุดในการเตรียมตัวก่อนการสมัครงาน
   ก. ฝึกซ้อมการพูด ข. พัฒนาบุคลิกภาพ
   ค. ซื้อเครื่องแต่งกายใหม่
   ง. เตรียมเอกสารหลักฐานให้พร้อม
4. บุคคลในข้อใดมีเทคนิคการสัมภาษณ์ที่ดีที่สุด
   ก. อารีไม่สบตากับผู้สัมภาษณ์
   ข. นิสายิ้มแย้มแจ่มใสเมื่อพบผู้สัมภาษณ์
   ค. ณิชาพูดเบาและไม่เว้นจังหวะในการพูด
   ง. นุชจรีเกาศีรษะทุกครั้ง เมื่อตอบคำถามอย่างไม่มั่นใจ
5. การศึกษาและติดตามสถานการณ์แรงงานมีประโยชน์อย่างไร
   ก. เลือกอาชีพได้อย่างเหมาะสม
   ข. รู้ทิศทางของตลาดแรงงานในปัจจุบัน
   ค. เลือกระดับค่าตอบแทนได้สมเหตุสมผล
   ง. ป้องกันปัญหาการว่างงานได้ทันเหตุการณ์
6. ข้อใดเป็นประโยชน์ของการใช้เทคโนโลยีในการทำงาน
   ก. ทำให้ผลผลิตมียอดจำหน่ายสูงขึ้น
   ข. ช่วยให้การทำงานมีความประณีตมากขึ้น
   ค. ส่งเสริมการผลิตให้มีคุณภาพและมีมาตรฐาน
   ง. ประหยัดต้นทุน แรงงาน เพิ่มผลตอบแทนที่มากขึ้น
7. ข้อใดเป็นประสบการณ์ในการประกอบอาชีพที่มีคุณค่าต่อนักเรียนมากที่สุด
   ก. มีรายได้มั่นคง ข. ได้เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ
   ค. มีเพื่อนร่วมงานที่ดี ง. ได้ทำความฝันให้เป็นจริง
8. ข้อใดไม่ใช่สาเหตุสำคัญของการเปลี่ยนงาน
   ก. คำนึงถึงค่าตอบแทน
   ข. ชอบทำงานที่ท้าทายความสามารถ
   ค. ต้องการทำงานในตำแหน่งเดียวกับเพื่อน
   ง. เพื่อหาความมั่นคงและความก้าวหน้ามากขึ้น
9. ข้อใดเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการทำงานร่วมกับผู้อื่น
   ก. มะลิมีน้ำใจต่อเพื่อนร่วมงาน
   ข. พิกุลเสียสละต่อเพื่อนร่วมงาน
   ค. อัญชันมีความอดทนต่อเพื่อนร่วมงาน
   ง. ดาวเรืองมีสัมพันธภาพที่ดีต่อเพื่อนร่วมงาน
10. ข้อใดคือสิ่งสำคัญในการทำงานให้สำเร็จด้วยตนเอง
    ก. รู้จักเสียสละและมีน้ำใจ
    ข. ใช้วาจาที่สุภาพ อ่อนหวาน
    ค. แสดงความยินดีกับผู้อื่นที่ทำงานได้สำเร็จ
    ง. มีความขยัน อดทน พัฒนาตนเองอยู่เสมอ

เฉลย

1. ง.	2. ข.	3. ง.	4. ข.	5. ข.	6. ค.	7. ข.	8. ค.	9. ง.	10. ง.

แบบทดสอบหลังเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ 6

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. การศึกษาและติดตามสถานการณ์แรงงานมีประโยชน์อย่างไร
   ก. เลือกอาชีพได้อย่างเหมาะสม
   ข. รู้ทิศทางของตลาดแรงงานในปัจจุบัน
   ค. เลือกระดับค่าตอบแทนได้สมเหตุสมผล
   ง. ป้องกันปัญหาการว่างงานได้ทันเหตุการณ์
2. บุคคลในข้อใดมีเทคนิคการสัมภาษณ์ที่ดีที่สุด
   ก. อารีไม่สบตากับผู้สัมภาษณ์
   ข. นิสายิ้มแย้มแจ่มใสเมื่อพบผู้สัมภาษณ์
   ค. ณิชาพูดเบาและไม่เว้นจังหวะในการพูด
   ง. นุชจรีเกาศีรษะทุกครั้ง เมื่อตอบคำถามอย่างไม่มั่นใจ
3. ข้อใดเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการทำงานร่วมกับผู้อื่น
   ก. มะลิมีน้ำใจต่อเพื่อนร่วมงาน
   ข. พิกุลเสียสละต่อเพื่อนร่วมงาน
   ค. อัญชันมีความอดทนต่อเพื่อนร่วมงาน
   ง. ดาวเรืองมีสัมพันธภาพที่ดีต่อเพื่อนร่วมงาน
4. ข้อใดสำคัญที่สุดในการเตรียมตัวก่อนการสมัครงาน
   ก. ฝึกซ้อมการพูด ข. พัฒนาบุคลิกภาพ
   ค. ซื้อเครื่องแต่งกายใหม่
   ง. เตรียมเอกสารหลักฐานให้พร้อม
5. ข้อใดไม่ใช่สาเหตุสำคัญของการเปลี่ยนงาน
   ก. คำนึงถึงค่าตอบแทน
   ข. ชอบทำงานที่ท้าทายความสามารถ
   ค. ต้องการทำงานในตำแหน่งเดียวกับเพื่อน
   ง. เพื่อหาความมั่นคงและความก้าวหน้ามากขึ้น
6. ข้อใดคือสิ่งสำคัญในการทำงานให้สำเร็จด้วยตนเอง
   ก. รู้จักเสียสละและมีน้ำใจ
   ข. ใช้วาจาที่สุภาพ อ่อนหวาน
   ค. แสดงความยินดีกับผู้อื่นที่ทำงานได้สำเร็จ
   ง. มีความขยัน อดทน พัฒนาตนเองอยู่เสมอ
7. การวางแผนที่ดีจะต้องมีลักษณะอย่างไร
   ก. ปฏิบัติงานง่าย ข. มีความชัดเจน
   ค. ตรวจสอบการปฏิบัติงานได้
   ง. มีความซับซ้อนในการปฏิบัติงาน
8. ข้อใดเป็นประสบการณ์ในการประกอบอาชีพที่มีคุณค่าต่อนักเรียนมากที่สุด
   ก. มีรายได้มั่นคง ข. ได้เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ
   ค. มีเพื่อนร่วมงานที่ดี ง. ได้ทำความฝันให้เป็นจริง
9. การเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพขณะที่นักเรียนกำลังศึกษาในข้อใดมีความสำคัญมากที่สุด
   ก. ความเชี่ยวชาญ ข. พร้อมที่จะเรียนรู้งาน
   ค. มีความสามารถพิเศษ ง. มีความรู้ทางวิชาการ
10. ข้อใดเป็นประโยชน์ของการใช้เทคโนโลยีในการทำงาน
   ก. ทำให้ผลผลิตมียอดจำหน่ายสูงขึ้น
   ข. ช่วยให้การทำงานมีความประณีตมากขึ้น
   ค. ส่งเสริมการผลิตให้มีคุณภาพและมีมาตรฐาน
   ง. ประหยัดต้นทุน แรงงาน เพิ่มผลตอบแทนที่มากขึ้น

เฉลย	1. ข. 2. ข. 3. ง. 4. ง. 5. ค. 6. ง. 7. ข. 8. ข. 9. ง. 10. ค.

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 12 เรื่องแนวทางการประกอบอาชีพ			
หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 เรื่องงานอาชีพ			กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ
รหัสวิชา ง32102	รายวิชาการงานอาชีพ3	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2569
สัปดาห์ที่.....	วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ.....		เวลา 1 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

1.1 ตัวชี้วัด

ง 2.1 ง 2.1 ม.4-6/1 อภิปรายแนวทางเข้าสู่อาชีพที่สนใจ

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายแนวทางการเข้าสู่อาชีพที่สนใจได้อย่างถูกต้อง
2. มีประสบการณ์ในอาชีพที่ตนเองถนัดและสนใจ
3. มีคุณลักษณะที่ดีต่ออาชีพที่สนใจ หรืออาชีพอื่น ๆ

3. สาระการเรียนรู้

3.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

- แนวทางเข้าสู่อาชีพ
  - เตรียมตัวหางานและการพัฒนาบุคลิกภาพ
  - ลักษณะความมั่นคงและก้าวหน้า
  - การสมัครงาน
  - การสัมภาษณ์
  - การทำงาน
  - การเปลี่ยนงาน

3.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

(พิจารณาตามหลักสูตรสถานศึกษา)

4. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การวางแนวทางในการเข้าสู่อาชีพ จะต้องมีการเตรียมความพร้อมเพื่อการประกอบอาชีพในอนาคต เพราะการวางแนวทางในการเข้าสู่อาชีพเปรียบเสมือนเข็มทิศชี้นำทางให้สามารถประกอบอาชีพที่เหมาะสม ตรงตามความชอบความถนัด ความสนใจ และความต้องการของตนเองได้

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการแก้ปัญหา
2. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
3. ความสามารถในการคิด

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

7. กิจกรรมการเรียนรู้

📖 วิธีสอนแบบกระบวนการเรียนรู้ ความรู้ ความเข้าใจ

ชั่วโมงที่ 1

ขั้นนำ

1. ครูแจ้งชื่อเรื่องที่จะเรียนรู้และผลการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ จากนั้นให้นักเรียนแต่ละคนทำแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง งานอาชีพ

2. ครูตั้งคำถามกระตุ้นความสนใจของนักเรียนว่า “อาชีพที่นักเรียนใฝ่ฝันอยากเป็นในอนาคตคืออาชีพใด”

*(**แนวตอบ** นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ เช่น แพทย์ พยาบาล วิศวกร สถาปนิก ครู ตำรวจ ทหาร นักธุรกิจ นักออกแบบเสื้อผ้า นักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ นักธุรกิจ เชฟ ช่างภาพ นักแสดง นักเขียน นักกฎหมาย ที่ปรึกษาด้านการลงทุน เจ้าหน้าที่การตลาด นักประชาสัมพันธ์ นักโบราณคดี ฯลฯ)*

“นักเรียนมีการวางแผนชีวิต เพื่อวางแนวทางเข้าสู่อาชีพที่ตนเองใฝ่ฝันได้อย่างไร”

*(**แนวตอบ** นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ เช่น ศึกษาข้อมูลที่มีความเกี่ยวข้องกับอาชีพที่สนใจ เพื่อศึกษารูปแบบและลักษณะการทำงาน รวมถึงความต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบัน จากนั้นจึงตั้งเป้าหมายในการเรียนให้มีความสอดคล้องกับอาชีพที่สนใจ เช่น ในอนาคตอยากประกอบอาชีพทันตแพทย์ จึงเลือกเรียนในสายวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ จากนั้นจึงสอบเข้าเรียนต่อในคณะทันตแพทย์ สาขาทันตแพทยศาสตร์ในมหาวิทยาลัยที่สนใจ)*

“นักเรียนคิดว่า ตนเองสามารถทำตามแผนที่วางไว้ได้หรือไม่ เพราะเหตุใด”

*(**แนวตอบ** นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ เช่น สามารถทำตามแผนที่วางไว้ได้ เนื่องจากมีความมุ่งมั่นและตั้งใจในการศึกษาเล่าเรียน ชอบศึกษาค้นคว้าความรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอ เพื่อให้สามารถสอบเข้าเรียนต่อในคณะทันตแพทย์ สาขาทันตแพทยศาสตร์ ในมหาวิทยาลัยที่สนใจได้)*

3. ครูขออาสาสมัครนักเรียน 2-3 คน ออกมาเล่าความฝันเกี่ยวกับการประกอบอาชีพในอนาคตของตนเองให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน จากนั้นให้เพื่อนร่วมชั้นเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่า เพื่อนคนดังกล่าวมีคุณสมบัติที่เหมาะสมต่ออาชีพที่สนใจหรือไม่

ขั้นสอน

ขั้นที่ 1 สังเกต ตระหนัก

1. ครูเปิดคลิปวิดีโอเกี่ยวกับการประกอบอาชีพต่าง ๆ ให้นักเรียดู เช่น ข้าราชการ ตำรวจ ทหาร ครู พิธีกร นักเขียน นักแสดง สถาปนิก ฯลฯ

2. ครูถามนักเรียนว่า “จากคลิปวิดีโอที่ได้ชมไปนั้น มีอาชีพที่นักเรียนต้องการประกอบในอนาคตหรือไม่ และคิดว่าตนเองมีคุณสมบัติที่เหมาะสมกับอาชีพนั้นหรือไม่ อย่างไร”

*(**แนวตอบ** นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ)*

3. ครูอธิบายเพิ่มเติมว่า *“การที่นักเรียนต้องการจะประกอบอาชีพใดๆ นั้น นักเรียนจะต้องหมั่นรู้จักสังเกตตนเอง อยู่เสมอว่า มีความชอบ ความถนัด และความสามารถในด้านใด เพราะหากมีคุณสมบัติที่เหมาะสมกับอาชีพนั้นๆก็ย่อมส่งผลให้ตนเองสามารถประกอบอาชีพที่สนใจนั้นได้อย่างประสบความสำเร็จ”*

ขั้นที่ 2 วางแผนปฏิบัติ

4. ครูให้นักเรียนศึกษา เรื่อง การเตรียมตัวหางานและการพัฒนาบุคลิกภาพ ลักษณะความมั่นคงและความก้าวหน้าในการทำงาน การสมัครงาน การสัมภาษณ์งาน หลักการทำงาน และการเปลี่ยนงาน จากหนังสือเรียน ม.5 หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 หรือศึกษาเพิ่มเติมจากอินเทอร์เน็ต

5. ครูให้นักเรียนศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเตรียมตัวหางานและการพัฒนาบุคลิกภาพ ลักษณะความมั่นคงและความก้าวหน้าในการทำงาน การสมัครงาน การสัมภาษณ์งาน หลักการทำงาน และการเปลี่ยนงาน จาก PowerPoint ม.5 หน่วยการเรียนรู้ที่ 6

6. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันแสดงบทบาทสมมติเกี่ยวกับเรื่องที่ได้ศึกษามา โดยจะต้องนำเสนอในเรื่อง การเตรียมตัวหางานและการพัฒนาบุคลิกภาพ การสมัครงาน และการสัมภาษณ์งาน

ขั้นที่ 3 ลงมือปฏิบัติ

7. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มผลัดกันออกมาแสดงบทบาทสมมติให้เพื่อนชมหน้าชั้นเรียน จากนั้นให้เพื่อนร่วมชั้นเรียนร่วมกันเสนอแนะเพิ่มเติม

8. ครูแจกกรณีตัวอย่างบุคคลที่ต้องการประกอบอาชีพใดอาชีพหนึ่งให้กับนักเรียนแต่ละกลุ่ม จากนั้นให้นักเรียน ร่วมกันวิเคราะห์ว่าอาชีพดังกล่าวมีความเหมาะสมกับบุคคลนั้นหรือไม่ โดยนำการวิเคราะห์ SWOT มาใช้ให้ครบทุกขั้นตอน ได้แก่ S (Strengths) จุดแข็ง W (Weaknesses) จุดอ่อน O (Opportunities) โอกาส และ T (Threats) อุปสรรค

9. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนกลุ่มละ 1 คน ออกมานำเสนอผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับการประกอบอาชีพของบุคคลจากกรณีตัวอย่างที่กำหนดให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน จากนั้นให้เพื่อนร่วมชั้นเรียนร่วมกันเสนอแนะเพิ่มเติม โดยมีครูเป็นผู้ช่วยตรวจสอบความถูกต้อง

10. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปกรณีตัวอย่างบุคคลที่ต้องการประกอบอาชีพใดอาชีพหนึ่ง โดยให้ส่งตัวแทนออกมาสรุปให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ 4 พัฒนาความรู้ ความเข้าใจ

11. ครูให้นักเรียนแต่ละคนยกตัวอย่างอาชีพที่สนใจมา 1 อาชีพ เพื่อวางแนวทางการเข้าสู่อาชีพของตนเอง โดยนำการวิเคราะห์ SWOT มาใช้ เพื่อค้นหาจุดแข็ง จุดด้อย หรือสิ่งที่อาจเป็นปัญหาสำคัญต่อการประกอบอาชีพของตน จากนั้นบันทึกแนวทางการเข้าสู่อาชีพลงในใบงานที่ 6.1.1 เรื่อง การวิเคราะห์ SWOT เพื่อค้นพบอาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง

12. ครูให้สมาชิกแต่ละคนภายในกลุ่มผลัดกันอภิปรายแนวทางการเข้าสู่อาชีพของตนเอง ด้วยการวิเคราะห์ SWOT และการวิเคราะห์ความพึงพอใจของตนเองต่ออาชีพนั้น ๆ ให้สมาชิกในกลุ่มฟัง จากนั้นให้สมาชิกในกลุ่มร่วมกันแสดงความคิดเห็น หรือเสนอแนะเพิ่มเติม

ขั้นสรุป

1. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ เรื่อง แนวทางการเข้าสู่อาชีพ และการวางแนวทางการเข้าสู่อาชีพของตนเอง โดยนำการวิเคราะห์ SWOT มาใช้

2. ครูตรวจสอบความรู้ ความเข้าใจของนักเรียนจากการนำเสนอผลการวิเคราะห์ วิจารณ์ และการสรุปความรู้

ขั้นประเมิน

1. ครูตรวจสอบผลการทำแบบทดสอบก่อนเรียน เพื่อตรวจสอบความเข้าใจก่อนเรียนของนักเรียน

2. ครูตรวจสอบใบงานที่ 6.1.1 เรื่อง การวิเคราะห์ SWOT เพื่อค้นพบอาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง

3. ครูประเมินผลระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จากการสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม การนำเสนอผลงาน และการสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

8. การวัดและประเมินผล

รายการวัด	วิธีวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
8.1 การประเมินก่อนเรียน แบบทดสอบก่อนเรียนหน่วยการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง งานอาชีพ	ตรวจแบบทดสอบก่อนเรียน	แบบทดสอบก่อนเรียน	ประเมินตามสภาพจริง
8.2 การประเมินระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้1) การวิเคราะห์ SWOT เพื่อค้นพบอาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง	- ตรวจใบงานที่ 6.1.1	- ใบงานที่ 6.1.1	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
2) การนำเสนอผลงาน	- ประเมินการนำเสนอผลงาน	- ผลงานที่นำเสนอ	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
3) พฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	- สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	- แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
4) พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	- สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	- แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
5) คุณลักษณะอันพึงประสงค์	- สังเกตความมีวินัย ใฝ่เรียนรู้และมุ่งมั่นในการทำงาน	- แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

9.1 สื่อการเรียนรู้

1) หนังสือเรียน การงานอาชีพและเทคโนโลยี ม.5 หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง งานอาชีพ

2) ใบงานที่ 6.1.1 เรื่อง การวิเคราะห์ SWOT เพื่อค้นพบอาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง

3) PowerPoint ม.5 หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง งานอาชีพ

9.2 แหล่งการเรียนรู้

1) ห้องสมุด

2) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

- http://guidance.obec.go.th/?p=1051
- https://www.ceoblog.co/what-is-swot-analysis/

ใบงานที่ 6.1.1

เรื่อง การวิเคราะห์ SWOT เพื่อค้นพบอาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง

คำชี้แจง ศึกษาอาชีพจากภาพ หรืออาชีพที่สนใจ จากนั้นวิเคราะห์ตนเองโดยใช้หลักการวิเคราะห์ SWOT แล้วตอบคำถาม

(วาดภาพ หรือติดอาชีพที่สนใจ)

การประกอบอาชีพ

1. แพทย์
2. วิศวกร
3. เชฟ
4. นักออกแบบเครื่องแต่งกาย
5. นักแสดง
6. นักธุรกิจ
7. อาชีพอื่น ๆ (โปรดระบุ)

.....

.....

จากการศึกษาอาชีพที่กำหนด หรืออาชีพที่สนใจ และทำการวิเคราะห์ตนเอง โดยใช้หลักการวิเคราะห์ SWOT อาชีพดังกล่าวเหมาะสมกับนักเรียนหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

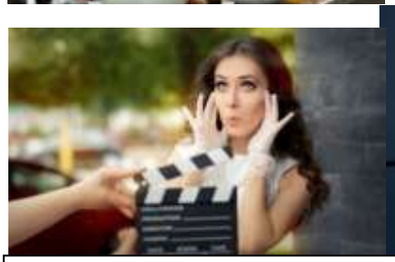
ใบงานที่ 6.1.1 | เฉลย

เรื่อง การวิเคราะห์ SWOT เพื่อค้นพบอาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง

คำชี้แจง ศึกษาอาชีพจากภาพ หรืออาชีพที่สนใจ จากนั้นวิเคราะห์ตนเองโดยใช้หลักการวิเคราะห์ SWOT แล้วตอบคำถาม

(วาดภาพ หรือติดอาชีพที่สนใจ)

การประกอบอาชีพ

1. แพทย์
2. วิศวกร
3. เชฟ
4. นักออกแบบเครื่องแต่งกาย
5. นักแสดง
6. นักธุรกิจ
7. อาชีพอื่น ๆ (โปรดระบุ)

.....

.....

จากการศึกษาอาชีพที่กำหนด หรืออาชีพที่สนใจ และทำการวิเคราะห์ตนเอง โดยใช้หลักการวิเคราะห์ SWOT อาชีพดังกล่าวเหมาะสมกับนักเรียนหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

.....

(คำตอบขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของครูผู้สอน)

.....

.....

.....

.....

.....

แบบบันทึกหลังแผนการจัดการเรียนรู้

ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

.....

.....

(ลงชื่อ).....

(นายอนุชิต ธรรมราษฎร์)

ครูผู้สอน

ข้อเสนอแนะของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นางสุกัญญา วัฒนวาทิตกุล)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ

ข้อเสนอแนะของรองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารวิชาการ

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นายประภาส ศรีทอง)

รองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารวิชาการ

ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นายจักรวาล เจริญทอง)

ผู้อำนวยการโรงเรียนสตรีศึกษา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 13 เรื่องความรู้ในงานอาชีพ			
หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 เรื่องงานอาชีพ			กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ
รหัสวิชา ง32102	รายวิชาการงานอาชีพ3	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2569
สัปดาห์ที่.....	วันที่ ..... เดือน	พ.ศ.....	เวลา 1 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

1.1 ตัวชี้วัด

ง 2.1	ง 2.1 ม.4-6/2	เลือกและใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสมกับอาชีพ
	ง 2.1 ม.4-6/3	มีประสบการณ์ในอาชีพที่ถนัดและสนใจ
	ง 2.1 ม.4-6/4	มีคุณลักษณะที่ดีต่ออาชีพ

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายวิธีการเลือกใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสมกับการประกอบอาชีพได้อย่างถูกต้อง
2. อธิบายประสบการณ์ในอาชีพได้อย่างถูกต้อง
3. อธิบายคุณลักษณะที่ดีต่ออาชีพได้อย่างถูกต้อง

3. สาระการเรียนรู้

3.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

1) การเลือกและใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสมกับอาชีพ
- วิธีการ
- หลักการ
- เหตุผล

2) ประสบการณ์ในอาชีพ
- การจำลองอาชีพ
- กิจกรรมอาชีพ

3) คุณลักษณะที่ดีต่ออาชีพ
- คุณธรรม
- จริยธรรม
- ค่านิยม

3.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ***(พิจารณาตามหลักสูตรสถานศึกษา)***

4. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การประกอบอาชีพใด ๆ ก็ตาม จะต้องพิจารณาเลือกอาชีพที่ตนเองมีความชอบ ความถนัด และความสนใจ หรือมีคุณสมบัติที่เหมาะสมกับอาชีพนั้น ๆ เพื่อให้การประกอบอาชีพเป็นไปอย่างราบรื่นและผู้ปฏิบัติงานเกิดความสุข ซึ่งการจะทำงานให้ประสบความสำเร็จได้นั้น ผู้ปฏิบัติงานจำเป็นต้องมีคุณลักษณะที่ดีต่ออาชีพ

รวมถึงสามารถเลือกใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสมในการประกอบอาชีพ ซึ่งจะส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงานและการประกอบอาชีพ

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการแก้ปัญหา
2. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
3. ความสามารถในการคิด
4. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีความรับผิดชอบ
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

7. กิจกรรมการเรียนรู้

📖 วิธีสอนแบบเน้นกระบวนการกลุ่ม

ชั่วโมงที่ 1

ขั้นนำ

1. ครูถามนักเรียนเกี่ยวกับการประกอบอาชีพว่า นักเรียนคิดว่า อาชีพใดเป็นอาชีพที่จำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีในการทำงานมากที่สุด และอาชีพใดใช้เทคโนโลยีในการทำงานน้อยที่สุด หรือไม่จำเป็นต้องใช้ โดยครูเปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น

2. ครูเปิดคลิปวิดีโอเกี่ยวกับการประกอบอาชีพต่าง ๆ ที่มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการทำงานให้นักเรียนดู จากนั้นครูถามนักเรียนว่า “เทคโนโลยีมีความสำคัญต่อการประกอบอาชีพอย่างไร”

*(**แนวตอบ** นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ เช่น สามารถอำนวยความสะดวกในการทำงาน หรือการประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสมกับความต้องการของมนุษย์ เช่น การนำเครื่องจักรกลมาช่วยในการก่อสร้าง การทำนา การทำสวน แทนแรงงานคน)*

“การเลือกใช้เทคโนโลยีในการประกอบอาชีพ ควรคำนึงถึงหลักการในข้อใด”

*(**แนวตอบ** ควรคำนึงถึงหลักการสำคัญต่าง ๆ ดังนี้*

1. มีความพอประมาณในการเลือกใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม

2. มีเหตุผลในการเลือกใช้เทคโนโลยีมาประกอบอาชีพ

3. คำนึงถึงความปลอดภัยของตนเอง หรือสังคม และสิ่งแวดล้อมเป็นสำคัญ

4. มีวิจารณญาณในการเลือกใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม

5. ไม่ขัดต่อศีลธรรม ขนบธรรมเนียม จารีต ประเพณีต่าง ๆ ของสังคมและประเทศชาติ)

3. ครูให้นักเรียนศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเลือกใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสมกับการประกอบอาชีพ จาก PowerPoint ม.5 หน่วยการเรียนรู้ที่ 6

ขั้นสอน

1. ครูตั้งคำถามกระตุ้นความสนใจของนักเรียนว่า “การเลือกใช้เทคโนโลยีในการประกอบอาชีพมีวิธีการอย่างไร”

*(**แนวตอบ** ควรเลือกใช้เทคโนโลยีจำพวกเครื่องมือ เครื่องจักร วัสดุ อุปกรณ์ต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับลักษณะของอาชีพ หรือลักษณะของงาน และนำเทคนิค วิธีการใหม่ ๆ เข้ามาปรับปรุงการทำงานและการประกอบอาชีพของตนอยู่เสมอ เพื่อที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นอย่างรวดเร็ว)*

“การจำลองอาชีพและการจัดกิจกรรมอาชีพทำให้นักเรียนได้เรียนรู้ประสบการณ์ในอาชีพได้อย่างไร”

*(**แนวตอบ** ช่วยส่งเสริมให้มีประสบการณ์ด้านอาชีพที่ตนเองมีความชอบ ความถนัด และความสนใจซึ่งสามารถนำประสบการณ์ที่ได้รับมาปรับใช้ เพื่อเป็นแนวทางในการประกอบอาชีพให้ประสบความสำเร็จในอนาคต)*

“การทำงานให้ประสบความสำเร็จ จะต้องมีคุณลักษณะที่ดีต่ออาชีพในเรื่องใด”

*(**แนวตอบ** มีสุขภาพแข็งแรง ตรงต่อเวลา ขยันหมั่นเพียร แสวงหาความรู้อยู่เสมอ และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี)*

2. ครูให้นักเรียนแต่ละคนทำแบบทดสอบค้นหาตนเองจาก http://ez.eduzones.com/test/ จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์และสรุปผลร่วมกัน โดยครูยกตัวอย่างอาชีพที่น่าสนใจและอธิบายเพิ่มเติม เพื่อให้เกิดความรู้ที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น

3. ครูถามนักเรียนว่า “เมื่อได้ทำแบบทดสอบค้นหาตนเองแล้ว นักเรียนคิดว่าตนเองเหมาะสมที่จะประกอบอาชีพใด และคิดว่าตนเองมีคุณสมบัติที่เหมาะสมกับอาชีพดังกล่าวหรือไม่ เพราะเหตุใด”

*(**แนวตอบ** คำตอบขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของนักเรียน)*

4. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มตามผลการทดสอบค้นหาตนเอง จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันระดมความคิดเกี่ยวกับอาชีพที่กลุ่มของตนเองสนใจ เพื่อทำการสัมภาษณ์บุคคลที่ประกอบอาชีพนั้น ๆ 1 ท่าน โดยมีประเด็นในการสัมภาษณ์ ดังนี้

- ลักษณะของอาชีพ
- คุณสมบัติที่เหมาะสมกับอาชีพ
- การเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ
- การสมัครงาน
- การสัมภาษณ์งาน
- คุณลักษณะที่ดีต่ออาชีพ

5. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มลงมือปฏิบัติการสัมภาษณ์บุคคลที่กลุ่มของตนเองเลือก ซึ่งอาจเป็นบุคคลที่นักเรียนรู้จัก หรือเป็นบุคคลในครอบครัว โดยแต่ละกลุ่มจะต้องร่วมกันวางแผนการทำงาน ซึ่งสมาชิกทุกคนในกลุ่มจะต้อง มีหน้าที่ความรับผิดชอบร่วมกัน ระหว่างการสัมภาษณ์ต้องมีการจดบันทึกผลการสัมภาษณ์ไว้ด้วย เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาเรียบเรียง แล้วสรุปผลการสัมภาษณ์ จัดทำเป็นรายงาน นำส่งครูผู้สอน

6. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนกลุ่มละ 1 คน ออกมานำเสนอผลการสัมภาษณ์บุคคลที่กลุ่มของตนเองเลือกให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน พร้อมทั้งเล่าถึงประสบการณ์ในการไปสัมภาษณ์บุคคลดังกล่าวว่ามีความประทับใจ หรือมีความรู้สึกอย่างไร เมื่อได้สัมภาษณ์บุคคลที่ประสบความสำเร็จในชีวิต ได้รับแรงบันดาลใจในการประกอบอาชีพหรือไม่ ได้ข้อคิดใดเพื่อเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ ซึ่งนอกเหนือจากการจัดทำเป็นรูปเล่มรายงานแล้ว อาจมีภาพ หรือสิ่งอื่น ๆ มาใช้ประกอบการนำเสนอผลงานได้ โดยมีครูเป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้องและอธิบายเพิ่มเติม เพื่อให้เกิดความรู้ที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น

7. ครูมอบหมายให้นักเรียนทำใบงานที่ 6.2.1 เรื่อง ความรู้ในการงานอาชีพ

ขั้นสรุป

1. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ เรื่อง งานอาชีพ โดยครูตั้งคำถาม เพื่อนำไปสู่ข้อสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ ดังนี้

“นักเรียนมีวิธีสร้างเสริมประสบการณ์ในอาชีพให้กับตนเองอย่างไร”

*(**แนวตอบ** นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ เช่น หารายได้พิเศษหลังเลิกเรียนและปิดภาคเรียน จากการทำงานพาร์ตไทม์ร้านฟาสต์ฟูด หรือรับสอนการบ้าน)*

“การทำงานให้ประสบผลสำเร็จจะต้องอาศัยปัจจัยใดเป็นสำคัญ”

*(**แนวตอบ** คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมในการประกอบอาชีพ)*

“คุณธรรมและจริยธรรมมีความสำคัญต่อผู้ประกอบอาชีพอย่างไร”

*(**แนวตอบ** ช่วยควบคุมและส่งเสริมให้ผู้ประกอบอาชีพสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีความสำนึกในหน้าที่และมีความรับผิดชอบในงานของตนเอง)*

2. ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 6

ขั้นประเมิน

4. ครูตรวจสอบผลการทำแบบทดสอบหลังเรียน เพื่อตรวจสอบความเข้าใจหลังเรียนของนักเรียน
5. ครูตรวจสอบใบงานที่ 6.2.1 เรื่อง ความรู้ในการงานอาชีพ
6. ครูตรวจชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด) เรื่อง การสัมภาษณ์บุคคลที่ประสบความสำเร็จ
7. ครูประเมินผลระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จากการสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม การนำเสนอผลงาน และการสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

8. การวัดและประเมินผล

รายการวัด	วิธีวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
8.1 การประเมินระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 1) ความรู้ในการงานอาชีพ	- ตรวจใบงานที่ 6.2.1	- ใบงานที่ 6.2.1	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
2) การนำเสนอผลงาน	- ประเมินการนำเสนอผลงาน	- ผลงานที่นำเสนอ	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
3) พฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	- สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	- แบบสังเกตพฤติกรรม การทำงานรายบุคคล	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
4) พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	- สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	- แบบสังเกตพฤติกรรม การทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
5) คุณลักษณะอันพึงประสงค์	- สังเกตความมีวินัย ใฝ่เรียนรู้ และมุ่งมั่นในการทำงาน	- แบบประเมินคุณลักษณะ อันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
8.2 การประเมินหลังเรียน 1) แบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง งานอาชีพ	ตรวจแบบทดสอบหลังเรียน	แบบทดสอบหลังเรียน	ประเมินตามสภาพจริง
2) การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด) รายงาน การสัมภาษณ์บุคคลที่ประสบความสำเร็จ	ตรวจรายงานการสัมภาษณ์บุคคลที่ประสบความสำเร็จ	แบบประเมินรายงานการสัมภาษณ์บุคคลที่ประสบความสำเร็จ	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

9.1 สื่อการเรียนรู้

1) หนังสือเรียน การงานอาชีพและเทคโนโลยี ม.5 หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง งานอาชีพ
2) ใบงานที่ 6.2.1 เรื่อง ความรู้ในการงานอาชีพ
3) PowerPoint ม.5 หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง งานอาชีพ

9.2 แหล่งการเรียนรู้

1) ห้องสมุด
2) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ
    - http://ez.eduzones.com/test/

ใบงานที่ 6.2.1

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่..... ...

เรื่อง ความรู้ในการงานอาชีพ

คำชี้แจง : ให้นักเรียนตอบคำถามที่กำหนด

1. เทคโนโลยีที่มนุษย์นำเข้ามาใช้ในการประกอบอาชีพก่อให้เกิดประโยชน์อย่างไร

.....

.....

.....

2. การเลือกใช้เทคโนโลยีในการประกอบอาชีพควรคำนึงถึงหลักการใด

.....

.....

.....

3. การจัดกิจกรรมฝึกทักษะอาชีพแบบทวิภาคี เป็นการจัดกิจกรรมฝึกทักษะอาชีพให้กับนักเรียนอย่างไร

.....

.....

.....

4. เมื่อนำคุณธรรมและจริยธรรมไปปรับใช้กับการประกอบอาชีพ จะส่งผลให้การทำงานเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

5. หากคิดแต่ขอให้ได้งาน โดยไม่ได้ตระหนักถึงค่านิยมของตนเองและธรรมชาติของงาน จะส่งผลกระทบอย่างไร

.....

.....

.....

ใบงานที่ 6.2.1 **เฉลย**

เรื่อง ความรู้ในการงานอาชีพ

คำชี้แจง : ให้นักเรียนตอบคำถามที่กำหนด

1. เทคโนโลยีที่มนุษย์นำเข้ามาใช้ในการประกอบอาชีพก่อให้เกิดประโยชน์อย่างไร

มีความสะดวกสบาย ใช้เวลาทำงานน้อยลง มีความปลอดภัย มีปริมาณและมีคุณภาพที่เพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้งานมีประสิทธิภาพและประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ได้วางไว้

2. การเลือกใช้เทคโนโลยีในการประกอบอาชีพควรคำนึงถึงหลักการใด

มีความพอประมาณในการเลือกใช้เทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสม มีเหตุผลในการเลือกใช้เทคโนโลยีมาประกอบอาชีพ คำนึงถึงความปลอดภัยของตนเอง หรือสังคม และสิ่งแวดล้อมเป็นสำคัญ มีวิจารณญาณในการเลือกใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม ไม่ขัดต่อหลักศีลธรรม ขนบธรรมเนียม จารีต ประเพณีต่าง ๆ ของสังคมและประเทศชาติ

3. การจัดกิจกรรมฝึกทักษะอาชีพแบบทวิภาคี เป็นการจัดกิจกรรมฝึกทักษะอาชีพให้กับนักเรียนอย่างไร

เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ ทำให้มีทักษะการทำงานอย่างหลากหลาย มองเห็นคุณค่าของงานอาชีพสุจริต และมองเห็นแนวทางในการประกอบอาชีพ โดยอาจจัดกิจกรรม เช่น การจัดนิทรรศการ การแสดงบทบาทสมมติ

4. เมื่อนำคุณธรรมและจริยธรรมไปปรับใช้กับการประกอบอาชีพ จะส่งผลให้การทำงานเป็นอย่างไร

ทำให้สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ผลงานที่ทำประสบผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพ

5. หากคิดแต่ขอให้ได้งาน โดยไม่ได้ตระหนักถึงค่านิยมของตนเองและธรรมชาติของงาน จะส่งผลกระทบอย่างไร

จะทำให้ไม่มีความสุขกับการทำงาน อาจทำให้ต้องเปลี่ยนงานอยู่เสมอ

ชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

กิจกรรม รายงานเรื่อง การสัมภาษณ์บุคคลที่ประสบความสำเร็จ

คำชี้แจง : ให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้

1. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มตามผลการทดสอบค้นหาตนเอง จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันระดมความคิดเกี่ยวกับอาชีพที่กลุ่มของตนเองสนใจ เพื่อทำการสัมภาษณ์บุคคลที่ประกอบอาชีพนั้น ๆ 1 ท่าน โดยมีประเด็นในการสัมภาษณ์ ดังนี้

- ลักษณะของอาชีพ
- คุณสมบัติที่เหมาะสมกับอาชีพ
- การเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ
- การสมัครงาน
- การสัมภาษณ์งาน
- คุณลักษณะที่ดีต่ออาชีพ

2. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มลงมือปฏิบัติการสัมภาษณ์บุคคลที่กลุ่มของตนเองเลือก ซึ่งอาจเป็นบุคคลที่นักเรียนรู้จัก หรือเป็นบุคคลในครอบครัว โดยแต่ละกลุ่มจะต้องร่วมกันวางแผนการทำงาน ซึ่งสมาชิกทุกคนในกลุ่มจะต้องมีหน้าที่ความรับผิดชอบร่วมกัน ระหว่างการสัมภาษณ์ต้องมีการจดบันทึกผลการสัมภาษณ์ไว้ด้วย เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาเรียบเรียง แล้วสรุปผลการสัมภาษณ์ จัดทำเป็นรายงาน นำส่งครูผู้สอน

3. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนกลุ่มละ 1 คน ออกมานำเสนอผลการสัมภาษณ์บุคคลที่กลุ่มของตนเองเลือกให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน พร้อมทั้งเล่าถึงประสบการณ์ในการไปสัมภาษณ์บุคคลดังกล่าวว่า มีความประทับใจหรือมีความรู้สึกอย่างไรเมื่อได้สัมภาษณ์บุคคลที่ประสบความสำเร็จในชีวิต ได้รับแรงบันดาลใจในการประกอบอาชีพหรือไม่ ได้ข้อคิดใดเพื่อเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ

แบบบันทึกผลการสัมภาษณ์

ประวัติของบุคคลที่สัมภาษณ์

.....

.....

.....

.....

อาชีพ .....

ประเด็นการสัมภาษณ์

ลักษณะของอาชีพ

....

.....

คุณสมบัติที่เหมาะสมกับอาชีพ

....

.....

การเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ

....

.....

การสมัครงาน

....

.....

การสัมภาษณ์งาน

....

.....

คุณลักษณะที่ดีต่ออาชีพ

....

.....

วัน.....เดือน.....ปี.....ที่สัมภาษณ์

แบบประเมิน การสัมภาษณ์บุคคลที่ประสบความสำเร็จ

กิจกรรม รายงานเรื่อง การสัมภาษณ์บุคคลที่ประสบความสำเร็จ

ง 2.1 ม.4-6/2 เลือกและใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสมกับอาชีพ

ง 2.1 ม.4-6/3 มีประสบการณ์ในอาชีพที่ถนัดและสนใจ

ง 2.1 ม.4-6/4 มีคุณลักษณะที่ดีต่ออาชีพ

รายการประเมิน	**เกณฑ์การประเมิน**				**ระดับคุณภาพ**
	ดีมาก (4)	**ดี** (3)	**พอใช้** (2)	**ปรับปรุง** (1)	
1. การวางแผนทำรายงาน	วางแผนทำรายงานได้เป็นอย่างดี	วางแผนทำรายงานได้ค่อนข้างดี	วางแผนทำรายงานได้พอใช้	วางแผนทำรายงานได้ไม่ดี	☐ ดีมาก ☐ ดี ☐ พอใช้ ☐ ปรับปรุง
2. การสัมภาษณ์ตามหัวข้อที่กำหนด	ดำเนินงานตามหัวข้อการสัมภาษณ์ที่กำหนดไว้ถูกต้องครบถ้วน	ดำเนินงานตามหัวข้อการสัมภาษณ์ที่กำหนดไว้ถูกต้องครบถ้วนเป็นส่วนใหญ่	ดำเนินงานตามหัวข้อการสัมภาษณ์ที่กำหนดไว้ถูกต้องบางส่วน	ไม่ดำเนินงานตามหัวข้อการสัมภาษณ์ที่กำหนดไว้	
3. การเลือกและใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสมกับการทำงาน	เลือกและใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม	เลือกและใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสมกับการทำงานเป็นส่วนใหญ่	เลือกและใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสมกับการทำงานเป็นบางส่วน	เลือกและใช้เทคโนโลยีเหมาะสมกับการทำงาน	
4. การเล่าประสบการณ์ในการสัมภาษณ์	เล่าประสบการณ์ในการสัมภาษณ์ได้อย่างครบถ้วนเหมาะสม	เล่าประสบการณ์ในการสัมภาษณ์ได้อย่างครบถ้วนเหมาะสมเป็นส่วนใหญ่	เล่าประสบการณ์ในการสัมภาษณ์ได้อย่างครบถ้วนเหมาะสมเป็นบางส่วน	เล่าประสบการณ์ในการสัมภาษณ์ได้อย่างไม่ครบถ้วน ไม่เหมาะสม	
5. การมีคุณลักษณะที่ดีต่ออาชีพ	มีคุณลักษณะที่ดีต่ออาชีพได้ถูกต้อง เหมาะสมกับอาชีพ	มีคุณลักษณะที่ดีต่ออาชีพได้ถูกต้อง เหมาะสมกับอาชีพเป็นส่วนใหญ่	มีคุณลักษณะที่ดีต่ออาชีพได้ถูกต้อง เหมาะสมกับอาชีพเป็นบางส่วน	ไม่มีคุณลักษณะที่ดีต่ออาชีพ	
6. หลักฐานเกี่ยวกับการทำรายงาน	มีหลักฐานประกอบรายงานที่แสดงถึงการใช้เทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสมกับการทำงาน	มีหลักฐานประกอบรายงานที่แสดงถึงการใช้เทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสมกับการทำงานเป็นส่วนใหญ่	มีหลักฐานประกอบรายงานที่แสดงถึงการใช้เทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสมกับการทำงานเป็นบางส่วน	ไม่มีหลักฐานประกอบรายงานที่แสดงถึงการใช้เทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสมกับกับการทำงาน	

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	**ระดับคุณภาพ**
21-24	ดีมาก
17-20	ดี
12-16	พอใช้
ต่ำกว่า 12	ปรับปรุง

แบบประเมินการนำเสนอผลงาน

<u>คำชี้แจง</u> : ให้ผู้สอนประเมินผลการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามรายการ แล้วขีด ✓ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
		3	2	1
1	ความถูกต้องของเนื้อหา	☐	☐	☐
2	การลำดับขั้นตอนของเรื่อง	☐	☐	☐
3	วิธีการนำเสนอผลงานอย่างสร้างสรรค์	☐	☐	☐
4	การใช้เทคโนโลยีในการนำเสนอ	☐	☐	☐
5	การมีส่วนร่วมของสมาชิกในกลุ่ม	☐	☐	☐
รวม				

ลงชื่อ.....**ผู้ประเมิน**

...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินสมบูรณ์ชัดเจน ให้ 3 คะแนน

ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินเป็นส่วนใหญ่ ให้ 2 คะแนน

ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินบางส่วน ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
12-15	ดี
8-11	พอใช้
ต่ำกว่า 8	ปรับปรุง

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล

<u>คำชี้แจง</u> : ให้ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
		3	2	1
1	การแสดงความคิดเห็น	☐	☐	☐
2	การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	☐	☐	☐
3	การทำงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	☐	☐	☐
4	ความมีน้ำใจ	☐	☐	☐
5	การตรงต่อเวลา	☐	☐	☐
รวม				

ลงชื่อ.....**ผู้ประเมิน**

...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ ให้ 3 คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง ให้ 2 คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
12-15	ดี
8-11	พอใช้
ต่ำกว่า 8	ปรับปรุง

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

<u>คำชี้แจง</u> : ให้ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับที่	ชื่อ – สกุล ของนักเรียน	การแสดงความคิดเห็น			การยอมรับฟังคนอื่น			การทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย			ความมีน้ำใจ			การมีส่วนร่วมในการปรับปรุงผลงานกลุ่ม			รวม 15 คะแนน
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	

ลงชื่อ.....**ผู้ประเมิน**

...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ ให้ 3 คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง ให้ 2 คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
12 - 15	ดี
8 - 11	พอใช้
ต่ำกว่า 8	ปรับปรุง

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

<u>คำชี้แจง</u> : ให้ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้าน	รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
		3	2	1
1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	1.1 ยืนตรงเคารพธงชาติ และร้องเพลงชาติได้			
	1.2 เข้าร่วมกิจกรรมที่สร้างความสามัคคี ปรองดอง และเป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน			
	1.3 เข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาที่ตนนับถือ ปฏิบัติตามหลักศาสนา			
	1.4 เข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ตามที่โรงเรียนจัดขึ้น			
2. ซื่อสัตย์ สุจริต	2.1 ให้ข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นจริง			
	2.2 ปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้อง			
3. มีวินัย รับผิดชอบ	3.1 ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว มีความตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน			
4. ใฝ่เรียนรู้	4.1 รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และนำไปปฏิบัติได้			
	4.2 รู้จักจัดสรรเวลาให้เหมาะสม			
	4.3 เชื่อฟังคำสั่งสอนของบิดา-มารดา โดยไม่โต้แย้ง			
	4.4 ตั้งใจเรียน			
5. อยู่อย่างพอเพียง	5.1 ใช้ทรัพย์สินและสิ่งของของโรงเรียนอย่างประหยัด			
	5.2 ใช้อุปกรณ์การเรียนอย่างประหยัดและรู้คุณค่า			
	5.3 ใช้จ่ายอย่างประหยัดและมีการเก็บออมเงิน			
6. มุ่งมั่นในการทำงาน	6.1 มีความตั้งใจและพยายามในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย			
	6.2 มีความอดทนและไม่ท้อแท้ต่ออุปสรรคเพื่อให้งานสำเร็จ			
7. รักความเป็นไทย	7.1 มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย			
	7.2 เห็นคุณค่าและปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมไทย			
8. มีจิตสาธารณะ	8.1 รู้จักช่วยพ่อแม่ ผู้ปกครอง และครูทำงาน			
	8.2 รู้จักการดูแลรักษาทรัพย์สมบัติและสิ่งแวดล้อมของห้องเรียนและโรงเรียน			

ลงชื่อ.....**ผู้ประเมิน**

...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและสม่ำเสมอ ให้ 3 คะแนน

พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและบ่อยครั้ง ให้ 2 คะแนน

พฤติกรรมที่ปฏิบัติบางครั้ง ให้ 1 คะแนน

แบบบันทึกหลังแผนการจัดการเรียนรู้

ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

.....

แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

.....

.....

(ลงชื่อ).....

(นายอนุชิต ธรรมราษฎร์)

ครูผู้สอน

ข้อเสนอแนะของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นางสุกัญญา วัฒนวาทิตกุล)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ

ข้อเสนอแนะของรองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารวิชาการ

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นายประภาส ศรีทอง)

รองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารวิชาการ

ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นายจักรวาล เจริญทอง)

ผู้อำนวยการโรงเรียนสตรีศึกษา